

הבקר

משקה

והחלב

המגזין המקצועי של התאחדות יצרני החלב בישראל

חברת מס: 423
אפריל 2023

הזורעים בדמעה,
ברינה יקצורו

חג חירות שמח

ADAMA
אגן

עושים סדר לפסח

עם מוצרי התרואה באדמה אגן

פייטר

תערובת ייחודית בעלת אפקט מהיר וארוך טווח לטיפול
בנמלים כולל נמלת האש הקטנה, בפרעושים ויתושים
למיניהם כולל הנמר האסיאתי.

מורין פורטה בלוק

לטיפול בחולדות ועכברים במשק החקלאי, מחסנים
וחממות, בלוקים בגדלים שונים בהתאם לאריזה.

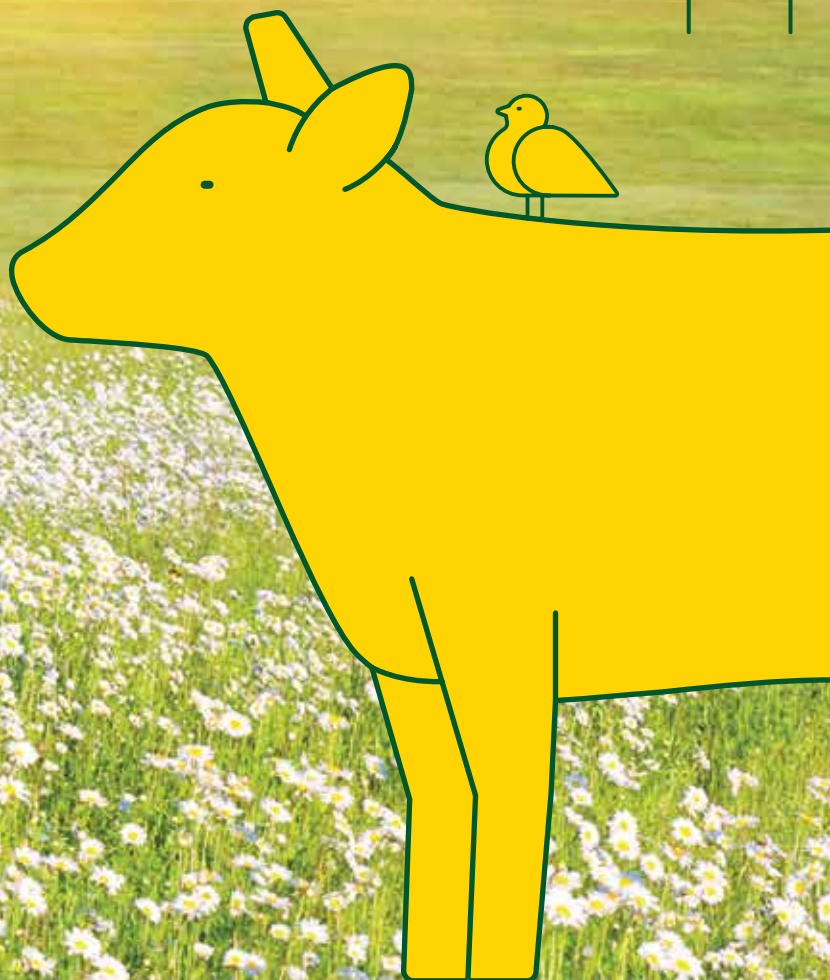
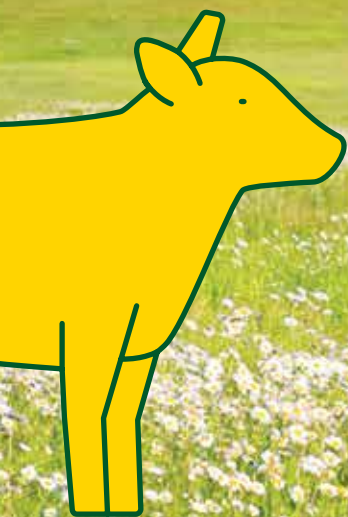
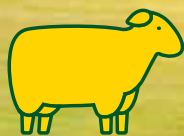
סניור

להדברת קרציות, פרעושים וזבובים, מכיל את הפרתרואיד
העוצמתי למבדה סיהלוטרין, אפקט פעולה מהיר ורחב טווח.

אמבר

חג פסח שמח!

דבר העורך

קוראים כותבים ומגיבים

שלום לכולם,

אנו עדים לוויכוחים המרים המתנהלים ברשתות החברתיות, בקבוצות הוואטסאפ ובכל מקום אפשרי. ישראל נקרעת בין שני מחנות, כשכל מחנה בטוח בצדקת דרכו ואמונתו. וכשחג הפסח כבר כאן והמילה חירות מקבלת משנה תוקף, הרי שאי אפשר שלא להתייחס לסערה ולמשבר העמוק שבה אנו נמצאים, כמדינה, כחברה וכן, גם כענף החלב היקר לכולנו כל כך.

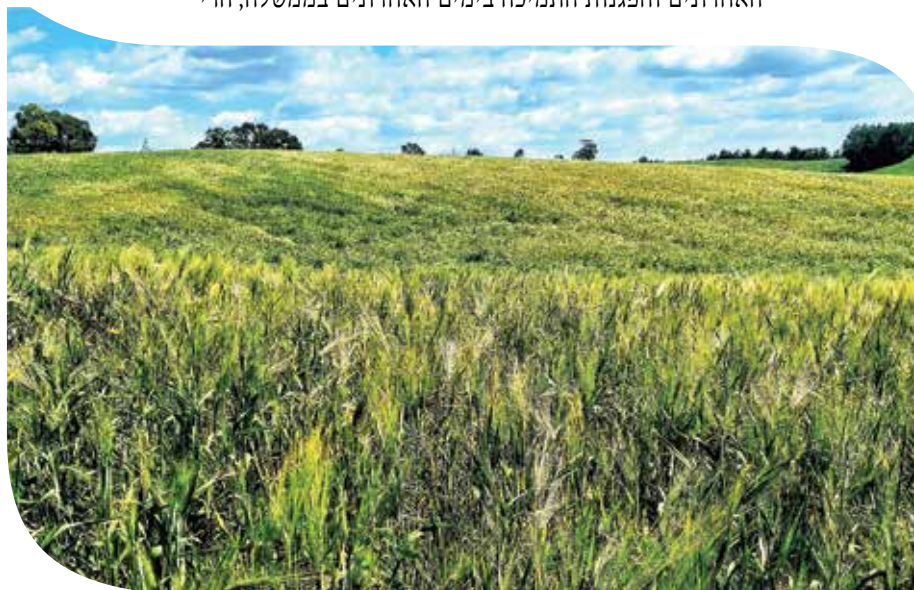
יהיה מי שיאמר כי 'משק הבקר והחלב' הוא עיתון מקצועי נטו ודעותיו הפרטיות של העורך אינן חשובות או רלוונטיות לשיח המקצועי. מאוד יכול להיות שזה נכון ועדיין, ענף החלב, יצרני החלב, מושפעים ישירות מהמדיניות הכלכלית, חברתית של הממשלה ובלתי אפשרי להתנתק לחלוטין מהמצב, כי אחרת נחטא לאמת שלנו, כעיתון, כבני אדם, כישראלים שאכפת להם. אין לי כוונה להיכנס לוויכוח הפוליטי, 'ביבי כן או לא', לטעמי הוויכוח הזה כבר לא רלוונטי. ובעקבות ההפגנות של החודשים האחרונים והפגנות התמיכה בימים האחרונים בממשלה, הרי

שזה יהיה מגוחך אם לא נתייחס לאירוע, אולי הדרמטי בתולדות ישראל מאז כינונה למדינה עצמאית. ולכן, לטעמי, הוויכוח היחיד החשוב הוא, באיזו מדינה נרצה לחיות, יהודית, ציונית, חילונית ודמוקרטית, או מדינה משיחית, ימנית קיצונית, בסגנון הונגריה, פולין או חלילה אירן. אלו האופציות וזה הדיון. כעת כל אחד מאיתנו שיחשוב מה הוא מעדיף, האם את הפלגנות של בן גביר וסמוטריץ, או מדינת חוק מתוקנת, ככה פשוט. האם להעדיף חוקים המכשירים עבריינים לכהונות שרים, או לחלופין, מינוי אנשים ראויים, נקיים לתפקידי מפתח. כי בסוף, כל החלטה שנעשה, תשפיע גם על ענף החלב ועל חיינו.

פורום קהלת ומערכת המשפט

בואו נדבר על פורום קהלת, הפורום הימני קיצוני, השולט כעת במדיניות הכלכלית חברתית של ממשלת נתניהו (אנשיו מנהלים את המו"מ מטעם נתניהו בבית הנשיא) והממומן על ידי טייקונים ימניים בארה"ב, לא מאמין בענף החלב, למשל. בתכל'ס, הוא בעד ייבוא, וכפועל יוצא, חיסול החקלאות הישראלית, חיסול מדינת הרווחה, חוקים שיגבילו את זכויותינו כאזרחים. הניסיונות הציניים של הממשלה להציג את המאבק כאילו מדובר באזרחים סוג ב', מול טייסים ואנשי היי טק, הוא ניסיון נורא, הקורע אותנו, כחברה, לגזרים. אם יש אזרחים שווים יותר הרי שהם מתגוררים בהתנחלויות המתוקצבות במיליארדי שקלים בשנה, תקציבים שעייירות הפיתוח רק יכולים לחלום עליהם. חוץ מזה, ממתי טייסים ואנשי הייטק הפכו למילה נרדפת לקללה...? ישראל שלנו נמצאת במשבר חברתי, כלכלי, מדיני עמוק, ובפרוס עלינו חג החירות הרי שהמילה חופש מקבלת משמעות אחרת, רלוונטית יותר. גם מי שמסכים ל"רפורמה החוקתית" ולהשתלחות כנגד

בג"צ, המוסד היחיד המגן על החלשים, מבין היטב כי זה לא ממש הסיפור כאן. די אם נביט בחוקים שעברו מאז כינון הממשלה הנוכחית ונבין כי הסיפור האמיתי, הגנה על נתניהו מפני נבצרות, חוק המתנות שלו ותקנות ותקציבים לו ולמשפחתו. כן, יש מה לשפר במערכת המשפט, עונשים כבדים יותר לאנסים, לרוצחים, לתוקפי נשים וילדים. עונשים כבדים לעברייני הטרור החקלאי, הגנבים העבריינים ההופכים את חיי החקלאי לסיטו מתמשך. חייבים להוסיף שופטים, דיינים, לקצר הליכים ומניעת עינויי דין. וכן, גם לפעול לשוויוניות בכל מערכת בחירת שופטים. הליכוד נמצא בשלטון כבר למעלה מ-40 שנה, הוא לא עשה דבר מכל אלה, אלא רק בשנים האחרונות החל לסמן את מערכת המשפט, לפני זה סימן את המשטרה, הפרקליטות, ככול שמשפט נתניהו נמשך. כל השינויים שהזכרתי, כלל אינם מוזכרים ב"רפורמה המשפטית" המתמקדת בפשטות, בשליטת פוליטיקאים על בית המשפט העליון,

ים השיבולים. תחילת עונת הקציר. צילומים ר. זלץ

פרויקט כביש 90.
הגענו לקצה. סוף

האם באמת זה מה שאנחנו רוצים? אין לנו ארץ אחרת, גם לא צבא אחר וגם לא בית משפט אחר, כיום בית המשפט העליון של ישראל, הוא דוגמא ומופת בעולם כולו, כן צריך ואפשר לשנות, אך אסור לשפוך את התינוק עם המים. פשוט אסור!

גיליון פסח

והנה אתם מעיינים כעת בגיליון חג הפסח שלנו, גיליון עדכני, חדשתי, המביא המתרחש בענף שלנו מכל הזוויות, הדעות. מחקרים מעמיקים, פרויקט כביש 90 שהגיע לקצה הדרך. רפת חדשה בקיבוץ כרמים, ראיון נרחב עם עורכת עבודת מחקר מקיפה על ענף החלב הישראלי. תחילת עונת הקציר, ראיון עם מנכ"ל ארגון עובדי הפלחה, דיווח מהשטח על הקשיים עקב הגשמים ותחזית לעונה שבפתח. אנחנו ב'משק הבקר והחלב' עושים כמיטב יכולתנו להביא לכם את הקולות, התמונות ואת מיטב המחקרים החדשים הנוגעים בענף שלנו. ולסיום, זה המקום לברך, שנדע לצאת ממצרים ולמצוא את הדרך, כל אחת ואחד מאיתנו, אל החופש. חג שמח, בריאות, פרנסה טובה ושהאור יכבה את החושך. החקלאים, הרפתנים, כולם ציונים, אוהבי ארץ ישראל, מי יתן שגם בחג הבא, נחגוג כבני חורין ובענף המתפתח, גדל, משתבח ומקבל את המקום הראוי לו, בישראל. הלוואי אמן.

חג שמח!

שלכם ובשבילכם,
עורך המגזין, ראובן זלץ
050-5518827
meshehabakar@gmail.com

ברכות לחם האביה

הכל מתעורר ופורח מסביב
יותר שעות אור ופחות שעות חושך
איחולים להתחדשות
ולשפע אור ושמחה
מכל צוות

מושק הבקר
החלב

המגזין המקצועי של התאחדות ממדלי הבקר בישראל

תוכן העניינים

דבר העורך [6]
דברים בשם אומרים ליאור שמחה [9]

חקלאות ישראלית

אבי דיכטר "חוק ההסדרים כפי שנוסח, הכרחי לקיום החקלאות בארץ" ראובן זלץ [10]
שלומית ארבל "ענף החלב חייב מדיניות כוללת ולטווח ארוך" ראובן זלץ [12]

הזנה

דיוויד לוי - מנכ"ל ארגון עובדי הפלחה "השנה יהיה איחור בקציר התחמיץ והשחתות" ראובן זלץ [18]

חקלאות ישראלית

ד"ר לירון אמדור "חייבים להתחיל לתכנן ולגדל תירס וסויה בישראל" ראובן זלץ [22]

טור אישי

האתגר עוד לפנינו ארנון אושרי [26]

סיור ברכת קיבוצית

ברוכה הבאה, רפת כרמים ראובן זלץ [28]

טור חקלאי

מכת מדינה: 73% מהחקלאים מעידים שחוו ניסיון פרוטקשן ראובן זלץ [34]

כנס יצרנים שטראוס 2023

גדי פריידקס, מנהל אספקת החלב בחברת שטראוס "רואים חשיבות עצומה באיכות ובטיחות החלב שלנו" ראובן זלץ [38]

הוקרה ופרידה רפתות מצטיינות ל-2022 ראובן זלץ [39]

ישראל בליט איש החלב של שטראוס ראובן זלץ [40]

רפתות מצטיינות שטראוס רפת משותפת עמק הקורן (מגזר קיבוצי) ראובן זלץ [42]

רפתות מצטיינות שטראוס רפת רז עזרי, עמקה (מגזר משפחתי) ראובן זלץ [44]

הזנה

בחירת השפעת כיסוי תחמיץ בעזרת יריעות ניילון אטומות לחמצן על איכות תחמיץ חיטה יואב שעני, עירא פלך, תומר רענן [46]

ממשק

מיהול שפכים במי השקיה כאלטרנטיב פיזור שפכי רפתות ומתקני ביוגז ד"ר איתמר נדב [50]

צינון

הגנה מפני קרינת שמש ישירה ועקיפה גורם חשוב עבור פרות חלב קיץ ישראל פלמנבאום [58]

רפתות כביש 90 - חלק אחרון פרויקט דרכים מיוחד

כתיבה וצילום: ראובן זלץ [63]

צילום השער - 'בר דרומה'

משק
הבקר
והחלב

התאחדות יצרני החלב בישראל

ת.ד. 3015 פארק התעשייה קיסריה 3088900
טל- 04-6279700 פקס. 04-6273501
www.icba.org.il

עורך: ראובן זלץ - טל. 050-5518827

meshehabakar@gmail.com

מרכזת מערכת: נירית הקר, טל. 050-5288969

nirithaker08@gmail.com

הפקה ומודעות: שנאר מדיה ומידע בע"מ

טל. 03-6959352 פקס. 03-6956116

דואר אלקטרוני: nirithaker08@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות המאמרים ומודעות הפרסומת הם על דעת הכותבים בלבד ואינם משקפים את דעת המערכת

לנדיני סדרה 5 השותף שלך לעבודות ברפת!

100 | 110 | 120 כ"ס

100%
made in Italy

תא מפעיל מפואר

ProDesign

מבית:
Landini®

לפרטים: 03-9533200
www.czapnik.co.il

צפניק

אף ליטר חלב לא נשפך

מובילי החלב

החוליה המקשרת בין הרפת לבין התעשייה

**מבחר מובילים
ובסמך כשר**

התנועה עמק חפר

התנועה עמק חפר אגודה שיתופית

חקלאית לתובלה בע"מ

טל. 04-6321680 נייד: 054-3353450

info@e-hefer.co.il

www.heh-transport.co.il

**הנגב והערבה
הובלה ולוגיסטיקה בע"מ**

הנגב והערבה

הובלה ולוגיסטיקה בע"מ

ת.ד. 166 גדרה 7075101

טל. 08-8500111

hanegev@negev.bz

תבור גליל

מפעלי העמק מגדל העמק

טל: 04-6067204

פקס: 04-6067263

מייל: office@tavgal.co.il

בכונים להובלה עמוסים בניסיון

עמק הירדן
צמח-תעבורה

עמק הירדן חברה להובלה בע"מ

המרכז האזורי צמח, עמק הירדן 1510501

טל. 04-6755545/6/7

hovalaz@emek-h.co.il

www.emekhayarden.co.il

ליאור שמחה – ברכת חג יציאת מצרים שלנו

חג הפסח מסמן את היציאה שלנו מעבדות לחירות, לאחר שנים ארוכות של קשיים עבדות ודווקא בימים אלו, החג מקבל משמעות מיוחדת. לכל אחת ואחד יש את המצרים שלו וכולנו צריכים לעבור דרך כדי להשתחרר. אני מאוד מקווה שגם המדינה תעבור את המצרים שלה וביחד נעבור דרך ונמצא את הדרך המשותפת שלנו להמשיך ולבנות את הארץ המופלאה שלנו. בימים שכאלה, נדמה כי עם ישראל גדול על מנהיגיו ולמרות שעדיין לא קם לנו כאן משה, צריך להיות אופטימיים ולהמשיך להאמין בנו, בישראלים, בציונות המתחדשת בארץ ישראל. ענף החלב שלנו, ידע תקופות קשות אך ביחד, אנחנו נמשיך לייצר את החלב הטוב בעולם ולהוכיח, כל פעם מחדש, כי אין תחליף לתוצרת כחול לבן. זה המקום והזמן לאחל, מכל הלב, לחקלאי ישראל ולאזרחי המדינה להגיע אל הארץ המובטחת של כל אחת ואחד מאיתנו וכולי תקווה שהארץ תהיה זבת חלב ודבש.

חג שמחה, בריאות ופרנסה טובה שלכם

ליאור שמחה מנכ"ל התאחדות יצרני החלב בישראל

אבי דיכטר

"חוק ההסדרים כפי שנוסח, הכרחי לקיום החקלאות בארץ"

ראובן זלץ

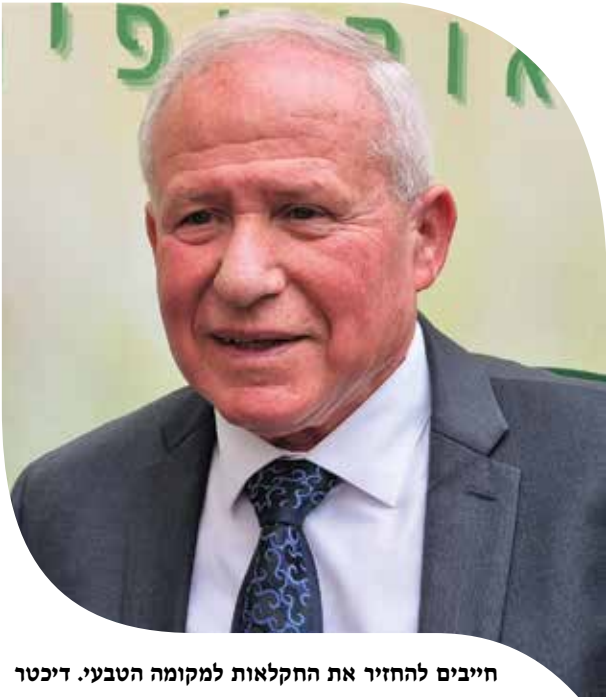
משרד החקלאות ופיתוח הכפר חשף את התוכנית האסטרטגית למרחב הכפרי במציאות של המאה ה-21. עיקרי התוכנית פורטו לראשונה באירוע חגיגי שנערך באמצע חודש מרץ בסימן "אסטרטגיה וחדשנות במרחב הכפרי", במעמד שר החקלאות ופיתוח הכפר, אבי דיכטר, שר הכלכלה והתעשייה, ניר ברקת וגורמים בכירים במשרדי ממשלה שותפים ובשלטון המקומי •

כשהגיל הממוצע של החקלאי הישראלי עומד על 62, עלינו לפעול כדי להזין את החקלאות בכוח אדם צעיר, חדור מוטיבציה עם אוריינות טכנולוגית גבוהה. החדשנות בחקלאות היא המפתח לביטחון המזון הלאומי, וגם המפתח להצערת החקלאות

התוכנית האסטרטגית החדשה גובשה על ידי משרד החקלאות, על רקע מגמות הגידול באוכלוסייה, תוך שימת דגש על שמירת הצביון הייחודי של הכפר, לצד הטמעת חדשנות טכנולוגית, מיצוי היתרונות היחסיים הגלומים במרחב זה וקידום שיתופי פעולה אזוריים ומרחביים בין הכפר לבין העיר.

דיכטר "אין מדינת ישראל ללא חקלאות"

שר החקלאות ופיתוח הכפר, אבי דיכטר, הציג בפתחת הכנס את חזונו לעתיד המרחב הכפרי בישראל "עובדי משרד החקלאות עמלים על התוכנית האסטרטגית למרחב הכפרי החדש מזה שנים. זכיתי להיות שר החקלאות בנקודת הזמן הזו, שמאפשרת לי להביא את התוכנית הזו לידי מימוש. בעוד שב-20 השנים האחרונות, אוכלוסיית ישראל גדלה בכ-50%, כמות התוצרת החקלאית לא גדלה כלל. עם יד על הלב, אני אומר בבטחה כי אם לא היינו מגישים את חוק ההסדרים כפי שנוסח, היינו לומדים על חקלאות ישראלית בשיעורי היסטוריה. כשנכנסתי לתפקיד, ביקשו שאהיה שר החקלאות ולא שר החקלאים. על זה אני אומר: 'אין מדינת ישראל בלי חקלאות, ואין חקלאות בלי חקלאים'. כשהגיל הממוצע של החקלאי הישראלי עומד על 62, עלינו לפעול כדי להזין את החקלאות בכוח אדם צעיר, חדור מוטיבציה עם אוריינות טכנולוגית גבוהה. החדשנות בחקלאות היא המפתח לביטחון המזון הלאומי, וגם המפתח להצערת החקלאות. תחת שינויי

חייבים להחזיר את החקלאות למקומה הטבעי. דיכטר

תושבים. בישראל, קיימים כ-1,000 ישובים כפריים שכוללים כמיליון תושבים. אמנם שטחן של המועצות האזוריות מתפרס על כ-85% משטחה של מדינת ישראל, אך 11% מהאוכלוסייה בלבד מתגוררים ביישובי המרחב הכפרי ששטחו מתפרס על שטחים חקלאיים ופתוחים. ▲

האקלים, אין לנו פריווילגיה לנתק בין החדשנות לבין עתיד החקלאות. יש לנו פוד-טק ואגר-טק מצוינים, אבל עלינו לחבר אותם לחקלאים.

להחזיר את החקלאות למקומה הטבעי

שר החקלאות דיכטר המשיך להציג את התוכנית ואמר "כשעברתי על התוכנית האסטרטגית החשש הפך למוטיבציה. המרחב הכפרי והחקלאות יונקים זה מזה ומקיימים ביניהם סימביוזה. כדי לקדם את האחד, יש צורך בחיזוק האחר. זוהי מטרת התוכנית. להחזיר את החקלאות למקומה הטבעי כערך לאומי עליון. אירוע הזה היום הוא יריית הפתיחה לצעדים הפרקטיים למימוש התכנית האסטרטגית למרחב הכפרי. באמצעותה נקדם מדיניות, יחד עם משרדי ממשלה אחרים, שתחזיר את החקלאות להיות ערך לאומי. ייחודה של התוכנית האסטרטגית החדשנית היא בשיתוף פעולה רוחבי וראיה כוללת של המרחב הכפרי. מדינות רבות, בעיקר באירופה – איטליה, צרפת, אנגליה, ווילס, בולגריה ופינלנד, הצליחו בעשור האחרון לקדם תכנית אסטרטגית ולהגשים את ומטרותיה. בישראל התוכנית מבוססת על שלושה קווי יסוד, פיתוח כלכלי, התחדשות כפרית וקיום שיתופי פעולה, מהם נגזרו 7 מיקודים שונים. המרכזיים שבהם: קידום כלכלה מקומית ותעסוקה איכותית וזמינה; התחדשות כפרית בדגש על חברה וקהילתיות למשיכת צעירים, הטמעת חדשנות ויזמות. כמנועי צמיחה והתחדשות, עדכון ותיאום מדיניות התכנון. בהגדרה, המרחב הכפרי כולל את שטחי המועצות האזוריות ומועצות מקומיות קטנות. הישוב הכפרי, הוא יישוב חקלאי או יישוב כפרי הנכלל בתחום מועצה אזורית (קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי או ישוב כפרי אחר) ומועצה מקומית המונה עד 5,000

לחברינו בענף החלב,

מה נשתנה הפסח הזה? הרבה מאד.

השנה הצלחנו בכוחות משותפים לחזק ולבצר משמעותית את משק החלב, על אף המציאות הכלכלית המורכבת, המושפעת בצורה ניכרת מההשלכות הכלכליות של המלחמה באוקראינה, תמורות כלכליות עולמיות והחלשות השקל.

סיפקנו וודאות לעוסקים בענף בזכות הסכם חלב שני בתוך שנה, הכולל מנגנון עדכון אוטומטי של מחירי המוצרים המפוקחים בצד הרחבת ההסכם לשנתיים נוספות והגדלת הוודאות

על רקע אירועי השעה והמתיחות השוררת בחברה הישראלית, אני גאה על היותו של ענף החלב, גורם מאחד המבטא את הישראליות במיטבה: את התעוזה, החדשנות, אהבת הארץ ותחושת השליחות במאות רפתות, דירים ומחלבות שפרוסות בכל הארץ ולאורך הגבולות.

אנו נמשיך להצמיד קדימה את ענף החלב כענף יציב המוביל את החקלאות הישראלית, ודואג לביטחון התזונתי של כל אזרחי ישראל, מכל המגזרים ומכל שכבות החברה.

אני רוצה להודות לכלל הרפתנים בישראל, לנוקדים, לעובדי המחלבות ולכל העוסקים בענף החלב. תודה לכולכם על המסירות והמקצוענות.

בשמי ובשם כל עובדי מועצת החלב,

אני מאחל לכם ולבני משפחותיכם ולכל עם ישראל פסח שמח!

איציק שניידר
מנכ"ל מועצת החלב

שלומית ארבל "ענף החלב חייב מדיניות כוללת ולטווח ארוך"

ראובן זלץ

זו אולי העבודה המעמיקה ביותר שנערכה על ענף החלב הישראלי. במסגרת העבודה נבחנו כל הפרמטרים של ענף החלב, גם בהשוואה לענפים בחו"ל. התובנות והמסקנות אולי לא מפתיעות אך בהירות וברורות. שלומית ארבל, עורכת עבודת המחקר "יש פגיעה ביציבות הענף עקב שינויים תכופים כתוצאה ממדיניות ממשלתית משתנה". לקרוא ולהפנים!! •

שלומית "הדחיפה לרפת גדולה עומדת בניגוד לעמדת גופי התכנון הפיזי, ובמקרים רבים יוצרת מלכוד חוקי לחקלאי, שנדרש להגדיל את הרפת משיקולי יעילות כלכלית, אך אינו יכול לקבל היתרים להרחבתה משיקולי תכנון פיזי.."

שלומית ארבל חוקרת ומנהלת מחקרים במכון יסודות, בעלת תואר שני בכלכלה מהפקולטה לחקלאות, הכינה את אחת מהעבודות המעמיקות והמוקפדות על ענף החלב בישראל. בראיון מיוחד ל"משק הבקר והחלב" מתארת שלומית את הרקע לעבודה, מפרטת את המסקנות, התובנות ומציירת תמונת מצב עדכנית עד כמה שניתן, של ענף החלב בישראל על כל מורכבויותיו. תחילת העבודה על המחקר היתה במרץ 20 בתחילת הקורונה, פרסום המחקר היה בקיץ 2022, המחקר נעשה ביוזמה של מכון יסודות. המחקר בדק את אתגרי ענף החלב הישראלי תוך התייחסות לענפי חלב בעולם והביא נתונים תוך השוואות עם משקי חלב מרחבי העולם.

מה היו תנאי הפתיחה לקראת הכנת המחקר?

"חשוב לי להדגיש שאין כאן מחקר במובן האקדמי, זו סקירה ענפית רחבה, שמתייחסת להרבה נושאים, יותר ממה שאנחנו פוגשים בדרך כלל. תחילת העבודה על הנייר היתה במרץ 2020. בארץ היה מחסור בחמאה, והתקיימו דיונים לגבי העלאת מחיר מוצרי החלב שבפיקוח. האווירה הכללית היתה של חוסר וודאות. הענף היה אחרי הסכם 2018 שלא בוצע בגלל המצב הפוליטי בארץ, אבל סימן את הכיוון שאליו חותרת הממשלה."

מכשיר במעבדה לבדיקות החלב

איך ענף החלב בישראל ביחס לענפי חלב מובילים באירופה? (ענף מתוכנן, מענקים, רגולציה ועוד)

"בנייר יש סקירה של ארבעה משקי חלב בחו"ל: האיחוד האירופי שהוא כשלעצמו ממש לא מקשה אחת, ארה"ב, ניו-זילנד וקנדה. לגבי כל אחד מהם יש הצגה של מבנה הענף, תהליכים ושינויים שעבר עליו, כלי המדיניות המופעלים

שלומית "אני רואה כמה בעיות עם מדיניות היבוא, הראשונה היא ההנחה שביטול ההגנות יביא אוטומטית לירידת המחיר לצרכן. יש מספיק עבודות על כך שזה לא חד ערכי ולא תמיד "מצליח" או "עובד". גם כאשר יש ירידת מחיר לצרכן, אנחנו יודעים שהיא מגלמת רק חלק מהקטנת העלות של היבואנים והסיטונאים. חלק נשאר אצלם מגדיל את הרווחיות שלהם"

התנועה
הקיבוצית

התנועה הקיבוצית מברכת את רפתניות ורפתני ישראל בברכת

חא פסח כלר ולסח!

עם פרוס חג האביב, נאחל שגשוג, צמיחה, שפע ובריאות.
והארץ נתנה יבולה, ארץ זבת חלב ודבש...

חא אביב לסח

”לפי הניתוח שלי ביטול התכנון הפרטני (משטר המכסות) לא צפוי להביא לקריסת הענף. מה שכן עלול להביא לקריסתו הוא הסרת כל המגבלות על היבוא. מהלך כזה יצור סיכון ממשי להמשך קיומו של ענף חלב משמעותי בישראל...”

ואיזמים ואתגרים. השאלה שלך מתייחסת בעצם לחלק של כלי המדיניות, אבל בשביל לענות עליה, צריך לדייק את המושגים למשל של תמיכות ותכנון. לגבי התמיכות צריך להבדיל בין תמיכה ישירה, תמיכה מתקציב המדינה שסכומה מוגדר וידוע, לתמיכה עקיפה הניתנת דרך מנגנונים אחרים כמו מחיר מפוקח, מכסים, מכסות ייצור, והבטחת מחיר ליצרן. בעצם, מי שמשלם בפועל את התמיכה העקיפה הם הצרכנים, והערך שלה הוא תוצאתי, מחשבים אותו מתוך הפער בין המחיר ללא ההתערבות הממשלתית למחיר איתה (שהוא גבוה יותר).

באופן דומה, גם כשמדברים על התכנון בענף יש רמות. יש תכנון כולל המגדיר את סך הכמות שמותר לייצר אבל לא מתערב בחלוקה הפנימית, ויש תכנון פרטני כמו בישראל שקובע למי מותר לייצר וכמה. אי-אפשר לקיים תכנון פרטני

בלי תכנון כולל אבל אפשר לקיים תכנון כולל ללא תכנון פרטני. לשאלתך, משטר המכסות בוטל באיחוד האירופי בשנת 2015. מאז, כלי המדיניות שנהוגים בו עוברים שינויים, כמענה למשברים שפוקדים את הענף. ברמת כלל האיחוד יש תשלומים ישירים לחקלאים, תמיכה בפיתוח כפרי, ותוכניות תמיכה מגזרית. בנוסף יש כלים ברמה המדינתית. נכון לשנת 2016, השנה האחרונה שהיה לנו נתון רק 15% ממשקי החלב באיחוד היו רווחיים, ומשקל התמיכות הגיע ל-118% מהיתרה להון ועבודה (כולל התמיכות).”

מה למדת לאחר ה'צלילה שלך' למשק החלב הישראלי?

”הלמידה האישית שלי פחות רלוונטית. אך אני חושבת שהדיון שיש בנייר לגבי ארבע בעיות עיקריות במדיניות הענף יכול לתרום לשיח הן הפנים ענפי והן הציבורי הכללי. הבעיות שזיהינו הן: א. מתן משקל יתר למחיר לצרכן מתוך כלל מטרות המדיניות, וריכוז המאמץ להשפיע עליו דרך שינוי במקטע החלב הגולמי, שחלקו במחיר הסופי לצרכן קטן. ב. מתן משקל יתר ליתרונות לגודל כגורם המסביר את הפערים ביעילות הייצור וברווחיות החקלאים, וריכוז המאמץ להגברת היעילות באמצעות הגדלת יחידות הייצור. ג. התעלמות מכך שתכנון הוא רכיב הכרחי לפעילות הענף. ד. סתירה בין המדיניות הרשמית לדרך יישומה, ופגיעה ביציבות הענף כתוצאה משינויים רבים ותכופים באופן יישום המדיניות. זה כמובן מאוד מתומצת. על כל אחת מהנקודות יש מה להרחיב גם מבחינת הנתונים והביסוס שלה וגם מהמסקנות שנגזרות ממנה.”

המסקנות שלך לאחר הכנת המחקר?

- ”הנייר כולל 14 תובנות ומסקנות שמתייחסות לענף החלב באופן ישיר ועוד 4 תובנות יותר כלליות שנוגעות לכל ענף החקלאות בישראל. לא נסקור כאן את כל הנקודות אבל כמה כן.
- א. התכנון בענף – השאלה היא לא האם יהיה תכנון בענף החלב, אלא מי יתכנן: המדינה באמצעות רגולציה, החקלאים באמצעות קואופרטיב, או המחלבות באמצעות מחיר ואינטגרציה אנכית. ההסבר: מאפייני המוצר והענף מחייבים התאמה בין הייצור החקלאי לעיבוד התעשייתי. ההתאמה הזו, שמושגת באמצעות ויסות כמויות שמתבצע על ידי תכנון, היא רכיב מבני ויסודי בהתנהלות הענף. ההתאמה יכולה להיעשות על ידי המדינה, המחלבות או החקלאים.
 - ב. צמצום המעורבות הממשלתית (דה-רגולציה) – צמצום המעורבות הממשלתית בענף עדיין יחייב תמיכה ממשלתית אלטרנטיבית לשמירה על יציבותו. ההסבר: השפעתה של דה-רגולציה בענף החלב תלויה במידה רבה ביכולת של המחלבות המקומיות לקחת חלק בסחר הבינלאומי. בהיעדר אפשרות ליצוא משמעותי (כמו בישראל), היקף הייצור קופא בטווח הקצר ומצטמצם בטווח הארוך. במצב זה, רפתות משפחתיות מצליחות להתקיים באמצעות תמיכות ממשלתיות, ומעורבות הממשלה בענף ממשיכה להיות מהותית, שכן הענף נקלע למשברים תכופים.
 - ג. פרישת חקלאים מהענף והגדלת יחידות הייצור – מדיניות ענפית המוכוונת להגדלת היעילות מחייבת השקעה בשיפור הניהול. השינוי המבני בענף, ובכלל זה התכנסות ליחידות ייצור גדולות, מתרחש מעצמו. התרומה של משתנה הגודל לרמת היעילות אינה מצדיקה את האצתו

עולי נעילה אוטומטיים

המקוריים

כי אצלנו
לא מעגלים
פינות!

- ✓ גליון חם לפני ריתוכים
- ✓ נעילת פרה בודדת
- ✓ נעילת קבוצה
- ✓ מנגנון בטיחותי שקט

לפרטים נוספים ולהזמנת שירות:

מכירות: 052-3020988 • 054-4921009 • 052-3040155 • טל': 04-6231057 • פקס: 04-6231046

מרכז שירות: 054-3298918 • מייל: office@bulltech.co.il • www.bulltech.co.il

האם מדיניות הייבוא ההולכת וגדלה פוגעת בענף בישראל?

"אני רואה כמה בעיות עם מדיניות הייבוא, הראשונה היא ההנחה שביטול ההגנות יביא אוטומטית לירידת המחיר לצרכן. יש מספיק עבודות על כך שזה לא חד ערכי ולא תמיד "מצליח" או "עובד". גם כאשר יש ירידת מחיר לצרכן, אנחנו יודעים שהיא מגלמת רק חלק מהקטנת העלות של היבואנים והסיטונאים. חלק נשאר אצלם מגדיל את הרווחיות שלהם. הבעיה השנייה היא שאלת התחרות ההוגנת. נכון להיום ישראל לא מתחשבת בתמיכות שמקבלים יצרני החלב במדינות המקור. התמיכה, בין שהיא ישירה ובין שהיא עקיפה, משפיעה על המחיר שבו יכול היצרן לייצא את תוצרתו וכמו שראינו באיחוד האירופי זה מרכיב משמעותי, שיכול להגיע ל-40% מהכנסות החקלאים. היבט נוסף של התחרות ההוגנת הוא תנאי הגידול, רווחת בעלי החיים ונוהלי האיכות והבקרה. היבוא לישראל אינו מוגבל על ידי תקינה, בעוד שהחקלאים הישראליים כפופים לרגולציות רבות על איכות המוצר, איכות הסביבה, רווחת בעלי החיים ועוד. לרגולציות האלה יש השפעה לא מבוטלת על עלויות הייצור, והיצרנים בחלק ממדינות המקור בכלל אינם נדרשים ואינם עומדים בסטנדרטים הנדרשים בארץ".

מה הענף ואנשיו צריכים לעשות לקראת העתיד?

"אני לא בטוחה שיש לי תשובה טובה. אני חושבת שאולי צריך להתחיל מהכרה בעובדה שאין פתרון אחד פשוט. אם היה פתרון טוב, העונה על מטרות המדיניות (והצרכים של כל השחקנים בענף), מן הסתם הוא היה מיושם. מתוך ההבנה שיש יותר מדרך אחת להבטיח את המשך קיומו של ענף חלב בישראל, להגדיל יעילות, להעלות את רווחת הצרכנים ולקדם קיימות ורווחת בעלי החיים, במגוון יחידות ייצור בגדלים שונים ובפריסה גיאוגרפית מגוונת, צריך לבחון את החלופות באומץ ביושרה. ברור שלכל דרך יש יתרונות וחסרונות. אבל לא פחות חשוב לזכור שלהגדרת מטרות המדיניות, לקביעת סדרי העדיפויות ביניהן וכן להשקפת העולם יש חשיבות מרכזית בבחירת הדרך".

מה המתווה הראוי, הנכון, להבטחת ענף החלב בישראל?

"בהמשך ישיר לשאלה הקודמת, אני חושבת שלפני שמגדירים מתווה צריך לדבר על איך הוא נבנה ומה הוא כולל. מרכיב מרכזי במתווה הוא הגדרת תפקידו של הענף. נכון להיום, המדיניות מכוונת להשגת יותר מ-20 מטרות, שרובן מוגדרות בחוק החלב, וחלקן מתנגשות זו בזו. המציאות הזו מקשה על ניהול מושכל וקוהרנטי. בפועל, המדיניות מתמקדת ומקדמת כל פעם קבוצה אחת של מטרות, ואינה מכוונת לאופטימיזציה משותפת של כולן. אני חושבת שהמתווה צריך לעסוק גם בהיבט הצרכני. נכון להיום יותר מ-10% מהאוכלוסייה לא צורכים חלב ומוצרי. החלק נמנע מצריכה ממנעים אידיאולוגיים, בין של שמירה על הסביבה ובין של רווחת בעלי חיים צפוי לגדול. דרישות הצרכנים שממשיכים לצרוך חלב לחקלאות מקיימת מתגברות. ובאותה נשימה יש לעסוק ולתת מענה להבטחת פרנסה בכבוד ופרישה בכבוד. ההתחדשות מחייבת כניסת דור חדש, והוא לא יכנס לענף בלי אופק. נקודה נוספת ולא פחות חשובה היא מתווה ארוך טווח שייצר וודאות ויציבות. אנחנו מדברים על ענף עתיר הון, עם תקופות החזר השקעה ארוכות. הסכם ארוך טווח הוא תנאי הכרחי להרחבת ההשקעות והפיתוח של הענף". ▲

באופן פעיל. הסבר, שינוי מבנה יחידות הייצור החקלאיות בכלל, ובענף החלב בפרט, הוא תהליך המתרחש בכל העולם ונגזר מההתפתחות הטכנולוגית. לדעתי, בגלל שהוא מוסבר וניתן לחיזוי על ידי התיאוריה הכלכלית, נכון לקבל תהליך זה כחלק מההתפתחות הכלכלית. במחקרים שבחנו את הגורמים המשפיעים על היעילות ואת הקשר בין גודל הרפת ליעילות במקטע החקלאי בישראל, נמצא שהגורם הניהולי הוא המסביר העיקרי להבדלים ולא גודלן של הרפתות. מסקנה נובעת היא שאם שימור הרפת המשפחתית מוגדר כמטרה, זה מחייב להעניק לה תמיכה ייעודית ישירה, בדומה לנהוג בשוויץ לגבי הרפתות האלפניות.

ד. תכנון כלכלי ופיזי מנקודת מבט כוללת – התוויית המדיניות הכוללת לענף צריכה לתת מענה גם להיבטים של התכנון הפיזי ולמנוע התנגשויות בין דרישות גופי התכנון והרגולציה השונים. הסבר: הדחיפה לרפת גדולה עומדת בניגוד לעמדת גופי התכנון הפיזי, ובמקרים רבים יוצרת מלכוד חוקי לחקלאי, שנדרש להגדיל את הרפת משיקולי יעילות כלכלית, אך אינו יכול לקבל היתרים להרחבתה משיקולי תכנון פיזי.

ה. תרחישי פרישה וצמצום הענף – האומדן לקצב הפרישה, מי יפרוש ומתי בכל חלופה, צריך לשקלל גם את מאפייני קבלת ההחלטות ודרישות הרווחיות השונות ברפת המשפחתית וברפת השיתופית. בלא התייחסות למשתנה זה יתקבל אומדן שגוי. הסבר: חלק ניכר מתרחישי הקיצון המצוירים לענף כוללים ירידת מחירים ושחיקת רווחים מואצות, שביאו לפרישה רחבת-היקף של חקלאים. הנחת העבודה המקובלת היא, שרוב הפרשים יהיו מהמגזר המשפחתי, מכיוון שרבים מהמשקים שבו נמצאים, כבר היום, בשולי רווח נמוכים מאוד. עם זאת, ניתוח המבוסס על תפקידה של הרפת בסך כול התיק העסקי של המשק ועל מאפייני קבלת ההחלטות של הבעלים, מצביע על כך שיתכנו תרחישים שבהם תהיה יציאה משמעותית של רפתות שיתופיות מהענף".

הסרת מגבלות הייבוא עלול להביא לקריסת הענף

במהלך עבודתה על המחקר המקיף, בדקה שלומית גם את נתוני הפתיחה של הענף תוך התייחסות לבעיות הרלוונטיות ולסכנות המאיימות על הענף.

האם ביטול התכנון והמכסות יפגע בענף ויביא לקריסתו?

"אני רוצה להתחיל מהשאלה מה זה קריסת ענף. לדעתי, הגדרה למצב של קריסת הענף במקטע החקלאי צריכה להתבסס על היקף הענף ועל קצב צמצומו. מנקודת מבט צרכנית, קריסת המקטע החקלאי תביא למצב שבו רוב מוצרי החלב הניגר שיופקו לאזרחי ישראל ייוצרו מאבקת חלב או ייבאו. לפי הניתוח שלנו ביטול התכנון הפרטני (משטר המכסות) לא צפוי להביא לקריסת הענף. מה שכן עלול להביא לקריסתו הוא הסרת כל המגבלות על הייבוא. מהלך כזה ייצור סיכון ממשי להמשך קיומו של ענף חלב משמעותי בישראל. אני אוסיף גם שחוק החלב במתכונתו הקיימת לא נותן מענה הולם לאיום זה. החוק דן בהיתרי יבוא שהשימוש בהם הופסק. ולמעשה היום לא נדרשת הסכמת החקלאים לשינוי המכס והדבר נתון באופן מוחלט להחלטת שר האוצר".

GEHL®

WORKS LIKE YOU™

המותג המוכר והנמכר ביותר בישראל!

הכלים מיועדים למגוון
עבודות בתחום החקלאות,
הרפתות, תשתיות ופיתוח

ג'ן אק'ז' ליימ

ניו פלדמן NEW FELDMAN

חפשו אותנו
בפייסבוק

www.feldman.co.il

shulir@feldman.co.il

***9644**

דיוויד לוי – מנכ"ל ארגון עובדי הפלחה "השנה יהיה איחור בקציר התחמיץ והשחתות"

ראובן זלץ

המספרים מרשימים, כ-200 אלף דונם שטחי תחמיץ וכ-300 אלף דונם שטחי שחת מפוזרים ברחבי ישראלים. כ-60 אחוז מהשטחים בבעלות הקיבוצים ו-40 אחוז בידי מושבים. עונת הקציר החלה בשבוע השני של חודש מרץ עם הקצירים של תחמיצי פסח ותימשך כחודש וחצי, עונה קצרצרה, מתחילת מרץ ועד אמצע אפריל, כחודש וחצי מהחשובים ביותר לרפתנים, תקופה המסמנת איך תיראה השנה הקרובה מבחינת מזון ואיכותו •

בשנת 2022 נרשמה שנה טובה, שנה שהיתה שנת שמיטה וכתוצאה מכך, שנה לא סטנדרטית. דיוויד לוי מנכ"ל ארגון עובדי הפלחה "ההסדרים של אספקת חיטה למלאי חירום שונים משנה רגילה. האיכויות היו יוצאות מהכלל, החיטה לפני שנה היתה יוצאת דופן באיכות לה, גם למזון גס וגם לגרעינים. לצערי ניתן לומר כי מי שנהנה מאיכות הגרעינים הן מכוני התערובות ולא תחנות הקמח. ללא שום קשר לגרעינים, קיבלנו פידבק נהדר מהרפתנים על איכות המזון הגס. בסוף סיפקנו את כל צרכי מזון הגס לרפתנים, כבשים, בשר לבקר, סוסים ועוד וגם לגורמים אחרים".

גשמי חודש מרץ

הגשמים של חודש מרץ טרפו את הקלפים של מגדלי הגד"ש כמו גם של הרפתנים ועונת הקציר החלה ברגל שמאל. מי חשב כי בישראל הגשמים לא יהיו גשמי ברכה, אך כך קרה. דיוויד לוי "השנה החלה ברגל שמאל, הגשם הראשון היה מוקדם מאוד, הגשם השני בא באיחור רב לאחר הראשון

לשמור על מערכת מאוזנת. דיוויד לוי

החלה עונת הקציר. צילומים בר דרומה

ומה צפי היבולים?

"שני המצבים יצרו מצב שלפי היבולים הכלל ארציים אמורים לצערי להיות מתחת לממוצע. גם קציר התחמיץ התעכב כתוצאה מהגשמים המשמעותיים האחרונים שהיו לפני מספר ימים (23.3) ולכן נוצר פיגור בקציר שזה ממש לא טוב מבחינת התפתחות הצמח שעלול להתבגר יותר מדי, מעל המידה,

ונוצרו כאן שני מצבים לא רצויים. השטחים שנבטו לאחר הגשם הראשון, נכנסו לעקת מים כתוצאה מעצירת גשמים ולא התפתחו כראוי והשטחים שנבטו מהגשם השני, שבא באיחור רב, לדעתי באמצע ינואר, נמצאים גם היום בפיגור רב מבחינת ההתפתחות של הצמח. צמחים צעירים שזקוקים לימי גשם וימי גידול".

פלייקו וטרינרי

Dor.Ky D&D Ltd.
דור.קי פיתוח ושיווק כ"מ

פלייקו וטרינרי הינו תכשיר סאוויר לריסוס ישיר על גבי פרות חולבות, עגלים, בקר וצאן ללא חשש לשאריות בבשר החי או בחלב.

התכשיר מכיל פרמטרין בתוספת סינרגיסטים ושכנים אתריים

נוסחה אשר סגבירה את הקטילה והדחיה של כל סוגי המצופפים, החרקים והטפילים אשר על גבי החיה וסביבתה.

לפני היישום יש לקרוא בעיון את תווית התכשיר המופיעה ע"ג הבקבוק

דור.קי פיתוח ושיווק בע"מ
לפרטים נוספים: אשר עמיאל - מנהל מחלקת תברואה 050-7727505
אורן יגאנה - סמנכ"ל שיווק 050-2246719
www.dorky.co.il | office@dorky.co.il

זו, לחקלאי כדאי לגדל כותנה יותר מאשר גידולים אחרים. אי אפשר לדעת מה יהיה בעתיד, בשנתיים האחרונות עלה מחיר הכותנה למעלה מפי-3 וכך זה גם משפיע על הגידול בשטחי כותנה. בגדול יש כל מיני ווקטורים שאחרים על המחיר הסופי כמו, מחירי מים, מחירי התשומות גודל השטח, מחירי שוק של מוצרים אלטרנטיביים ובסוף הכל מתכנס לקביעת מחיר. בשנה האחרונה מחיר הדשן עלה ב-300 אחוז, כעת אמנם במגמת ירידה אך עדיין מאוד גבוהים וזה משפיע על המחיר ועל החלטות המגדל".

אתה יכול לסמן מחירים?

"קשה לדעת, אם חשבתי לפני שבוע על מחיר מסוים, אז הגיע גשם שישפיע על המחיר, אני אמנם לא נביא, אך המחיר יהיה קרוב למחיר של העונה שעברה, לא נראה לי שיהיה שינוי קיצוני דרמטי. אך נחכה ונראה. בכל מקרה נדע לספק את כל הצרכים של הרפתנים, בכל הארץ, לא צופה משבר שייווצר מחסור ביבול".

מה דעתך על מכירת שטחי גידול לסוחרים הקונים יבולים?

"אנחנו לא עוסקים בכך, הדבר אולי נולד מאיזה צורך להציע לרפתן מסחר רחב יותר. הייתי אומר שהתופעות הללו יותר נפוצות במשק המשפחתי, הייתי שמח שאנחנו נשלט בכל שרשרת הערך של הייצור והמחיר. אני חושב שבניהול חכם של שרשרת הערך, היינו יכולים לשפר את הרווחיות של המגדל וגם של הרפתן. שאלת שאלה טובה מאוד, כנראה שזה לא דבר פשוט לעשות, לא יודע להגיד לך למה זה קורה, כנראה שדברים משתנים. רפתן בכיר אמר לי פעם "השתגעת, אני אקנה ישר מהקיבוץ, מה יקרה אם יירד גשם על השחת והכל מתקלקל, מה אני צריך להתעסק איתך. יש קבלן שאם יורד גשם שם, הוא מביא לי ממקום אחר", את זה אמר לי רפתן וותיק. באופן כללי היה מאוד רצוי למצוא את הדרך ולקצר את שרשרת הערך לטובת הגדש והערך ביחד, מאמין שניתן להגיע לזה בסופו של דבר".

איך אתה רואה את השנים הקרובות?

"אני הייתי רוצה לשמור על מערכת מאוזנת גם של מזונות גסים וגרעינים, חייבים לדאוג לעוד מים לחקלאות, בוודאי למי חורף לגידול חיטה, כגידול אסטרטגי. ועל זה ניסינו לשכנע גם את משרד החקלאות ובוועדת הכלכלה בכנסת לצערי עדיין לא השגנו את היעד הזה ואנחנו נדרשים בנגב ובאזור בית שאן לעוד כ-25 מיליון קוב מים אז היינו יכולים להבטיח ללא ספק את כל צריכת המזון הגס וגרעינים וגם מגדיל את היכולת לספק גרעיני חיטה למלאי חירום. זה דבר שנעשה בעבר, להקצות מי חורף להשקיית חיטה. כי מדובר בגידול אסטרטגי אך בשביל זה צריכים מים, אנחנו נסתדר גם עם מים ממוחזרים, לא חייבים מים באיכות הכי גבוהה".

ברכה לפסח?

"חג שמח, אנחנו מבינים בגד"ש את האחריות שיש לנו את אספקת המזון לבעלי חיים ואנו משתדלים לעשות זאת באחריות ובמקצועיות והקשר שלנו עם הרפתנים הוא קשר חברי, מקצועי הדוק וחם". ▲

צילום שגיא בר

תמונת מצב ל-27.3

שגיא מחברת בר דרומה "אנחנו אופטימיים אך העונה החלה ברגל שמאל לפחות לקבלנים ובאשר לרפתנים הרי שהם מקבלים בינתיים את הסחורה, אך לא בטוח בכלל שהם יקבלו את כל מה שתכננו מלכתחילה. ברוב המקומות אנחנו כעת עסוקים ומחפשים שטחים שבהם אפשר לקצור מבלי שנדבק בוץ למקצרה. אפילו אם נצטרך לקצור ולהכניס טרקטורים עם עגלות לאסוף את הקציר כי משאיות לא יכולות כרגע להיכנס לשטחים, הכל מאוד בוצי, דבר המקשה על הקציר והאיסוף".

ובאשר לימים הקרובים?

"כל עוד הטמפרטורות יישארו נוחות אז יהיה בסדר, אך אם חלילה תהיה עליה בטמפרטורה בעשרת הימים הקרובים, הרי יהיו שטחים שלא נוכל לקצור. המשמעות היא שיעשו יותר תירס והרפתנים יצטרכו להתגמש ולחפש מקומות אחרים שאפשר יהיה לקצור בהם חיטה שהיא קצת יותר ירוקה, נקווה לטוב". ▲

לצרכי תחמיץ ושחת. אין ספק שזה לא הולך להיות עונה טובה ואנחנו צופים ליבולים נמוכים מהתוצאות הרב שנתיות".

רבות דובר על המחירים, כמו גם טענות כלפיהם?

"מדובר בנושא עתיק יומין, אך אין למעשה שינוי בסטטוס קוו, כל שנה והאופי שלה. צריך לקחת בחשבון כי הוצאות הגידול גדלו, גם יש לרפתן אלטרנטיבות נוספות. אין ספק שבשנה האחרונה שטח הכותנה גדל כמעט פי 4 משיקולים כלכליים ובאותה נשימה ניתן לומר כי שטחי התחמיץ והשחת מצטמצמים וזה כמובן משפיע על המחיר לרפתן. נכון לעונה

מרכז מזון נהלל הלב הירוק של ישראל
תְּבוּאָת הָאָרֶץ

**תבואת הארץ מאחלת
חג פסח שמח וכשר!**

בקר יונקים

בליל יונקים (מבוסס על הקונספט המיתולוגי של בליל בן אשר), מכיל מזונות מרוכזים בתוספת מזון גם איכותי (חציר אספסת) להתפתחות הכרס. מגיע מארזים קטנים במשקל ממוצע נטו 23 ק"ג ונוח להאכלה בכמויות קטנות עם מינימום פחת.

טבלת ערכים:

חומר יבש	תוספים ויטמינים ומינרלים	זרחן	סידן	מזון גם	אנרגיה מג'ק"ל	חלבון
87%		8.4%	1%	13%	1.9	18%

סטיית של 5%

משקל נטו:
23 KG ק"ג

חומרי גלם ייחודיים
מכיל גרעיני כותנה ומגוון נגדי קוקסדיה לפי דרישה

פחת מינימלי
בזכות הרכב הבליל אין בזבז שחת יקרה שהולכת לרפד

מזון גם איכותי
אספסת ממוצעת באורך טיב קצר

בקר יונקים

עגלות 4-6

בליל לעגלות גידול, מכיל מזונות מרוכזים בתוספת מזון גם איכותי (חציר אספסת) להתפתחות הכרס. מגיע במארזים קטנים במשקל ממוצע של 23 ק"ג ונוח להאכלה בכמויות קטנות עם מינימום פחת. וכן במארזים גדולים של כ- 450 ק"ג. מנה מדיקת לעגלות תחלופה צעירות אשר מביאה אותן בצורה מיטבית לגיל ההזרעה.

טבלת ערכים:

חומר יבש	תוספים ויטמינים ומינרלים	זרחן	סידן	מזון גם	אנרגיה מג'ק"ל	חלבון
65%		4%	1%	48%	1.7	16%

סטיית של 5%

משקל נטו:
23 KG ק"ג

אכולסיית חיידיקי הכרס

מנה לחה עם קליפות הדר ותחמיץ לעיזוד אכילה והרגלת

אנרגיה פחותה למניעת השמנה

אחוז מזון גם גבוה

עגלות 4-6

ד"ר לירון אמדור "חייבים להתחיל לתכנן ולגדל תירס וסויה בישראל"

ראובן זלץ

האקלים המשתנה בכל העולם גורם כבר עכשיו לשינויי טמפרטורות, דבר המשפיע ישירות על החקלאות העולמית. במחקר ייחודי וראשון מסוגו, הבודק את השפעת החוסן האקלימי על יבוא מזון לישראל, עולה תמונת מצב מטרידה מאוד. ד"ר אמדור "ישראל חייבת לתכנן את המחר ולהתחיל לגדל מספר גידולים הנמצאים בסכנה בארצות המוצא שלהם". לתשומת לב הרפתנים, אנשי הגד"ש, מרכזי המזון וחברות המזון •

חשוב לזכור, ברגע שתהיה מצוקה עולמית של חיטה, החיטה הגדילה בארץ תועבר לשימוש בני האדם ומגדלי הבקר ימצאו את עצמם אל מול שוקת שבורה והיום הזה כלל אינו רחוק. אנחנו חייבים לחשוב על שינויי האקלים ולהתחיל לעשות תוכניות

לחוסן האקלימי של מדינות העולם יש קשר ישיר ומיידי לגידולי החקלאות ולעתיים. אז מה הקשר בין האקלים בברזיל וארגנטינה לבין היבוא ההולך וגדל לישראל ואיך זה משפיע או ישפיע גם על הרפתות שלנו. ד"ר לירון אמדור יועצת לענייני חקלאות, חוקרת במכון יסודות ואוניברסיטת ת"א, ערכה מחקר מקיף וראשון מסוגו בנושא זה וזאת במסגרת מכון יסודות. מטרת המחקר, לבדוק, איך שינוי האקלים והחוסן האקלימי של המדינות המייצאות, עלול להשפיע למערכת המזון הישראלית במקרה שלנו, על תשומות המזון לרפת הישראלית

חוסן אקלימי כנורת אזהרה

ד"ר אמדור "מערכת המזון שלנו מושתתת לא רק על תוצרת כחול לבן אלא גם על יבוא ההולך וגדל. מדינת ישראל באה ואומרת כי היא מעדיפה לייבא ולא להשקיע בייצור כחול לבן, זה עניין של החלטה. ובקונטקסט של הרפתנים, לפחות כחצי מהמזון לפרות מיובא מחו"ל ולכן לרפתנים מאוד חשוב לדעת מה נעשה בשווקי העולם, ראה המלחמה באוקראינה. נוסף לזה את משבר האקלים ומשבר המזון העולמי והרי לך מתכון

“עדיף למדינת ישראל להתמקד ולגדל את הגידולים הללו על פני יבוא”. אמדור

באנו בפעם הראשונה והכנו נתונים. זה בעצם חשיבותו של המסמך המדובר. וברשותך אנחנו נתמקד, מטבע הדברים בתשומות הנוגעות לעולם הרפת והבקר.”

לצרות. אנחנו הרי כבר יודעים שבמשך 25 השנים האחרונות מחירי המזון בעולם נמצאים בגרף עליה מתמיד. ואף אחד עדיין לא בא ובדק באמת את הנושא ולכן אנחנו ביסודות

מרכז מזון גבעת יואב

- ✓ מרכז מזון גבעת יואב מספק מזון בחלוקה לאבוס עבור רפתות ומפטמות
- ✓ אנו מתמחים בייצור מזון איכותי עם דגש על מזונות גסים ברמה גבוהה
- ✓ המנות איכותיות ומוקפדות ומאפשרות נצילות מזון מעולה וכלכליות מוכחת במשק השיתופי והמשפחתי

מאחלים
חס אביה שמח

ח.ג.י. חברה לייצור ושיווק חקלאי בע"מ
מושב גבעת יואב רמת הגולן, מיקוד 1294600
טל. 04-6762130, פקס. 04-6762673
E-mail: oren@hgi.co.il 052-3201204 נייד

מה בדקתם?

"המחקר בדק 23 גידולים חקלאיים, מהמרכזיים במערכת המזון הישראלית. בירקות כיסה המחקר כ-83 אחוז מסל המזון ובדגנים כ-90 אחוז. ואז בדקנו איזה מדינות הם המייצאות העיקריות של גידולים אלה ואז לקחנו מדד בין לאומי מקובל של החוסן האקלימי של המדינות הללו, הצלבנו את הנתונים והשוונו לישראל ולמדד החוסן האקלימי שלנו".

ומה המסקנות?

"במרבית הגידולים הללו, לישראל יש חוסן אקלימי טוב יותר מהמדינות המייצאות אותן. שזה אומר, כי עדיף למדינת ישראל להתמקד ולגדל את הגידולים הללו על פני יבוא לזמן מוגבל שהעשוי להיפגע בגלל שינויי מזג אוויר וחוסן אקלימי נמוך במדינות המוצא. אתן לך דוגמאות הנוגעות ישירות לרפתנים. ניקח את התירס, 5 היצואניות העיקריות של התירס בעולם, המכסות כ-80 אחוז מהיצוא העולמי הן, אוקראינה, ארה"ב, ברזיל, ארגנטינה ורומניה. מלבד ארה"ב שהחוסן האקלימי שלה גבוה יחסית, הרי שאר המדינות, החוסן האקלימי שלהן נמוך מישראל ויש חשש כי בעתיד הלא רחוק הן לא תוכלנה להמשיך ולייצא כמויות גדולות של תירס ולזה מגדלי הבקר צריכים לשים לב. בוא ניקח את הסויה, תשומה מאוד מרכזית בגידולי רפת ובקר. יש רק 2 מדינות המייצאות סויה שהן ארה"ב וברזיל, בעוד ארה"ב כאמור מצבה יחסית טוב מבחינה אקלימית הרי שברזיל נמצאת על סף קטסטרופה אקלימית וזה נתון שחקלאי ישראל ומשרד החקלאות חייבים לקחת בחשבון לעתיד הקרוב, רחוק, מישוהו חייב לתכנן את מלאי המזון שלנו".

אז למה בעצם לא מגדלים כאן סויה?

"אני לא יודעת לענות לך על זה, מזג האוויר בישראל מתאים לגידול סויה, זה גידול ממוכן ולא זקוק להרבה ידיים עובדות. אז למה לא מגדלים בישראל, אין לי תשובה על זה וחבל, כי אנחנו ברמת סיכון מאוד גבוהה בנושא קבלת סויה בעתיד".

ומה באשר לחיטה תשומה לא פחות חשובה?

"החדשות בנושא זה קצת יותר טובות, יש 8 יצואניות עולמיות, אך שתיים מהן, רוסיה ואוקראינה נמצאות במלחמה ובמשרבים כלכליים. שאר המדינות במצב אקלימי סביר, כך שכנראה שעם חיטה נסתדר, אך חשוב לזכור, מדובר ב-8 מדינות המייצאות לכל העולם. ברגע שתהיה מצוקה עולמית של חיטה, החיטה הגדילה בארץ תועבר לשימוש בני האדם ומגדלי הבקר ימצאו את עצמם אל מול שוקת שבורה והיום הזה כלל אינו רחוק. אנחנו חייבים לחשוב על שינויי האקלים ולהתחיל לעשות תוכניות לקראת המחר, היבוא איננו פתרון לאורך זמן, המצב קשה ואסור לנו להתעלם מכך". ▲

אסור להסתמך על יבוא. ד"ר לירון אמדור

ד"ר אמדור "ברגע שתהיה מצוקה עולמית של חיטה, החיטה הגדילה בארץ תועבר לשימוש בני האדם ומגדלי הבקר ימצאו את עצמם אל מול שוקת שבורה והיום הזה כלל אינו רחוק. אנחנו חייבים לחשוב על שינויי האקלים ולהתחיל לעשות תוכניות לקראת המחר, היבוא איננו פתרון לאורך זמן, המצב קשה ואסור לנו להתעלם מכך"

נציגים בלעדיים של:

יצרנית המיכליות הגדולה באירופה

מאחלים לכם
חג פסח כשר ושמח!

מיכליות ואקום

לשאיבה פיזור והצנעת זבל רטוב

טל. 04-6375252 | 054-492-1092 | 058-434-8671 | קיבוץ מענית 3785500

www.TENEAGRO.com | Marketing@teneagro.com

האתגר עוז לפנינו

ארנון אושרי

**הימים ימים טרופים ומטרופים,
כמותם לא חווינו מעולם בישראל,
כולנו התרגלנו (כמה עצוב) להתרכז
במאבקינו לשמירה על החקלאות
המקומית, לשמירה על ענפי היצור
שמהווים בסיס לביטחון המזון,
לפריסת הישובים, לעצם קיומנו
כחקלאים והנה התרגשה על כולנו
הפיכה משטרית •**

אם נעצור רק לרגע ונחפש את המשותף, ללא כל מאמץ נגלה שאת מפת הדרכים שהובילה לחיסול החקלאות, לצמצום היצור והשלטת היבוא על ראש כולנו, כתבו במרתפי פורום קהלת, הפורום האולטרה ימני שבסיסו באוונגליסטים אולטרה שמרנים דתיים אמריקאים, שמצאו כר פורה להפצת משנת איין רנד שלהם כאן אצלנו בישראל. החבירה הלא טבעית הזו מחד, אבל בהחלט הגיונית מאידך, בין אוונגליסטים אולטרה ימניים לבין חבורה גזענית מיזוגנית, אולטרה ימנית בישראל נראית טבעית.

גבולות גזרה

הגבולות בין ימין ושמאל מעולם לא הוקצנו כמו בימינו אלו כשברור שכל מי שלא שייך למחנה של סמוטגביר ונתניהו, מייד מתויג כשמאל ולא סתם, אלא שמאל קיצוני. אנחנו, החקלאים, נחשפנו לתורת קהלת (כמה ציני השימוש בשם קהלת ואיזו כפירה בחכם באדם) כשבהובלת ממשלות נתניהו בעיקר, אומצה תורת הפורום שהכול פתוח והכל לתחרות, אין תכלית ראויה ועל חקלאי ישראל, בשם השוק החופשי כמובן, להתחרות על לב הצרכנים אל מול מחיר המים ושכר העבודה בתורכיה ובעזה או אל מול תמיכות אירופיות. נעלמה כל ראייה של ישוב הארץ ושמירה על אדמות הלאום. טוב, לא לגמרי, כי אם מדובר בהפקרת אדמות חקלאיות לקבלנים, אז גם זה מין סוג של שמירה, אבל רק במרכז הארץ. הפריפריה ויישובי הספר, לא ממש חשובים לפורום הזה ולממשלת ישראל שכבר כמחצית מהמשקים בערבה נסגרו, או בגליל ובגולן החקלאים כורעים תחת היבוא ההרסני. נדמה שאנחנו בעיצומם של ימים היסטוריים לעם ישראל, עד כה, לא מקשיבים מרכיבי הקואליציה לכל האזהרות מבכירי הכלכלנים, מבעלי חברות הייטק, מגורמים מדיניים וממדינות זרות. נדמה שבהינתן שאמנם חלילה תצלח דרכה של הקואליציה ומערכות החוק

כולנו יודעים שאת
יוקר המחיה קובעת
בעיקר המדינה
וברצותה, המדינה
יכולה להוזיל את
עלויות הבניה, את
מחיר הקרקע, את
מחירי תשומות
היצור, את האגרות,
כל אלה בידי המדינה

שפני הנוף במדינה, בטחון המזון, הפריסה לאורך גבולות המדינה, הם הדבר החשוב לא פחות משורה בתקציב. הרי כשמייבאים לארץ תוצרת זולה זה לא משנה איזו תוצרת, לרוב זה על חשבון היצור המקומי, כלומר מייבאים אבטלה. ברור שיש מי שנהנה מזה, בישראל גדל מעמד של טייקוני על השולטים בכלכלה מצד אחד וביבוא מצד שני. אבל באותה המידה ברור שזה מיעוט, מיעוט עם כיסים עמוקים ועם השפעה גדולה על מקבלי ההחלטות, אבל מיעוט. כולנו יודעים שאת יוקר המחיה קובעת בעיקר המדינה וברצותה, המדינה יכולה להוזיל את עלויות הבניה, את מחיר הקרקע, את מחירי תשומות היצור, את האגרות, כל אלה בידי המדינה. אבל כמו שאמר החשמלאי שנידון להיצלות בכיסא חשמלי אל מותו וגילו שהכיסא לא פועל, שאלו אותו אם הוא יכול לתקן, והוא השיב שכן, אבל אין לו מוטיבציה. אז אין למדינה כל מוטיבציה להוזיל את מחירי בניה או את מחירי המזון, ולמה שתהיה, אם שכבת מקורבים, יבואנים נהנים. לא נותר לכולנו, אלא לקוות שהימים האפלים האלה שניחתו על כולנו, יחלפו, ישראל תחזור למסלול השפוי ושינויים יעשו בהסכמות רחבות ויחל איחוי קרעים שנקרעו בתוכנו, והחקלאות גם היא תצא נשכרת מהשינויים שיחזקו את היצור המקומי ואת הישובים ... או שלא.

זה המקום שלי לאחל לנו החקלאים, חג חירות שמח שנדמה כי השנה הברכה מקבלת משנה תוקף. שנדע להיאבק על ישראל טובה יותר, ערכית יותר, ישראל עובדת, מגדלת את מזונה, חולבת את פרותיה ולא שוכחת את החלש, החולה, הקשיש וזוכרת תמיד כי ציונות, זו לא מילה גסה. ▲

חג שמח

יכפפו לכנסת מבלי כל יכולת מעשית, לא נצא גם אנחנו נקיים מהעניין. חשוב לזכור שבעולם הקפיטליסטי של הימין הקיצוני, הכול פתוח והתאוריה שמקדם באופן מעשי פורום קהלת, תהיה זו אשר מכתובה את הכלכלה הישראלית ואז מי שלא יכול לעמוד בתחרות מול שווקי חוץ, כלומר כמעט כל מי שהוא יצרן ישראלי, דינו להימחק וההמשך יהיה באופן טבעי מחיקת ישובים שחקלאות היא בבסיסם, הפקעת אדמה, ושינוי מהותי בפני המדינה.

החקלאות לאן?

החקלאות בישראל תהיה תאגידית בידי בעלי ממון, היבוא ישלוט בכיפה וכל גוף הידע העצום שנבנה במשך עשורים יימוג אל ערפל עתידי שאין איש יודע מה מעבר לו. נדמה שבעת הזו, חשוב לכל אחד לבדוק את סולם הערכים שלו ולחשוב היכן עומדת תפיסת עולמו. אבל לא רק, גם לנו, החקלאים, חשוב לבדוק היטב לפני שאנחנו ממשיכים להשקיע, מה צופן העתיד הכלכלי? האם השקעה תהיה בעלת הצדקה כלכלית לאורך זמן? ובתוך כל אלה, יש נקודות אור, דווקא הכאוס שכולנו נתונים בו, חידד אצל רבים, רבים מאד את הצורך לקבוע היכן אנחנו ניצבים במהלכים ההרסניים שמתרגשים עלינו. נראה שדווקא עכשיו, בשעה האפלה הזו, זו השעה שלפני הזריחה, ההתעוררות ההמונית של מאות אלפים ואולי יותר, בישראל שמבינים לפתע מה מתרחש, אירוע שיצמיח תנועה חדשה של ישראלים מעורבים, יוזמים ולוקחים חלק בעיצוב דמותה הדמוקרטית של המדינה. ישראלים, ציונים, חילוניים, דתיים, המאמינים בעבודה, בתעשייה כחול לבן. אולי גם אנחנו, החקלאים בישראל, יחד עם מיליונים נגלה לפתע תפיסה לאומית עם כלכלה אחרת, חומלת, שמבינה כי כסף אינו חזות הכול, תנועה שמבינה

מתכננים עבורכם בכל עונות השנה
ומאחלים חג אביב שמח
חברת א.ב. מתכננים

דרך מנחם בגין 116, תל אביב, ת.ד. 25256, מיקוד 6125102
טל. 03-6233777, פקס. 03-6233700, ronen@abt.co.il

בחוכה הבאה, רפת כרמים

ראובן זלץ

10 שנים לקח לחברי קיבוץ כרמים להגיע למקום הנכון ולקבל החלטה על הקמת רפת בקיבוץ בהשקעת ענק של כ-17 מיליון שקלים. הרפת שהחלה לפעול בינואר השנה, מביאה קול חדש יחסית לשיח הענפי ועם חזון סביבתי ברור. כפיר לוי, האיש מאחורי הפרויקט אומר לנו במהלך הביקור ברפת "אני מאמין גדול בענף הרפת בישראל, הן כמשאב כלכלי והן כמשאב סביבתי". רפת חדשה בענף, כן ירבו, בהצלחה! •

כרמים, קיבוץ מתחדש בצפון הנגב, מעורב דתיים, חילונים ובעל חזון סביבתי ברור. מקום קטן 100 חברים ונמצא בתהליכי גדילה, התפתחות וקליטת משפחות חדשות. הפרנסה מתבססת בעיקר על תיירות, אטרקציית פיינטבול, גד"ש משותף עם הקיבוצים דביר ולהב אך עדיין כ-90 אחוז מהחברים מתפרנסים מעבודה מחוץ לקיבוץ. החל מה-18 לינואר יש רפת חדשה בקיבוץ.

על רפת, עקרונות וסביבה ברת קיימא

אנחנו החלטנו לספר את הסיפור של רפת כרמים, דרך איש מיוחד, מנהל הרפת, כפיר לוי. איש ענף הרפת מאז גיל 18 ועד שהגיע לרגע השמח ביותר בקריירה שלו, פתיחת רפת כרמים. כפיר לוי, 48, נשוי, 3 ילדים, חבר קיבוץ כרמים משנת 2015 והרוח החיה מאחורי הקמת הרפת בקיבוץ. כפיר "למעשה הרומן עם הרפת בקיבוץ, החל עוד בשנת 2014, אז היינו מועמדים לקליטה ומרכז המשק ביקש ממני לבוא כאיש מקצוע ולסייע להעביר את ההחלטה באספת הקיבוץ. אנחנו, כמשפחה, נקלטנו לחברות ברמים בשנת 2015".

למה בעצם לקח לחברים כאן כ-10 שנים לקבל את ההחלטה על הקמת הרפת?

כפיר "זה בעיקר בגלל החזון המורכב של הקיבוץ המכיל אוכלוסיות מאוד שונות ומגוונות מבחינת השקפת עולם. בעצם החזון הקיבוצי שלנו מושתת על 3 רגליים, האחת, חיים ביחד חילונים דתיים, השני, החזון הסביבתי, לחיות ולטפח סביבה ברת קיימא עם דגש על מיחזור, שימוש בכלים רב פעמיים, התחשבות בטבע ועוד והרגל השלישית זה בעצם

רפת כמשאב כלכלי סביבתי. כפיר לוי

סככת החולבות

סביבה ברת קיימא נוגדת את הקמת הרפת. היו וויכוחים אין סופיים בינינו, המון דיונים, אסיפות קיבוץ, כולל מתווה גישור שהתפוצץ וכך זה נמשך לאורך השנים. תחשוב שאת מכסת

הקיבוץ כרעיון ציונות. לכן הקונפליקט שיצר הוויכוח על הקמת הרפת, היה קונפליקט סביב העיקרון איך משתלבת רפת כשאנחנו קיבוץ הדוגל בחיים ברי קיימא, שהרי לכאורה,

AgroPlan אגרו פלן
בע"מ

מתכננים את הרפת בשבילך

▶ מובילים בתכנון רפתות ומכוני חליבה ◀

אגרופלן בע"מ מהנדס אבנר הורביץ

כתובת המשרד: מושב תימורים | כתובת למשלוח דואר: באר טוביה 8381500

טל. 08-8602272 | www.agroplan-il.com | [f Agroplan.ltd](https://www.facebook.com/Agroplan.ltd)

אמא ועגלה בת 3 ימים, ביחד. צילומים ראובן זלץ

הרפת והחזון

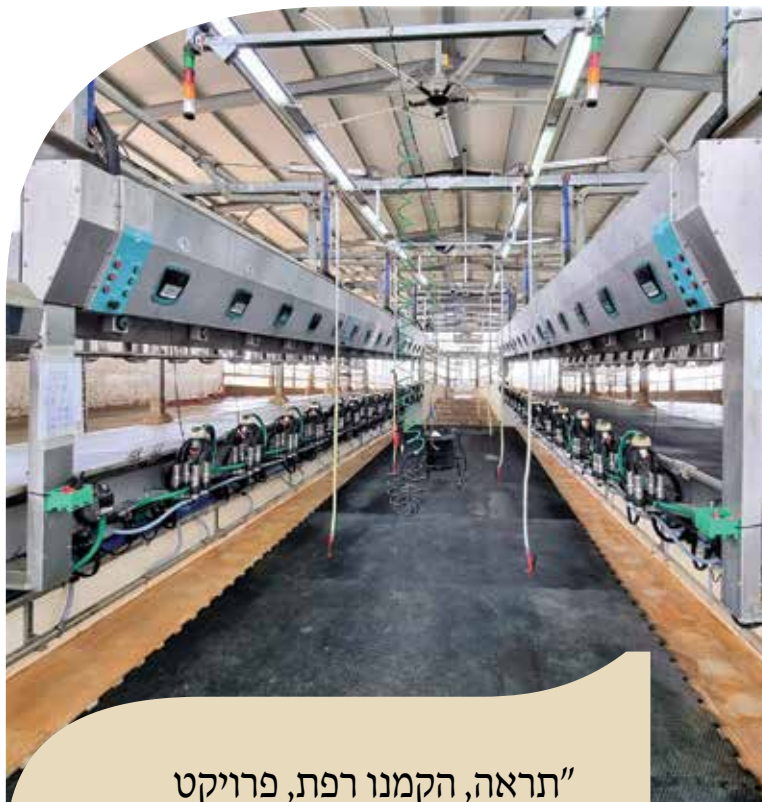
כ-17 מיליון שקלים השקיעו חברי קיבוץ כרמים בהקמת הרפת שלהם. סכום עתק במונחים של החברים מצפון הנגב, בעצם סכום עתק בכל קנה מידה. כ-200 פרות בחליבה, 26 עגלות ועגלים שנולדו ברפת ונמצאים ביונקיה של 0 הפרדה, זו הרפת הקיבוצית, היחידה המתפעלת יונקיה של 0 הפרדה, מההמלטה הראשונה וזאת כחלק מהתפיסה והמחשבה על רווחת בעלי החיים. כפיר "אנחנו רואים את הקשר שנוצר בין האמא לולד. מבחינת בריאות הוולדות, נראה שהם חיוניים וגדלים בקצב טוב והאימהות גם, רגועות ומבחינת פרמטרים של ווטרינריה, אין לנו כמעט דלקות רחם. אנחנו גם בודקים ומוודאים שהולד יונק ומתפתח ואם אנחנו רואים שהוא מתקשה, הוא מקבל תמיכה ובסך הכל עבודת היונקיה בעיקרה, היא התבוננות". אנשי הקיבוץ החליטו ללכת על מכון חליבה 30 scr עמדות פרלל, יד שניה (אילוצי תקציב) 3 חליבות ביום, החלב מהדרין משווק לתנובה, מזון מאמבר דבירה. כפיר "יש מחשבה עתידית על הקמת מרכז מזון עצמאי, אך כרגע זה עדיין רחוק מאיתנו" וממשיך "הקמנו סככה וחצי בגלל אילוצי תקציב ומחיר. הסככות הן סככות מרחביות, מקלטרים ברמה יום יומית ומקפידים על מרחב מחיה ראוי לפרה, כ-25 מ"ר לפרה. יש לנו מערכת צינון בחצר המתנה ומאווררים בסככות, בעתיד נקים חצר צינון נוספת, במחשבה על צינון פרות יבשות וממליטות. יש גם מחשבה לצינן גם עגלות מוזרעות והרות. באשר לכוח אדם, 7 ישראלים במשרה מלאה, בתוספת עזרה של שני צעירים בשנת שירות וכעת נוער מהקיבוץ מתחיל להיכנס ללמוד חליבות".

ומה לגבי העדר?

"חלק מהפרות הן ממשקי האומנה שלנו, צאלים ועלומים כ-80 פרות, עוד 40 פרות הגיעו ממשק ברסקי מניר בניס. הם שלושת המשקים שהיו פרות באומנה. שאר הפרות, בערך אותו מספר, הגיעו מאבני איתן, מבית לחם הגלילית, מקיבוץ גזר ועוד 35 פרות שאנחנו אמורים לקבל בזמן הקרוב. בסופו של תהליך אנחנו מקווים לעמוד על כ-300 חולבות ומכסה של 3.3 אלף ליטר לשנה. המחשבה בעתיד היא כמובן לנסות ולגדול עצמאית".

מחשבה כלכלית, סביבתית?

"תראה, בסוף אתה רוצה ענף כלכלי ורווחי, שהרי מדובר במפעל קטן, אך יש גם את החזון החקלאי ציוני. אני מאמין גדול בענף הרפת, אני חושב שזה ענף חקלאי עם עתיד בטוח לפניו. ענף היודע לשלב טכנולוגיה עם ידע מקצועי מאוד נרחב

"תראה, הקמנו רפת, פרויקט חקלאי ציוני מהמעלה הראשונה. שקל אחד לא ראינו מהמדינה, לא ממשרד החקלאות, לא מקק"ל, מאף אחד, רק לקחת ולהערים קשיים הם יודעים. זו בושה וחרפה. חברי קיבוץ כרמים הקימו רפת לתפארת בעשר אצבעות. יש כאן פרויקט ציוני אמיתי, איפה המדינה בכל הסיפור הזה, למה היא לא תומכת, עוזרת, מראה שאכפת לה"

החלב הקיבוץ קיבל כבר בשנת 2013 ובכל פעם ביקשנו דחיה. מזלנו שהאנשים במועצת החלב, ולזכותם יאמר, שתמיד היו קשובים אלינו. וכך לאחר המון בדיקות, מחשבות ודינאים, הקיבוץ החליט על הקמת הרפת ללא שותפים. במסגרת ההחלטה שהתקבלה הרפת מחויבת למחקר סביבתי משמעותי וכמובן בדגש גדול על רווחת בעלי החיים".

ואז, לאחר שהחלטה התקבלה?

"בשנת 2020 התקבל האישור הסופי באסיפת הקיבוץ וזה בעצם ניתן אור ירוק להתחיל את המהלך. התחלנו להניע את כל נושא ההיתרים מול הרגולציה ומשרדי הממשלה השונים. התחברנו למשקי אומנה להתחיל ולייצר חלב. את הבניה עצמה התחלנו בדצמבר 2020, אני למעשה התחלתי לעבוד ברפת במשרה מלאה באוקטובר 2021. את הבניה של הרפת התחלנו בדצמבר 2021 וטרם סיימנו. החליבה הראשונה היתה ב-18.1.2023 מאז עברו הרבה מים בנחל חברון" מחייך כפיר.

להתכופף ולהתחבא, אנחנו כאן בזכות ולא בחסד והגיע הזמן לשנות את כל הקונספט. תראה, הקמנו רפת לתפארת, פרויקט חקלאי ציוני מהמעלה הראשונה. שקל אחד לא ראינו מהמדינה, לא ממשרד החקלאות, לא מקק"ל, מאף אחד, משום גוף ממשלתי, רק לקחת הם יודעים. זו בושה וחרפה. חברי קיבוץ כרמים, הקימו בעשר אצבעות את הרפת הזאת. יש כאן פרויקט ציוני אמיתי, איפה המדינה בסיפור הזה, יודעים רק לבוא לגזור סרטים. שיהיה ברור, אני לא רוצה טובות מאף אחד, אך הרי כל כך הרבה מגזרים מקבלים מהמדינה, מיליארדי שקלים בכל שנה, למה החקלאי לא מקבל כלום. עזרה, מענק חד פעמי, משהו שיתן לו הרגשה טובה שיידע שיש שם מישהו המעריך את עבודתו. משהו התבלבל לנו בדרך ולצערי לחקלאים אין את הכוח הפוליטי הנדרש. ואח"כ עוד אומרים לנו שאנחנו אשמים ביוקר המחיה. בושה גדולה".

ומה הלאה?

"בינתיים אנחנו רואים ברכה בעמלנו, טפו טפו, החלב טוב, הפרות בסדר, השומן והחלבון בסדר. בפברואר פדינו 17 אגורות מעל מחיר המטרה. עובדים אתה יודע. בסוף באנו לעבוד ולא לבלבל ת'מוח. יש לנו צוות מחויב העובד קשה, המון שעות. התנאי שלנו, זה לבוא לעבוד בשמחה, מי שלא שמח, שלא יבוא. אני באמת מאמין שהשמים הם הגבול, רק שלא יפריעו לנו לעבוד ולהתפתח. אם תרשה לי, בהזדמנות זו, אני קורא לחוקרים, לבעלי עניין וחברות, לבוא לרפת שלנו, להשקיע במחקר, אנחנו נשתף פעולה בשמחה רבה ונשמח ללמוד, לחקור ביחד ולהתפתח". ▲

ומגוון שהיכולת להתפתח בו היא אין סופית. מה גם שעם השנים למדנו לתת מעטפת מקצועית ייחודית שאין בעולם כולו, החקלאית, שיאון, ההתאחדות. אבותינו, שהקימו את הענף בנו משהו שאנחנו יכולים להיות מאוד גאים בו ואנחנו ממשיכי הדרך מתוך גאווה גדולה על מה שהשגנו ומה שעוד נשיג. אני גם בעד שילוב של כמה שיותר בני נוער מהמשק, בתוך הרפת. זה חינוך נהדר לעבודה חקלאית, לאהבת בעלי חיים, עבודה וערכים. ברפת שלנו אנחנו הולכים למהלך של שילוב אנשים עם מוגבלויות בעבודה ברפת אני מאמין בזה, ברמה האישית. אני רואה את הרפת כמשאב כלכלי אך לא פחות מכך, גם משאב סביבתי. היכן שאנשים רואים זבל ומפגע אני רואה דשן ושדות ירוקים. הכל עניין של השקפה וזווית ראייה ואנחנו מעוניינים ורוצים לשים את זה בפרונט שלנו וזו צריכה לדעתי להיות האמירה הגורפת של קברניטי רפת החלב הישראלית. הרפת הישראלית צריך להביט בענף באהבה והערכה רבה, זה עניין של חינוך ולפתוח את העולם שלנו לכל החברה הישראלית. אסור לנו להיכנס למקום הזה של הקורבן, בסוף אנחנו עושים חקלאות כחול לבן ומתפרנסים מעבודת כפיים"

אך החקלאות בישראל סובלת בשנים האחרונות?

כפיר נאנח "תשמע, אני מביט במנהיגים שלנו ואומר להם, תתביישו, מה אפשר עוד לעשות. שהשלטון נגדך אתה פשוט צריך להמשיך בשלך. במקום שהפוליטיקאים יאמרו לבעלי ההון ולטייקונים "תפסיקו לקחת לכם כל כך הרבה", הם בוחרים לקחת מאיתנו, מהחקלאים. הגיע הזמן שנפסיק

ניבה אגודת רפתני כפר ויתקין

אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

אזרכית את רפתני וחקלאי ישראל
זכרכית חג אביז כלר ולסח

להמשך תנובת חלב גבוהה ושתוף פעולה פורה

ניבה
אגודת רפתני כפר ויתקין
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

ברפת כרמים האמינו ב'מולטי פארמר'

לרפת החדשה בקיבוץ כרמים, היה נתון התחלתי ברור, תקציב מוגבל לקניית טרקטור. אך באותה נשימה, הם נזקקו לטרקטור, שופל ולמעמים טלסקופי לעבודות בקיבוץ. מיותר לציין כי תקציב לשלושה כלים לא היה ולשמחתנו, בחרו אנשי כרמים לתת הזדמנות לטרטור הייחודי שלנו. כל הצדדים יצאו מרוצים.

אמנם בתחילת הדרך הקיבוץ היו מאוד סקפטיים ועלו המון שאלות על ידי חברי הקיבוץ אך אט אט הם הבינו כי ה'מולטי פארמר' שלנו, הוא העסקה המשתלמת והטובה ביותר להם. במסגרת העסקה, קיבוץ כרמים קיבלו כף וכף נפח דוקני חציר, מזלג וסל וכל אלה אביזרים מקורים אשר מתחברים למולטי פארמר. עוד יתברר כי יש חיסכון של מעל 50% בצריכת סולר. עלתה השאלה האם המולטי פארמר מספיק חזק לבצע פעולות ברפת כמו טרקטור ושופל? במבחן המציאות התברר להם כי הכלי חזק בהרבה משופל ומטרקטור רגיל זה כלי בעל 140 כ"ס עצמתי וביצע את הפעולות (העמסה, דחיפה) בהצלחה רבה ובזריזות. גם עלות הביטוח לכלי אחד תמיד תהיה זולה משלושה כלים ובאשר להנדסת האנוש, בניגוד לשופל וטרקטור, כלים מאוד מסורבלים כשחווית המפעיל היא נסיעה קופצנית רועשת ומעייפת. הרי ש'מרלו' פיתחו קבינה אקוסטית עם משכך איכותי ותא ישיבה מאוד נח. **לסיכום, לשמחתנו הרבה, בקיבוץ כרמים הקשיבו, האמינו והעזו להזמין את המולטי פארמר שלנו.** ▲

יונקיה באפס הפרדה

לעבוד ולא לבלבל ת'מוח. יש לנו צוות מחויב העובד קשה, המון שעות. התנאי שלנו, זה לבוא לעבוד בשמחה, מי שלא שמח, שלא יבוא. אני באמת מאמין שהשמים הם הגבול, רק שלא יפריעו לנו לעבוד ולהתפתח. אם תרשה לי, בהזדמנות זו, אני קורא לחוקרים, לבעלי עניין וחברות, לבוא לרפת שלנו, להשקיע במחקר, אנחנו נשתף פעולה בשמחה רבה ונשמח ללמוד, לחקור ביחד ולהתפתח." ▲

משולחן המתכנן 11 שנים - מחזון להקמה

בשנת 2019 התקבל ההיתר, סופקו תכניות עבודה קונסטרוקטיביות ממשרדנו ומכל היועצים הנוספים, **אביטל גבע** יועץ החשמל, **עודא** מתכנן הפיתוח (קרקע/דרכים/ניקוזים), **אמתי אבנון** מתכנן האינסטלציה. פתרון הקדם של מערכת הביוב למכון החליבה תוכננה וסופקה על ידי אודי מבחברת **אפ-פלווא**. את עבודת הניהול והפיקוח להקמת הפרוייקט המורכב לקח על עצמו **שמעון פרטוש** מחברת הרמן פרוג'קט, שניהל את המכרז ובחירת כל הקבלנים. לצער כולנו הפרוייקט נתקע שוב, הוועדה לא הסכימה לתת צו התחלת עבודה מכיוון שקו הביוב המאסף של הקיבוץ טרם הוקם. החסם השתחרר בשנת 2020 בדיוק בשיא מגיפה הקורונה, **כפיר לוי** נבחר להיות מנהלה הראשון של רפת כרמים והתחיל ללוות את ההקמה ולאפיין את הצרכים בהיבט של תפעול וציוד. הוקמה סככת חולבות מרחבית וחצי סככת חולבות נוספת שכרגע הוסבה לגידול העגלות וכן מכון מקבילי עם ציוד של חברת SCR (מבית MSD). בשל המצב, שינויים רבים ורצף אירועים שלא היה מאכזב ספר מתח, אוכלס הפרוייקט בפועל רק לאחרונה.

לאחר 11 שנים מתחילת התכנון, אנחנו נרגשים לאחל

המון מזל טוב, הצלחה וסיפוק לקיבוץ,

לכפיר ולצוות הרפת

**אבנר הורביץ, מהנדס בניין
אגרופלן בע"מ**

בשנת 2012 זימן אותי מרכז משק כרמים, **יעקב סער** לפגישה בנושא הקמת רפת בקיבוץ. בפגישה עלו המון לבטים אם רפת תתאים לחזון המשותף, אך היתה הבנה שרפת בקיבוץ חקלאי היא עוגן לפעילות המשותפת. הקיבוץ היה בשלב תכנון תב"ע והיה רצון לכלול את הרפת בתכנון העתידי... הכנו תכנית אב כוללת לרפת של כ-400 פרות ועגלות נלוות כולל מרכז מזון מפואר. לאחר אישור התכנית בוועדות הקיבוץ היא עברה למתכנן התב"ע אשר קלט אותה בתכנית הגדולה. התב"ע אושרה באפריל 2016, מרכז המשק בזמנו **ארז ירדני** ניסה מצד אחד להבין איך להתקדם ומצד שני איך לא מאבדים את המכסה שמועצת החלב הקצתה ליישוב בשל התקדמות האיטית של הרגולציה. בהמשך לקידום ההיתר ולבעיית חוסר בתשתיות ביוב במקום, המשרד לאיכות הסביבה לא אישר להתקדם ללא פתרון מוסדר לכלל הקיבוץ והולכת כל השפכים בקו מאסף מתוכנן עתידי שטרם הוקם - התכנית נתקעה. בזמן הזה הקיבוץ יצא לביצוע פרוייקט של מערכת סולארית קרקעית גדולה ותפס לנו את כל אזור מרכז המזון ואת סככות הגידול של העגלות והעגלים. בשנת 2017 מרכז המשק בזמנו, **שאול רביד** ביקש שנגיש תכנית מצומצמת אשר תכלול 2 סככות חולבות ומכון חליבה בלבד ללא שלוחת גידול עגלות וללא מרכז מזון.

הטרקטור הטלסקופי הייחודי של מרלו

חזק כמו שופל, מעמיס,
מקלטר ועבודות לגובה
הכל בכלי אחד!

הנעה 4x4

ה-Multifarmers המקוריים מצוידים
במנוע Deutz Tier III מגדש טורבו של 140HP

חוסך בדיוזל

שדה ראייה פנורמי מקבנת המפעיל

טרקטור הפועל בשני מצבים נפרדים:
מצב טרקטור ומצב טלסקופי

בעל כושר הרמה של 3.4 טון ולגובה 6.5 מ'

שלושה מצבי היגוי:
• סרטני • קדמי • משולב

טל: 04-8420055 | פקס 04-8400707
smoffice@shaimagen.com | www.shaimagen.com

מכת מדינה: 73% מהחקלאים מעידים שחוו ניסיון פרוטקשן

ראובן זלץ

דו"ח הפשיעה החקלאית השנתי של ארגון "השומר החדש" מצייר תמונת מצב קשה, על גבול האנרכיה, בכל הקשור לביטחון האישי של החקלאים בישראל. הדו"ח מציג הדרדרות בתחושת הביטחון האישי של אזרחי המדינה המשתקף בעלייה דרמטית במקרי הטרור החקלאי וחשיפה, לראשונה בישראל, של מימדי הפרוטקשן כתופעה חוצת מדינה. החקלאים כבר מיואשים, העיקר שהמשלה מתעסקת ב"רפורמה המשפטית" •

'משק הבקר והחלב' שם לו למטרה להציף ככול שניתן את המדינה הנקראת פשיעה חקלאית, או טרור חקלאי, ככול שניתן את מכת המדינה הנקראת פשיעה חקלאית, או טרור חקלאי, תלוי את מי שואלים. הסיבה להצפת נושא חשוב זה, הפגיעה האנושה בחקלאי ישראל, כמו גם חוסר האכפתיות של הממסד מטיפול בבעיה קשה זו. אירועי הפשיעה המתרחשים כמעט בכל לילה, הפכו את חייהם של החקלאים לסיטמתמשך, בטח מול ההתעלמות הכמעט מוחלטת של משרדי המשלה, משטרת ישראל, מג"ב שאינם מטפלים בבעיה ונדמה כי הממסד פשוט וויתר. הפשיעה והטרור החקלאי הפכו בשנים האחרונות לאחד מהגורמים העיקריים לנטישת חקלאים את המקצוע. הכתובת כבר מזמן נכתבה על הקיר וממשלות ישראל פשוט מתעלמות מהנתונים הקשים. קשה לתאר את המצב הבלתי נתפס השורר כיום ברחבי הארץ, בעיקר לאורך קו התפר הירוק, הצפון ובנגב. החקלאים חסרי אונים, מאסו בממסד, לא מאמינים לממשלה וחלקם הגדול אף לא מדווח כי המשטרה, כמו גם משרדי המשלה, אינם מטפלים בנושא.

מכת המדינה הנקראת פשיעה חקלאית, או טרור חקלאי, תלוי את מי שואלים. הסיבה להצפת נושא חשוב זה, הפגיעה האנושה בחקלאי ישראל, כמו גם חוסר האכפתיות של הממסד מטיפול בבעיה קשה זו. אירועי הפשיעה המתרחשים כמעט בכל לילה, הפכו את חייהם של החקלאים לסיטמתמשך, בטח מול ההתעלמות הכמעט מוחלטת של משרדי המשלה, משטרת ישראל, מג"ב שאינם מטפלים בבעיה ונדמה כי הממסד פשוט וויתר. הפשיעה והטרור החקלאי הפכו בשנים האחרונות לאחד מהגורמים העיקריים לנטישת חקלאים את המקצוע. הכתובת כבר מזמן נכתבה על הקיר וממשלות ישראל פשוט מתעלמות מהנתונים הקשים. קשה לתאר את המצב הבלתי נתפס השורר כיום ברחבי הארץ, בעיקר לאורך קו התפר הירוק, הצפון ובנגב. החקלאים חסרי אונים, מאסו בממסד, לא מאמינים לממשלה וחלקם הגדול אף לא מדווח כי המשטרה, כמו גם משרדי המשלה, אינם מטפלים בנושא.

הדברת זבובים בכל הארץ

בחומרים מובילים

‡ הרחקת בעלי כנף יונים אנפות ולוד

‡ הדברת מרסמים במכוני חליבה וסביב הרפת

‡ נזקי חקלאות תנים ודרות

מאחלים לכם חג אביב שמח!

למית המאירי 054-7070780
www.amithadbarot.com

הצתות שטחי חקלאות ומשקים

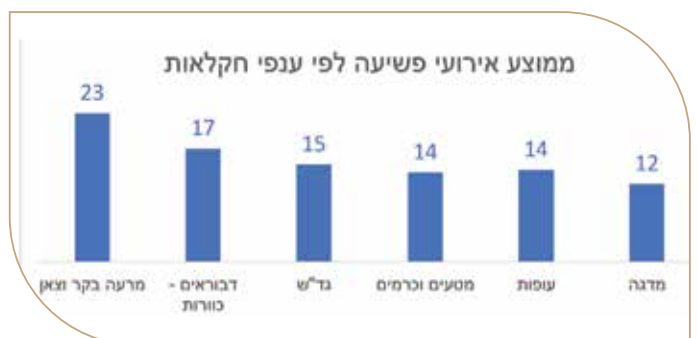
דו"ח קשה ותמונת מצב עגומה

ארגון השומר החדש פרסם במהלך חודש מרץ את הדו"ח השנתי המתייחס לביטחון אישי, פשיעה וטרור חקלאי וכן תוכניות ופתרונות שטח ומדיניות. השנה לראשונה, מתפרסם בדו"ח סקר פרוטקשן המציג נתונים לראשונה בישראל על תופעת הפרוטקשן. הסקר מתבסס על מענה אנונימי של חקלאים ובעלי העסקים מרחבי הארץ. מנתוני הדו"ח המלא עולה כי אזרחים, חקלאים ובעלי עסקים דורשים מהממשלה לשים את הנושא בראש סדר העדיפויות ולפעול אף באמצעי חקיקה. דו"ח הפשיעה של השומר החדש הסוקר את שנת 2022, מציג תמונת מצב עגומה של הידרדרות בתחושת הביטחון האישי של אזרחי המדינה - המשתקפת בעלייה דרמטית במקרי הטרור החקלאי והפרוטקשן. הארגון רואה קשר ישיר בין ירידת הביטחון האישי של החקלאים לבין הירידה בביטחון האישי של אזרחים בחברה כולה. מנתוני הדו"ח המלא עולה כי אזרחים, חקלאים ובעלי עסקים דורשים מהממשלה לשים את הנושא בראש סדר העדיפויות.

פשיעה וטרור חקלאי

80% מהחקלאים סבלו בשנה האחרונה מפשיעה חקלאית לעומת 20% שלא נפגעו בשנה האחרונה. שאלנו את אותם חקלאים שלא נפגעו בשנה האחרונה - מהם הגורמים שסייעו להם, הגורם המשמעותי ביותר המפחית פשיעה חקלאית לדברי החקלאים הוא נוכחות פעילה בשטח. הנוכחות יכולה להיות של החקלאי עצמו, המשטרה הכחולה, מג"ב, מתנדבים במג"ב ומתנדבי חברה אזרחית, הנוכחות בשטח משפיעה!

פילוח אירועי פשיעה לפי ענף

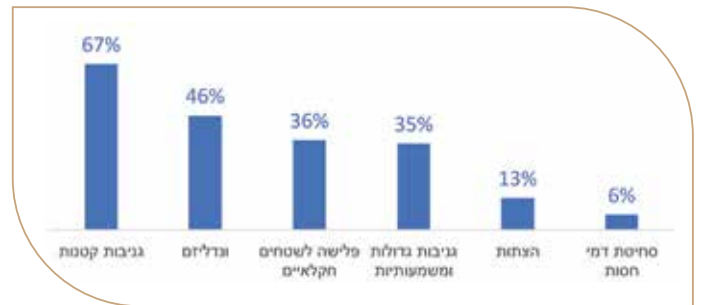
שריפות שטחים

הארגון רואה קשר ישיר בין ירידת הביטחון האישי של החקלאים לבין הירידה בביטחון האישי של אזרחים בחברה כולה

תרבות הדיווח והטיפול המשטרתי באירועי פשיעה חקלאית

- כ-41% מהחקלאים לא מדווחים על אירועי הפשיעה החקלאית למשטרה. מתשובות פתוחות של החקלאים עולה כי היעדר טיפול אכיפתי יעיל, הן על ידי המשטרה והן על ידי בתי המשפט, מוביל לייאוש מהמערכת והימנעות מהטורח המשמעותי שנדרש מחקלאי בהגשת התלונה. הגשת תלונה כרוכה בהשקעת זמן רב, תוך ידיעה שברוב הגדול של המקרים לא תצמח מהגשת התלונה תועלת לחקלאי ולא ייתפס העבריין.
- במצבים של דיווח למשטרה על אירועי פשיעה חקלאית - נמצא כי במיעוט המקרים הסיבות לדיווח הן מתוך תקווה שייתפס הגנב וברוב המקרים הסיבות הן מערכתיות: כדי לתבוע את הביטוח; מתוך חובה הנובעת מהסכמים עם גורמים קשורים-שלטוניים ואזרחיים; או מתוך תפיסה מערכתית המבינה את החשיבות שבדיווח לכלל, גם כאשר אין מזה כל תועלת לפרט.
- שליש מהמשקים שלא נפגעו ממוקמים באזורים בארץ המרוחקים יחסית מגורמי פשיעה, ולכן נהנים משקט.
- כחמישית מהמשקים שלא נפגעו כלל נהנו מסיוע של השומר החדש, בעזרתו הצליחו להפחית ולבסוף אף להוריד לאפס את מספר אירועי הפשיעה במשק!
- פעילות מתנדבי מתמי"ד במסגרת מג"ב צוינה על ידי 10% מהמשיבים כמסייעת לסכל ולמנוע פשיעה חקלאית.
- חלק מהמשיבים מאמינים שההשקעה בפיתוח קשרי שכנות טובים ומועילים עם הסביבה מנעה פעילות עבריינית בשטחם.
- לצערנו, הסיבה שחלק מהחקלאים לא סבלו מגניבות והצתות הינה מכיוון שנאלצו לשלם שמירה כפויה לגורמים המקושרים לעבריינים. ▲

- סוג הפשיעה החקלאית הנפוץ ביותר הוא גניבות קטנות ומזדמנות (67%) ולאחריו ונדליזם (46%).
- סוגי הפשיעה הנפוצים ביותר בפילוח לפי ענפים:
 - מגדלי גז"ש סובלים יותר מאחרים מגניבות בהיקפים שונים; גניבות קטנות (73%) וגניבות גדולות (40%).
 - מגדלי הבקר במרעה סובלים יותר מוונדליזם (52%) ופלישה לשטח (51%).
 - דבוראים ומגדלי בקר נפגעים יותר מהצתות (31%).

עיקר הנזק הכספי נגרם על ידי סוגי הפשיעה הנדירים יותר - הצתות וסחית דמי חסות

סוג הפשיעה	נזק שנתי ממוצע לחקלאי שנפגע מהתופעה*
הצתות	573,180
סחית דמי חסות	120,500
גניבות גדולות ומשמעותיות ונדליזם	63,209
גניבות קטנות	28,361
פלישה לשטח חקלאי	18,103
	11,089

*יש לזכור שחקלאים רבים נפגעים מכמה סוגי פשיעה.

חדש! גאודה של יששש!

גדי פריידקס, מנהל אספקת החלב בחברת שטראוס "רואים חשיבות עצומה באיכות ובטיחות החלב שלנו"

ראובן זלץ

לאחר הפסקה בת 3 שנים עקב מחלת הקורונה, נערך הכנס השנתי של יצרני החלב של חברת שטראוס. בכנס נפרדו מישראל בליט, חילקו תעודות הוקרה לרפתות מצטיינות, נפרדו ממנהלי רפת וותיקים ורפתנים פורשים, הוקירו נהגי נהגים וותיקים וכמובן נהנו מאוכל כיד המלך •

"חברת שטראוס רואה ביצרני החלב ספקים אסטרטגיים הכרחיים וחשובים מאוד לנו. לשטראוס חשוב להבטיח כי החלב המסופק ללקוחותיה הרבים באמצעות המוצרים שלנו, יהיה באיכות גבוהה ובטיחות מקסימלית, כמו גם בדגש על קיימות ואיכות חיי הפרה. חשוב לי לציין כי אנחנו חברה תעשייתית הפועלת בפריפריה מעל 60 שנות פעילות וכך נמשיך גם בעתיד".
ובאשר לשנים הקרובות, אמר גדי "אנחנו נמשיך לגדול, לייצר מוצרים איכותיים ולקלוט יותר חלב עבור החברה שלנו. בהזדמנות זו אני מבקש לאחל חג שמח ופרנסה טובה לכל בית ישראל". במהלך הכנס נפרדה החברה בטקס קצר מישראל בליט, האיש והאגדה (ראו כתבה נפרדת) עוד בירכו את הבאים, המנכ"ל החדש של מחלבת שטראוס, יפתח עצמון, מנכ"ל מועצת החלב איציק שניידר מנכ"ל התאחדות יצרני החלב, ליאור שמחה.

בכנס חגיגי שנערך ברגבה, השתתפו כ-200 מוזמנים, מתוכם כ-50 רפתנים כולל צוותם. גדי פריידקס מנהל אספקת החלב בחברת שטראוס אמר ל"משק הבקר והחלב" "חברת שטראוס רואה ביצרני החלב ספקים אסטרטגיים הכרחיים וחשובים מאוד לנו. לשטראוס חשוב להבטיח כי החלב המסופק ללקוחותיה הרבים באמצעות המוצרים שלנו, יהיה באיכות גבוהה ובטיחות מקסימלית, כמו גם בדגש על קיימות ואיכות חיי הפרה. חשוב לי לציין כי אנחנו חברה תעשייתית הפועלת בפריפריה מעל 60 שנות פעילות וכך נמשיך גם בעתיד".
ובאשר לשנים הקרובות, אמר גדי "אנחנו נמשיך לגדול, לייצר מוצרים איכותיים ולקלוט יותר חלב עבור החברה שלנו. בהזדמנות זו אני מבקש לאחל חג שמח ופרנסה טובה לכל בית ישראל". במהלך הכנס נפרדה החברה בטקס קצר מישראל בליט, האיש והאגדה (ראו כתבה נפרדת) עוד בירכו את הבאים, המנכ"ל החדש של מחלבת שטראוס, יפתח עצמון, מנכ"ל מועצת החלב איציק שניידר מנכ"ל התאחדות יצרני החלב, ליאור שמחה.

הוקרה ופרידה

רפתות מצטיינות ל-2022

(ראו כתבה נפרדת)

רפת עמק הקורן (שותפות סער חניתה מצובה)
רפת חדשה שהוקמה בקיבוץ סער שותפות של 3 קיבוצים, הרפת מובילה באיכות החלב, בספירות חיידקים וסומטיים נמוכה מאוד, מצטיינת בנושא קיימות ורווחת בעלי חיים, רפת מובילה בחדשנות בכל תחומי יצור החלב.

רפת משפחת משה רפת מצטיינת בקיימות 2022

רפת משפחתי מצטיינת ומובילה פורצת דרך בישום קיימות וברווחת בעלי החיים, שילוב מוצלח של 2 דורות רז הבת ועזרי האבא.

פרידה מנהלי רפת פורשים

זאב עדני ניהל לוחמי הגטאות 30 שנה
זיו אטד ניהל רפת נעמן ניהל 25 שנה
דני בניק ניהל רפתות בגליל המערבי 30 שנה
בדברי הפרידה נאמר על 3 הפורשים "בהוקרה רבה על שנים של הספקת חלב איכותי, על קידום של נושאים מרכזיים בתחום ניהול רפת מודרנית, בהערכה גדולה על שיתוף הפעולה עם מחלבת שטראוס לאורך השנים, בהצלחה בדרך החדשה !!

הפורשים משטראוס

הוקרה מרפתנים פורשים

משק צחר דורון, אלון הגליל רפת שהוקמה ב1983
משק עמי שטראוס, יוקנעם רפת הוקמה ב 1950 החל משנת 2005 סיפקה חלב לשטראוס
משק מוטי גרינוואלד עין העיילה בין הרפתות הראשונות שסיפקו חלב לשטראוס משנת 1958.
השלושה זכו למילים חמות ובין השאר נאמר על הפורשים "בהוקרה על שנים של יצור חלב על המסירות ואחריות על קשר החם עם מחלבת שטראוס". אורחי הכנס צפו בסרט על חשיבות הקיימות ברפת החלב, שמעו הרצאה בנושא "נער החידות מנווה רסקו" של הצ'יטר איתי הרמן ויצאו עם שי, ערכת קמפינג לקפה. ◀

מנכ"ל שטראוס בירך את היצרנים

ישראל בליט איש החלב של שטראוס

ראובן זלץ

**ישראל בליט, האיש שהקדיש את
חייו לענף החלב, עבד בחברת
שטראוס למעלה מ-46 שנים.
בכנס היצרנים זכה למילים חמות
מעובדי שטראוס ומהיצרנים •**

ישראל בליט, 75 נשוי לרחל, לזוג 5 ילדים והמשפחה מתגוררת בנהריה, בשנת 2006 נהרג בנם איתמר במהלך שירותו הצבאי. ישראל החל לעבוד בשטראוס באוגוסט 1974 כתמחירן מחליף ונשאר בחברה 46 שנים. הוא כיהן ככלכלן ראשי של החברה בתקופה של 16 שנים ו-5 השנים נוספות ככלכלן ראשי של מחלבת שטראוס. למעשה עסק ישראל כל הזמן בענף החלב, אך כשהחל הענף עדיין היה בחיתוליו ואת החלב בזמנו בסוף שנות ה-80 החברה היתה קולטת מתנובה. בתחילת שנות ה-90 חל השינוי ושטראוס החלה לקלוט אליה באופן ישיר חלב מהגליל המערבי ומעמק יזרעאל. ואז הוחלט למנות את ישראל למנהל חלב גולמי ועבודה מול מועצת החלב. למעשה ישראל הפך להיות דמות המרכזית בענף החלב בחברת שטראוס. בשנת 2019 הוחלף בתפעול ע"י גדי פריידקס, שעבד עם ישראל במשך למעלה מ-20 שנה. ישראל נותר עד היום כיועץ לנושא החלב וחבר בוועדות ובדירקטוריון מועצת החלב כנציג שטראוס.

ספר על התחלה?

ישראל "כשאני הגעתי לשטראוס, החברה היתה אז כ-4 אחוז משוק החלב בישראל וכיום אנחנו בסביבות כ-20 אחוז בשוק. התחלנו עם 12 מיליון ליטר חלב צמוד והשתמשנו הרבה באבקת חלב. בשלב מאוחר יותר עלה הצורך בתוספת של חלב ואז קיבלנו חלב מתנובה ובתחילת שנות ה-90, החליט מי שהיה בזמנו מנכ"ל תנובה, אריק רייכמן, לקלוט חלב לפי הצרכים שלנו. לא היה קל לקלוט רפתות כי לא נתנו להם, אך לאט נפתח הסכר ואז באמצע שנות ה-90 התחלנו לאסוף חלב מקיבוצים ומושבים הנמצאים בגליל המערבי והשאר היסטוריה. כיום יש לנו 55 רפתות, מתוכן 4 רפתות משולשות ורפת שיתופית אחת שהיא כמו קיבוץ".

איך התבצע תהליך קליטה?

"התהליך היה כזה, כשהחלטנו לקלוט חלב, באנו לרפתנים עם אג'נדה שבה ניתן תמריצים כספיים בגין איכות וכך התחלנו לקלוט רפתות. הרפתנים ידעו שאם הם יספקו חלב איכותי ונקי מסומטיים וחיידיקים הם יוכלו לקבל עד 2.5 אחוז מערך החלב כל חודש. לאט לאט זה שיפר את איכות החלב. השלב הבא שלנו היה שלב שנקרא היום, קיימות. אנחנו אמנם לא

ישראל נפרד מהיצרנים.
(בתמונה) גדי מעניק שי לישראל

דעתך על תכנון הענף?

"מי שמכיר אותי יודע טוב כי אני מאז ומתמיד בעד תכנון הענף, אם ענף החלב לא יהיה מתוכנן, לדעתי הוא פשוט לא יהיה. מי שמביט החוצה אל העולם יודע כי מי שלא ישמור על ייצור המזון שלו, יישאר בלי מזון".

מאז ומתמיד בעד תכנון הענף,
אם ענף החלב לא יהיה מתוכנן,
לדעתי הוא פשוט לא יהיה

ראית כבר הכל, איך אתה רואה את עתיד הענף?

"לדעתי ניסו וינסו לפתוח את הענף, אני מקווה מאוד שאנשים לומדים לקח גם באוצר וגם במשרד החקלאות. אי אפשר לפתוח הכל ולסמוך רק על יבוא, מדינה אחראית לא פועלת כך. המציאות היא שעם ישראל צריך לאכול וחלק גדול מהאוכל שלנו חייב להיות מיוצר כאן בישראל".

הגדרנו אותו בשם זה אך התחלנו ליצור מערכת תמלוגים נוספת שבה רפת מקיימת קבלה תוספת לפי הדירוג שלה עד לרמה של אחוז אחד מערך החלב השנתי, כבנוס שנתית. שם אפשר היה לראות בהחלט שינויים משמעותיים מאוד באיך שהרפת נראית, כמו גם איכות חייהן של הפרות. מאז ומתמיד הנושא היה חשוב מאוד לחברת שטראוס. היחס לחקלאים היה כאל חברת משפחתית אך היום שטראוס כבר חברה גדולה מאוד וזה קצת אחרת ועדיין היחס הוא אישי מאוד, ההתחלה היתה להישאר צמודים לשורשים ולטפל ברפתנים כשותפים שלנו".

איך שמרת על הרפתנים כל השנים?

ישראל מחייך "מהרגע שקלטנו כמות גדולה של רפתנים, אני אמרתי שאגיע לפחות פעמיים בשנה לכל רפת. וכך היה, אח"כ הפכתי את ההרגל החשוב הזה ל-3 פעמים בשנה ולשמור על קשר הדוק עם הרפתנים. אני מכיר כל רפתן ומנהל רפת באופן אישי, יודע מה מצבו, איך הוא מרגיש, הבעיות וכך אנחנו מצליחים לשמור על היצרנים שלנו. רפתן חייב לדעת שאכפת לנו מהם וכמובן שאנחנו יודעים לתגמל את הרפתנים שלנו בצורה נאותה. ענף החלב חשוב לנו, לעולם לא ננסה לגייס רפת בדרך עקיפה, אנו לא נוהגים כך".

אמריליון

דבק צהוב להכנת יריעות ולוחות דביקים, ללכידת זבובים וחרקים

פסח שאח

חברת לוכסמבורג מאחלת לכל ציבור החקלאים, חג אביב פורח

לכידת זבובים לאחר 48 שעות מיישום

- ✓ עמיד בהמטרה וגשם.
- ✓ אינו רעיל. על בסיס מים.
- ✓ ניתן לחדש את הדביקות על ידי יישום חוזר על אותו משטח.
- ✓ מומלץ לשימוש ברפתות, מחלבות, יונקיות, דירים ועוד.

למידע נוסף, נא ליצור קשר עם דניאל גולצמן 050-2933326
ניתן להשיג אצל המפיצים החקלאיים.

לוקסמבורג תעשיות בע"מ
www.luxembourg.co.il 03-796 4300 טל: 11

רפתות מצטיינות שטראוס

רפת משותפת עמק הקורן (מגזר קיבוצי)

ראובן זלץ

רפת עמק הקורן המשותפת לקיבוצי, סער, מצובה וחניתה, זכתה ברפת המצטיינת של שטראוס לשנת 2022. הרפת המאוחדת עברה שינוי קיצוני ומשמעותי, כשבשנת 2021 התאחדו הרפתות ומאז הרפת פורחת. עמרי ויסמן מנהל הרפת "כמו שאמר לי מורי ורבי נדב גלאון, הכל נמצא בפרטים הקטנים" •

המערבי ואז עזב את הענף לטובת עסקים אחרים. אך תמיד נשאר בקשר עם חבריו הרפתנים ועם הענף. משנת 2020 החל לנהל את הרפת ונכנס לנעליו הגדולות של אביגדור אופיר שיצא לגמלאות. ויסמן "הפרס של שטראוס הוא בעצם פרס על איכות חלב, תאים סומטיים נמוכים, ספירות חיידקים נמוכות וכל מה שקשור לנושא קיימות, רווחת הפרה וסביבה וכמובן ולא פחות חשוב, רווחת העובדים". ברפת מועסקים כ-18 עובדים במשרה מלאה, 3 חליבות ביום מכון חליבה בן 4 שנים, פרלל של אפימילק".

אז מה הסוד?

"לא תצליח להוציא ממני משהו לפאר את שמי, בעצם הפרויקט הגדול והחשוב שאותו אני מנסה להוביל ביחד עם אחרים, זה הכנסת נבטים כמזון לפרות. זה מזון המגודל במבנה מבוקר, מוצר מדף אחיד המגיע בכל בוקר עם ערכים מאוד גבוהים של חלבון ונעכלות ברמה מאוד גבוהה. זה חלק מהמנה שלנו כ-25 אחוז מהמנה. אני מאמין כי זה העתיד של ההזנה ברפת החלב. חוץ מזה הכל עניין של ממשק, התגייסות מאוד גבוהה של העובדים להצלחה של הרפת. יש לי צוות מייעץ שמעבר ליכולות המקצועיות הם גם חברים מאוד טובים, אביגור אופיר ויואב רותם. מעבר לזה, עבודה קשה, שוחקת ויום יומית והמשפט המוביל שלנו הוא, נעשה ונצליח".

העתיד וורוד?

"העתיד, אנחנו מסתכלים בחיל ורעדה ומקווים לטוב, שכל מי שיקבל את ההחלטות יבין את גודל האחריות, ברמה הארצית וגם ברמת הענף ובכלל, בשורות טובות וחג שמח".

רפת עמק הקורן, בעלת מכסה של כ-10 וחצי מיליון ליטר לשנה, אחת מהרפתות הגדולות בארץ, הרפת מנוהלת כשני עדרים, הראשון עדר של עמק הקורן והשני של קיבוץ מצובה. זאת מאחר והרגולטור דורש הפרדה של הכנסות והוצאות בנפרד של רפת חדשה כרפת בודדת. בתחילת 2024 יתאחדו באופן סופי כל הרפתות. עמרי ויסמן, 62 חבר קיבוץ סער, שחזר לאחר 28 שנים לנהל את הרפת. בעברו ניהל את הרפת בשנות ה-90, היה תקופה רכז התארגנות רפתות בגליל

נעשה ונצליח. עמרי ויסמן

דנונה

אקטיביה

הפרוביוטיקה היומית שלך

—פלא—
היוגורט

רפתות מצטיינות שטראוס

רפת רז עזרי, עמקה (מגזר משפחתי)

ראובן זלץ

רפת בעלת מכסה של כ-700 אלף ליטר, 65 חולבות, במושב עמקה, מהרפתות הקטנות שעדיין פועלות בארץ. הרפת בבעלות משפחת משה, האב עזרי והבת הממשיכה רז. זכתה לרפת מצטיינת בכנס היצרנים, על קידום והישגים בתחום הקיימות ברפת

רז משה, הבת, מספרת "נכון לעכשיו אנחנו ממשיכים לעבוד, אוהבים מאוד את הרפת וכל עוד נמשיך להתפרנס ממנה, הרפת תמשיך להתקיים. אנחנו משקיעים אך ורק לטווח קצר, שנה שנתיים, כי הענף כרגע לא ממש בטוח ואנחנו לא יודעים מה יהיה".

ספרי לי על נושא הקיימות?

"התחלנו להשקיע בנושא הקיימות לפני 4 שנים, בליווי של חברת שטראוס, התחלנו ביוניקה, עם גידול בקבוצות ודליי פיטמה, בנינו יוניקה חדשה. השקענו במתקן טילוף ומטלפים בעיתו ובעמידה כמובן. אחר כך השקענו במערכת צינון במדרך ומשקיעים יותר במאווררים, בחולבות וביבשות. וגם הפסקנו לפני 4 שנים את כל נושא הכוויות".

קשה לך?

רז מחייכת "לא קשה לי בכלל, קמה עם חיוך כל בוקר, חולבת פעמיים ביום, אוהבת מאוד את הרפת ומקווה שכך ימשיך להיות".

אבא שמח?

"בהתחלה ההורים שלי לא רצו שאכנס, אבל היום אבא לא ישחרר אותי והוא מאוד מרוצה. אנחנו בכלל, שנינו מבסוטים כאן חבל על הזמן. אנחנו מאוד אוהבים את מה שאנחנו עושים".

ומה לגבי העתיד?

"אין תכנון לעתיד הרחוק, אנחנו ממשיכים קדימה כל עוד נהנה ותהיה פרנסה". ▲

קמה עם חיוך לחלבות. רז משה

השנה מסאיריק לאוהו כוס שוקו!

BBR Saatchi & Saatchi

הא שנה מיטבתה

בחינת השפעת כיסוי תחמיץ בעזרת יריעות ניילון אטומות לחמצן על איכות תחמיץ חיטה

בניסוי זה נבחנה השפעת כיסוי תחמיץ אטום לחמצן ביחס ליריעת הפוליאתילן המקובלת בישראל על איכות התחמיץ

יואב שעני, עירא פלך תחום בקר לחלב
| אגף בע"ח, שה"מ | משרד החקלאות
תומר רענן משווק SiloBlock®

רקע

תחמיצי חיטה ותירס הינם המקור העיקרי למזון גס איכותי ברפת החלב הישראלית. כדי לייצר תחמיץ איכותי יש לשמור על מס' עקרונות אשר יאפשרו תהליך החמצה תקין ושימור המספוא ללא התפתחות של פטריות ועובשים. אחד העקרונות המרכזיים בתהליך ההחמצה הינו הוצאת החמצן, נקודה זו מושגת ע"י הידוק הירק המוכנס לבור ואיטום הבור ע"י יריעת ניילון. יריעת הכיסוי הנפוצה בישראל ב-40 שנה האחרונות הינה ע"ב פוליאתילן (PE) בעובי של 200-125 מיקרומטר. עמידותו של PE לחמצן אינה מלאה ודרך מטר מרובע של PE בעובי 200 מיקרומטר יכול לעבור כ-0.85 ליטר ביממה (Borreani & Tabacco 2013). החל מתחילת שנות ה-2000 החלו ניסיונות למצוא יריעות כיסוי בעלות עמידות גבוה יותר בפני חמצן. בשלב הראשון נעשה שימוש בפוליאמיד אשר יכול להפחית את החדירות לחמצן דרך יריעת הניילון בסדר גודל אחד (כ-10 מ"ל חמצן למ"ר של יריעה בעובי 14 מיקרומטר ביממה). הבעיה הייתה שיריעה בעובי כ"כ דק לא הייתה מספיק חזקה והיה צורך ביריעה נוספת כדי למנוע פגיעה פיזית ביריעה. כיום ישנם שילובים של יריעה עמידה בפני חמצן (OB) הכוללים גם PE בצפיפות נמוכה וכך נוצרת יריעה עמידה בפני חמצן בעלת חוזק וגמישות טובה (Borreani et al., 2018). מטרת הניסוי הייתה לבחון את השפעת יריעת הכיסוי על איכות התחמיץ. למרות שנעשו מס' לא מבוטל של ניסויים אשר בחנו את השפעת יריעת הכיסוי על איכות התחמיץ והפחיתים, למיטב ידיעתנו לא בוצע אף ניסוי אשר בחן את השפעת יריעת הכיסוי בתחמיצי חיטה אשר הם הנפוצים ביותר בישראל.

יריעת הכיסוי הנפוצה בישראל ב-40 שנה האחרונות הינה ע"ב פוליאתילן בעובי של 200-125 מיקרומטר. עמידותו של פוליאתילן לחמצן אינה מלאה ודרך מטר מרובע בעובי 200 מיקרומטר יכולים לעבור כ-0.85 ליטר חמצן ביממה

בגובה של כ-1.5 מ' אשר שימשה כביקורת, שלוש דגימות בגובה של 30 ס"מ מתחת לחלקו העליון של התחמיץ לכל טיפול ושלוש דגימות בגובה של 60 ס"מ מתחת לחלקו העליון של התחמיץ לכל טיפול.

כלל הדגימות נשלחו לבדיקה כימית מלאה במעבדה לבדיקת התכולות הכימיות של התחמיץ. בין הבדיקות - חומר יבש, חומר אורגני, NDF, ADF, אפר וחלבון. מתוך תכולות אלו חושבו ערכי אנרגיה שונים וכן תכולת הפחמימות המסיסות. בנוסף, נבדקו pH, ספירת שמרים ועובשים כדי לאמוד את עמידות החלק העליון של התחמיץ (איזור הדיגום) בכל טיפול בפני החשיפה לאוויר.

שיטות וחומרים

הניסוי בוצע בשני אתרים (רפת אורים ומרכז מזון פטיש) במהלך עונת קציר החיטה של שנת 2021. בכל אתר נעשה שימוש בבור תחמיץ אחד אשר חולק לאורכו (איור 1), וכוסה בחציו על-ידי יריעת PE סטנדרטית ובחצי השני על-ידי יריעת OB (Silo2Block®, Plastika Kritis. Irakilon, Greace) בעובי 90 מיקרון עם חפיפה של כמטר בין שתי היריעות כדי למנוע כניסת חמצן לבור התחמיץ. דיגום התחמיצים התבצע במהלך הכרייה בהתאם לקצב ההתקדמות בבור. בכל דיגום נלקחו דגימות של כ-1 ק"ג טרי של תחמיץ מ-13 נק' בבור התחמיץ (איור 2). דגימה אחת ממרכז הבור

הוכח מחקרית כי "ניילון אוטם חמצן" מקטין בכ-30% את פחת השכבה העליונה בתחמיץ, מתאים לכל סוגי הכיסויים הקיימים בישראל

BNOT HAREL LTD.
AGRICULTURE INTEGRATION SOLUTIONS

**חג אביב שמח
מקבוצת בנות הראל**

לפרטים והזמנות : תומר רענן 054-7918102

אופיר 052-6210505, דרור 053-6230605

משרד 08-8580416

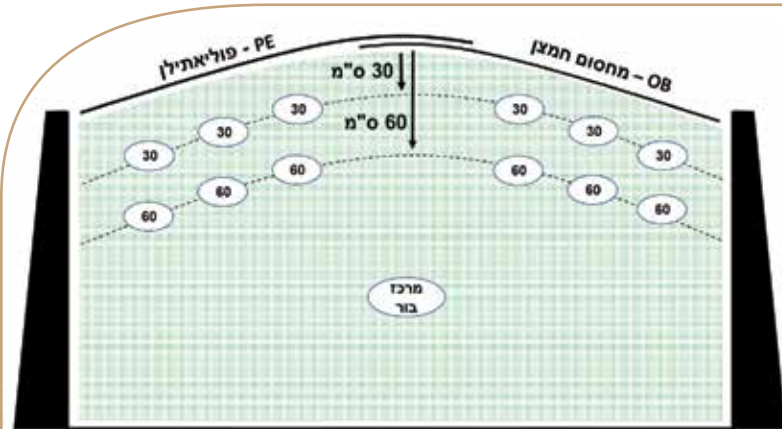

איור 1. כיסוי בור התחמיץ במרכז המזון בפטיש

תוצאות

טבלה 1 מציגה את כלל תוצאות המעבדה משני המשקים תוך הפרדה לטיפולים ולביקורת, והפרדה לגובה הדיגום. תכולת החומר היבש גבוהה יותר במעט בדיגום העליון יותר (30 ס"מ) בשני הטיפולים (כ-34% לעומת כ-32%), אך שניהם נמוכים ביחס לביקורת במרכז הבור (37.4%) (איור 3). תכולת החומר האורגני הייתה נמוכה יותר בגובה של 30 ס"מ כאשר התחמיץ כוסה ב-PE (כ-87% לעומת 91% ב-30 ס"מ של OB (P=0.0044)) (איור 3). לא נצפו הבדלים בתכולת החלבון ופחמימות דופן התא (NDF). פעילות שמרים ועובשים בבור התחמיץ מעידה על פעילות אירובית שאינה רצויה בבור התחמיץ. לכן, ככל שערכים אלו גבוהים יותר, כך הפעילות שהתרחשה מוגברת יותר וגרמה לקלקול מהיר יותר של התחמיץ. בספירת העובשים, ניתן לראות שבגובה 60 ס"מ הערכים דומים לביקורת במרכז הבור, אך ב-30 ס"מ הערכים גבוהים יותר בשני הטיפולים כאשר הערך הגבוה ביותר נצפה דווקא בטיפול OB אך לא נמצאו הבדלים מובהקים. מצד שני, ספירת השמרים בטיפול PE, הייתה גבוהה מהערכים בטיפול OB כאשר בביקורת הערכים אפסיים, אך גם תוצאות אלו לא היו מובהקות סטטיסטית.

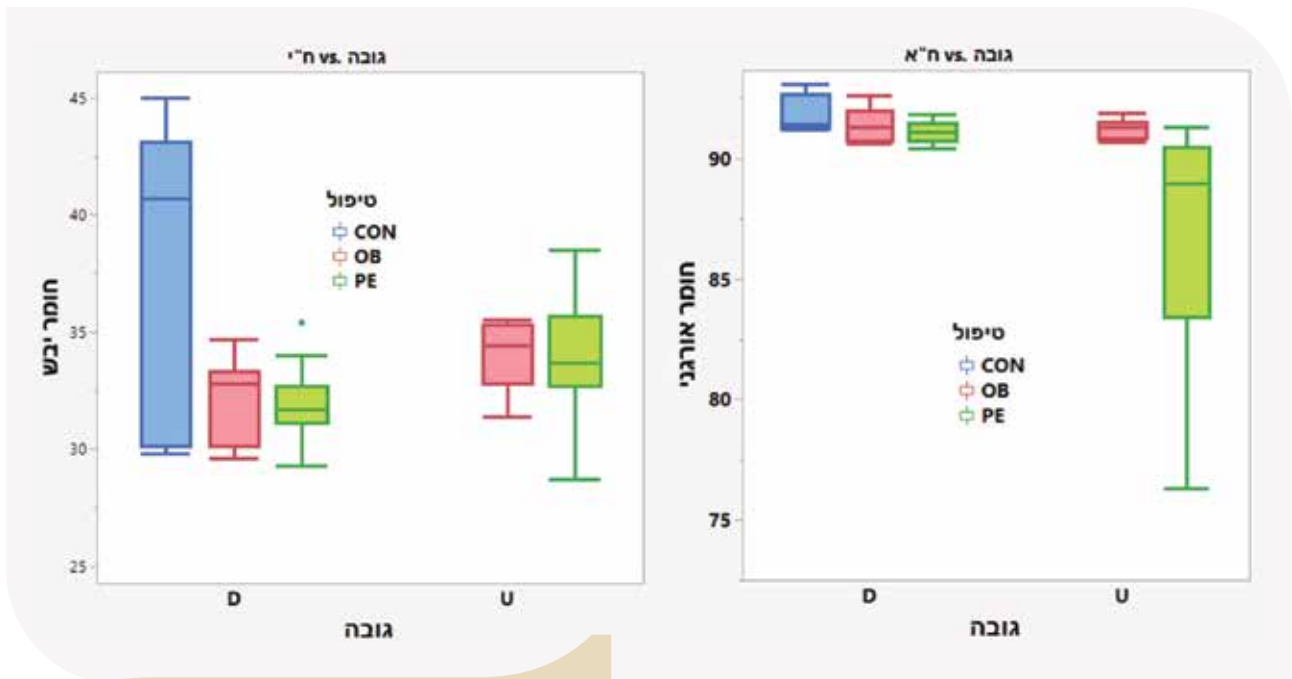

איור 2. חתך רוחב של הבור ומיקום כל נקודת דיגום (אילוסטרציה)

כיום ישנם שילובים של יריעה עמידה בפני חמצן הכוללים גם פוליאאתילן בצפיפות נמוכה וכך נוצרת יריעה עמידה בפני חמצן בעלת חוזק וגמישות טובה

טבלה 1 הרכב כימי וספירת עובשים ממוצעים לכל דגימות התחמיצים משני המשקים בחלוקה לטיפול וגובה דיגום

טיפול	גובה	חזרות	PH	חומר יבש	חומר אורגני	חלבון כללי	NDF	עובשים	שמרים
ביקורת	מרכז בור	5	3.65±0.15	37.4±3.07	91.8±0.44	11.8±0.94	51.0±2.28	19.6±15.2	0.0±0.0
PE	30 ס"מ	15	3.50±0.04	33.8±0.58	87.2±1.38	12.0±0.45	52.4±0.66	31.0±14.2	53,891±27,013
OB	30 ס"מ	15	3.55±0.02	33.9±0.37	91.2±0.12	11.8±0.43	50.0±1.14	45.6±32.9	23,916±23,637
PE	60 ס"מ	15	3.50±0.07	31.9±0.38	91.1±0.13	11.8±0.46	52.7±0.81	19.6±8.7	58±33
OB	60 ס"מ	15	3.60±0.02	32.1±0.42	91.4±0.20	11.7±0.46	51.8±1.17	20.3±8.7	17±12

איור 3. ממוצעי ריכוז החומר האורגני והחומר היבש בתחמיצי הניסוי מחולקים לפי גובה הדיגום (D-60 ס"מ או מרכז הבור בביקורת, U-30 ס"מ) והטיפול

לא נמצאו הבדלים מובהקים המעידים על שיפור איכותו של התחמיץ בעת השימוש ביריעת ניילון אטומה לחמצן פרט לריכוז חומר אורגני גבוה יותר בחלקו העליון של הבור

סיכום והמלצות

כיסוי חלקו העליון של בור התחמיץ נועד למניעת חדירת אוויר ושמירה על תנאים אנאירוביים בבור התחמיץ. עיקר הפסדי החומר היבש בבור התחמיץ מתרחשים בחלקו העליון, ויכולים להגיע עד 35% (בתחמיץ תירס) כאשר ההידוק והכיסוי אינם נאותים (Borreani et al., 2007). מס' עבודות בעולם נעשו לבחינת יעילות כיסוי אטום לחמצן (OB) על איכות התחמיץ, אך בעיקר על תחמיץ תירס ולא ידוע על עבודות מסוג זה שנעשו בתחמיץ חיטה הנפוצים יותר בארץ. תכולת חומר יבש נמוכה יותר בחלקי הבור הגבוהים (נקודות הדיגום) מאשר במרכז הבור (ביקורת), מעידים על כך שאכן הפסדי החומר היבש העיקריים מתרחשים בחלקים העליונים. לא נמצאו הבדלים בולטים בערכים התזונתיים בין האזורים בבור שכוסו בשתי סוגי היריעות, פרט לירידה בריכוז החומר האורגני בדיגום הגבוה תחת יריעת PE. נתון זה, עשוי להיות מוסבר על-ידי ספירת שמרים גבוהה יותר משאר אזורי הדיגום. תסיסה על ידי שמרים ועובשים, המשגשים בנוכחות חמצן, היא מהגורמים המשפיעים ביותר על הפסדים בחומר היבש והאורגני בתחמיצים. בנוכחות חמצן ובסביבה שאינה חומצית מספיק, שמרים וחיידקי קלוסטרידיה "צורכים" גלוקוז וחומצה לקטית כדי להתרבות ולשגשג, ויוצרים אתגול וחומצה בוטירית (Borreani et al., 2007, Borreani et al., 2018). מטבוליזם שכזה מעלה את pH התחמיץ ופוגע ביכולתו לשמור על ערך תזונתי. ספירת השמרים והעובשים הייתה נמוכה יותר בעת השימוש ב-OB לעומת PE בעבודות שבחנו

השפעה של כל אחת מהיריעות על איכות התחמיץ והפסדי החומר היבש (Borreani et al., 2007, Borreani et al., 2014). בעבודות אלה נמצא גם כי הפסדי החומר היבש והאורגני היו גדולים יותר בעת כיסוי התחמיץ ב-PE. אמנם עבודה זו בחנה את ההשפעה על תחמיץ חיטה אך התוצאות דומות, וניתן לשער כי כך גם הפסדי החומר היבש שאינם נבדקו בניסוי זה. לסיכום, לא נמצאו הבדלים מובהקים המעידים על שיפור איכותו של התחמיץ בעת השימוש ביריעת ניילון אטומה לחמצן פרט לריכוז חומר אורגני גבוה יותר בחלקו העליון של הבור (30 ס"מ). נתון זה מחזק את ההשערה שהיריעה אכן אטומה יותר לחמצן ומונעת את קלקול התחמיץ. לכן, יש לבחון יריעה זו במספר עבודות נוספות, בהיקפים גדולים יותר ובביצוע סדרת בדיקות מקיפה יותר על מנת לקבוע את יעילות היריעה. ▲

מיהול שפכים במי השקיה כאלטרנטיבת פיזור שפכי רפתות ומתקני ביוגז

ד"ר איתמר נדב,
מנהל המחקר והחדשנות, | נטפים

**עונת התחמיץ כבר כאן
וד"ר איתמר נדב מסביר על השיטה
שלדבריו גם חוסכת כסף, גם
ידידותית לסביבה ומביאה תוצאות
טובות יותר לגידולי המספוא.
בעולם זה כבר עובד, בישראל
הרגולטור עדיין לא נתן אור ירוק**

מבוא

צריכת המזון העולמית נמצאת בגידול מתמיד עם עליית אוכלוסיית העולם, וכמו כן, גם דרישות סוג המזון ואיכותו עולה וישנה דרישה רבה יותר למוצרי חלב ובשר מן החי. העליה בצריכת הבשר והחלב גוררת בעקבותיה גם עליה בתשומות למשק החי ולמזון לבע"ח השונים, ועקב כך הגדלה של שטחי גידולי המספוא כבסיס למזון. השטח הנדרש לגידול ק"ג בשר הינו גבוה פי 3 מאשר גידול דגנים למאכל אדם. אי לכך, שטחי חקלאות רבים בעולם מופנים לטובת גידול מזון לבע"ח. במקומות רבים בעולם, גידולי המספוא מיובאים מארצות אחרות על מנת לספק את התצרוכת המקומית, לדוגמא, אחוז ניכר מהאספסת למספוא באיחוד האמירויות מגיע משטחי הגידול באריונה ארה"ב. התוצאה הישירה מכך היא שארה"ב למעשה מייצאת מים בצורת אספסת מאחד האיזורים הצחיחים גם כן בארה"ב.

תשומות רבות לגידול

גידול צמחי מספוא לבעלי חיים דורשים השקעת תשומות רבות בגידול, ובעיקרם מים ודשנים. ברוב העולם כיום (80%), ההשקיה מסתמכת על גשמים בלבד ואין השקיות כלל. רק כ-20% משטחי החקלאות בעולם הם שטחים מושקים, אך הם אחראים ל-40% מהתפוקה החקלאית, מה שמעיד על יעילות ההשקיה בהשאת יבולים. מתוך השטח המושקה בעולם, עדיין כ-78% מהשטחים עדיין מושקים בשיטות הצפה שונות, כ-16% משקים בהמטרה (ממטרות וקונועים) ורק כ-5-6% משתמשים בטפטוף להשקיה. יעילות ההשקיה בהצפה (40-60%) נמוכה בהרבה מיעילות ההשקיה בהמטרה ובטפטוף (90-95%). המשמעות מכך היא שאחוז ניכר ממי ההשקיה הניתנים בהצפה, אינם נצרכים עי הצמח ומחלחלים למי תהום או מתאדים לאוויר. בנוסף להשקיה, ישנו יישום

מתוך השטח המושקה
בעולם, עדיין כ-78%
מהשטחים עדיין
מושקים בשיטות
הצפה שונות, כ-16%
משקים בהמטרה
(ממטרות וקונועים)
ורק כ-5-6%
משתמשים בטפטוף
להשקיה

תמונה 1: פיזור שפכים מקובל באירופה ע"י מיכליות ופיזור על פני השטח

או בחומר האורגני בקרקע ומיישמים יותר דשן מהדרוש. עודפי החנקן האלו בסופו של דבר עשויים לחלחל למי התהום ולגרום לזיהון בחנקות, וחלקם גם הופכים לגזים (NOx) ונפלטים לאטמוספירה. ככל ששיטת ההשקיה יותר יעילה,

אינטנסיבי מאד של דשן ובעיקר של דשן חנקני, על מנת לספק את דרישות הצמח במהלך הגידול. לצורך ההמחשה, גידול תירס למספוא צורך כ-25-30 ק"ג חנקן לכל דונם בעונה. רוב החקלאים אינם מבקרים את כמות החנקן הקיימת בקרקע

הפתרון המשתלם ביותר לחיטוי ומניעת דלקות עטין

- עלות נמוכה משמעותית ביחס לחומרים אחרים כולל יוד
- פועל באופן מתמשך על כל סוגי המיקרואורגניזמים (פטריות, חיידקים, נבגים ונגיפים)
- בעל סמן צבע כחול (לסימון המקום המטופל לבטיחות)
- מותג בשימוש בינלאומי
- ידדותי לסביבה ולחולב
- לא מגרה ולא מייבש את העור (pH 5.5)
- מתאים לחיטוי לפני ולאחר החליבה
- חוסך במקום אחסון

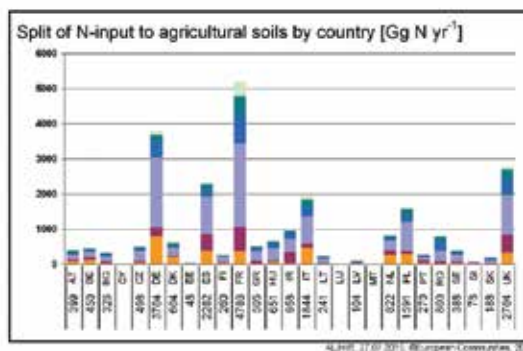
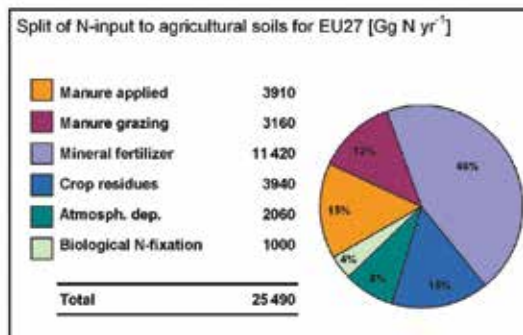
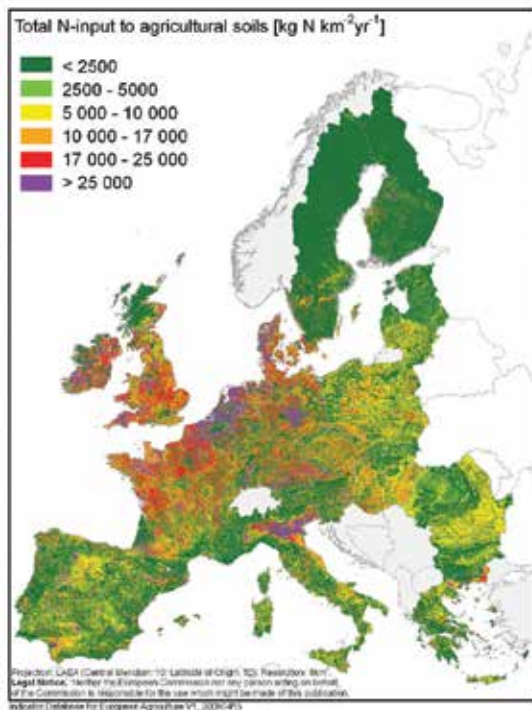
BlueVet®
בלוֹט

באישור השירותים הווטרינריים
 מס. 910

www.sfh.co.il

www.concept-Rx.co.il 054-4972362 :חורצ'יו (דום) ,052-2360951, אלי (צפון). קונצפט לרוקחות בע"מ

תמונה 2: יישום החנקן בקרקע ממקורות שונים באירופה

סביבתיים, יותר מאשר תועלת. יישום השפכים הנפוץ כיום בעולם (בעיקר באירופה ובארה"ב) הוא יישום השפכים הנוזליים על פני השדות ע"י מיכליות נגרות ופיזור השפכים על פני הקרקע (תמונה 1), או במקרים מסויימים, הצנעה רדודה. בשל העובדה שהפיזור נעשה על הקרקע, מחייבת השיטה פיזור שפכים או בתחילת העונה (לפני זריעה) או בסיום עונה, לאחר קציר. שתי תקופות הזמן הזאלו סמוכות לתקופות החורף בה ישנם גשמים רבים ולכן סכנת שטיפת החנקות לעומק הקרקע, וסחף לנחלים וגופי מים קרובים. בנוסף לכך, בשל חלונות זמן מצומצמים לפיזור, בכל הזדמנות מפוזרים שפכים רבים בבת אחת על השדה. שיטת פיזור זאת, טומנת אתגרים רבים לחקלאים ולסביבה, כגון: הידוק הקרקע עקב נסיעת כלים כבדים, זיהום הקרקע והמים בריכוזי חנקן גבוהים, פליטות גזי פחמן וחנקן לאטמוספירה, כוח אדם לפיזור, עלות גבוהה לקוב שפכים וכמובן, ריחות חריפים (תתפלאו, לא כולם מעריכים ריח זבל).

תחום נוסף שבו נוצרים שפכים כתוצר לוואי הוא תעשיית החשמל במתקני ביוגז בעולם. במתקנים אלו, חומר אורגני שמקורו בחומר צמחי, שפכי בע"ח וחומר אורגני ממקורות נוספים, עובר עיכול אנאירובי אשר במהלכו נוצר גז מתאן אשר משמש ליצור חשמל. באירופה, קיימים קרוב ל-20,000 מתקני ביוגז כאלו המספקים חשמל לסביבתם, וכיום עקב המשבר האנרגטי באירופה, חשיבותם עולה. כל מתקן ביוגז מייצר גם הוא כמות שפכים רבה הדומה בהרכבה לשפכי רפתות (לעיתים מכילים יותר מוצקים), וגם שפכים אלו מפוזרים כיום על פני השטח בצורה זהה לשפכי הרפתות, באותם חלקות בהם מגדלים את הצמחים המשמשים לאחר מכן לתהליך ייצור החשמל. נושא פיזור השפכים מהווה אתגר רב לחקלאים ולרפתנים ברחבי העולם, בעיקר במקומות

כיום התקנות בארץ אינן מאפשרות יישום השיטה של מיהול שפכים במי ההשקיה בשל התקנה של איסור השקיה בשפכים. התקנות בישראל מחייבות טיפול במים להרחקת מזהמים, חומר אורגני ונוטריונטים לפני שימושם להשקיה, גם כאשר מדובר בגידולים שאינם גידולי מאכל אדם

כך גם הדישון הופך מדוייק יותר ויעיל יותר. משבר המלחמה באוקראינה גרם בשנה האחרונה גם לעלייה חדה במחירי הדשנים והדשן החנקני בעיקר שהגיע לפי 3 ממחירו הקודם. נושא זה מחייב יישום מדוייק וחסכוני יותר בדשן.

הזיהום הסביבתי והפתרון

מן הצד השני של תעשיית הבקר והחלב, ישנו גורם הזיהום הסביבתי הנגרם מתעשייה זו. תעשיות הבקר והחלב יוצרות תוצר לוואי בצורת שפכים רבים, המחייבים טיפול ופיזור בשטח. שפכי התעשיות האלו הינם נוזליים ברובם אך במתאפיינים בריכוז מוצקים מרפחים גבוה (6%-3), ריכוז מלחים גבוה (>2200 מג"ל כלוריד) וריכוזי חנקן גבוהים (670 מג"ל), וכן יסודות הזנה נוספים. שפכים אלו, בהיותם מכילים יסודות הזנה רבים וכן חומר אורגני רב אשר יכול לטייב קרקע, יכולים להוות פתרון טוב ליישום חקלאי על מנת לצמצם את תשומות הדשן המינרלי. עם זאת, היישום כפי שנעשה כיום בעולם, עשוי לגרום ליותר נזקים, ובעיקר

**לכל לקוחותינו,
עובדינו, חברינו ובני המשפחה**

חג אביב שמח, מי ייתן ותהא זו עונה
של צמיחה, התחדשות, הגשמה,
חג של שפע, בריאות ושמחה!
קיומה של החקלאות הישראלית
חשובה וחזקה!

**כמו תמיד אנחנו כאן
למעונכם ובשבילכם**

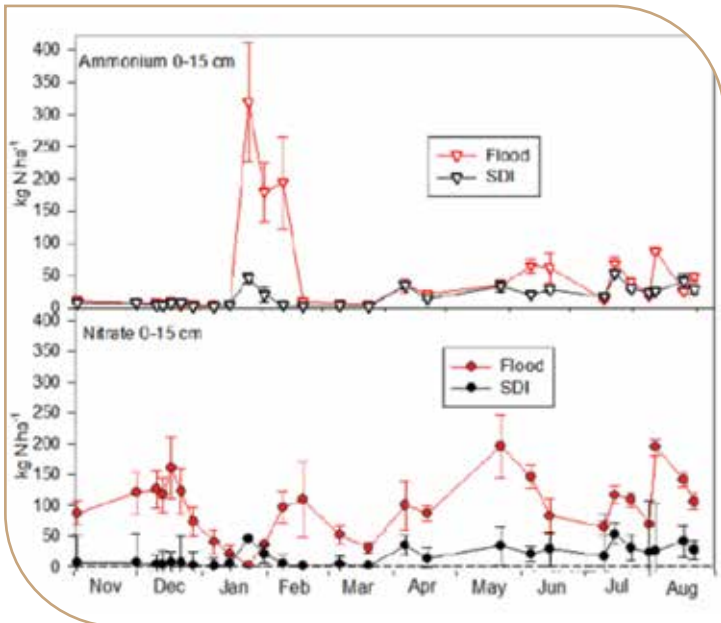

חג אביב ופסח שמח!

DAIRY #	9	3	10	11	12	8	13	Mean
pH	7.6	7.9	7.5	7.3	8.2	7.28.2	7.2	7.7
EC (dS/cm)	1-9	4.2	7.8	7.8	5.7	6.9	0.0	6.2
TS (g/L)	10.2	4.2	7.7	6.1	4.0	5.8	22.9	8.5
TSS (g/L)	3.4	0.8	2.8	1.6	0.7	2.2	21.1	4.7
TKN (mg N/L)	1010	320	770	730	410	630	810	670
NH4-N (mg N/L)	600	200	440	480	270	360	170	360
Dissolved Org N (mg N/L)	150	20	120	90	60	120	50	90
TSS-N (mg N/L)	230	70	180	120	50	140	580	200
Total C (mg C/L) ¹	3580	1080	2660	2250	1200	1950	8430	3020
Dissolve Org C (mg C/L)	540	160	290	430	220	270	250	310
TSS-C (mg C/L)	1820	440	1340	900	390	950	76530	1920
Total C:TKN	3.5	3.4	3.5	3.1	2.9	3.1	10.4	4.5
Total C:Org N	8.8	9.1	8.2	9.1	8.9	7.0	13.1	9.8
TSS-C:TSS N	8.0	6.0	7.3	7.5	7.1	6.7	13.2	8.0
TSS <28 um and > 0.3um (%)	87	98	82	94	100	98	43	86

¹Total C = Total suspended solid C + dissolved organic C + dissolved inorganic C

תמונה 3: תכולת האמוניום (גרף עליון) והחנקן (גרף תחתון) לאורך העונה, בטפטוף (גרף שחור) והצפה (גרף אדום)

המינרלי המיושם בשדות חקלאיים. הפתרון, שפיתוחו החל ברפת בקליפורניה, עושה שימוש במערכת טפטוף טמון (SDI-Subsurface Drip Irrigation) כמערכת הולכה של מים מהולים בשפכים הישר לקרקע. מיהול השפכים נעשה ביחס של 20%-5 שפכים במים, כאשר הגורמים המגבילים את יחס המיהול הינם: כמות המוצקים המרחפים (TSS), מליחות השפכים וכמות החנקן בשפכים. על מנת לאפשר את מיהול השפכים במי ההשקיה, יש לטפל בהם קודם לכן. בקליפורניה, הרפתות בנויות באופן דומה בו משטחי הרביצה נשטפים בתדירות גבוהה בכמויות מים גדולות, אשר נאגרות במאגר שפכים ראשוני. לאחר המאגר, עוברים השפכים דרך

ככל ששיטת ההשקיה יותר יעילה, כך גם הדישון הופך מדויק יותר ויעיל יותר

בהם קיימת רגולציה מוסדרת לגבי הטיפול ופיזור השפכים. באירופה לדוגמה, קיימת מגבלה של יישום 170 ק"ג חנקן להקטאר (17 ק"ג לדונם) בשנה. לאור כך, חקלאים נאלצים לעיתים לשכור שטחים נוספים רק כדי לספק שטחי פיזור נוספים. בתמונה 2, ניתן לראות את ריכוזי החנקן המיושמים באירופה בצורות שונות. עיקר החנקן ניתן כדשן מינרלי אך כמות לא מבוטלת ניתנת גם כחנקן שמקורו בשפכים, וללא בקרת כמויות החנקן בקרקע, הדבר גורם לעודפי חנקן בקרקע וזיהום סביבתי.

לאור האמור לעיל, ישנו אתגר גדול בפיזור וניהול יישום השפכים בקרקע כדי למנוע את הזיהום הסביבתי, לשפר את ממשק הדשן והחנקן בעיקרו, ותפעול אופן הפיזור של השפכים בקרקע. אי לכך, חברת נטפים החלה לפני מספר שנים בפיתוח פתרון לפיזור יעיל יותר של שפכי רפתות באמצעות מיהול השפכים במי ההשקיה, על מנת לשפר ולייעל את התהליך, וכדי לאפשר לחקלאים פתרון טוב יותר, יעיל יותר וסביבתי יותר מהאלטרנטיבה הקיימת.

פיזור שפכי רפתות באמצעות מערכת הטפטוף:

כאמור לעיל, אופן פיזור השפכים הנהוג בעולם מהווה אתגר תפעולי וסביבתי המחייב שינוי גישה לפתרונות יעילים יותר ויצול טוב יותר של השפכים כמקור דשן חלופי לדשן

חדש

חלבון מחומם

מ.ס. קטלוג: 5884

מיועד:
להזנת פרות
חולבות ויבשות

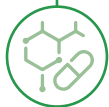
סוגי אריזות:
תפזורת
חליפה
שקי ענק

תכולות בחומר טרי	
88.5%	חומר יבש
40%	חלבון כללי
60% מחלבון כללי	חלבון שרידי
1.74	אנרגיה נטו מק"ל/ק"ג
21%	NDF
28.5%	פל"מ
2.5%	שומן
7%	אפר
7%	עמילן
0.7%	סידן
0.9%	זרחן

מוזמנים להתייעץ עם התזונאי שלנו...

חלבון שרידי
גבוה

פרופיל חומצות
אמינו ייעודי

הרכב פיזיקלי
ייחודי

תעשיות הבקר והחלב יוצרות תוצר לוואי בצורת שפכים רבים, המחייבים טיפול ופיזור בשטח. שפכי התעשיות האלו הינם נוזליים ברובם אך במתאפיינים בריכוז מוצקים מרחפים גבוה ריכוז מלחים גבוה וריכוזי חנקן גבוהים וכן יסודות הזנה נוספים

בהשוואה לאנלטרנטיבה הקיימת. לאחר מספר שנות מחקר, ואישור הממשלה המקומית, כיום ניתנות סובסידיות בגובה של עד 80% מעלות המערכת, לחקלאים המעוניינים לעבור לשימוש בטפטוף כמערכת לפיזור שפכים. עיקרון השיטה מביא לידי ביטוי את יתרונות הטפטוף כמערכת השקיה ודישון בהשוואה להשקיה בהצפה. מנות ההשקיה עם הטפטוף קטנות יותר, ובתדירות גבוהה יותר (יום-יומיים) בהשוואה להצפה (שבוע עד שבועיים). פיזור השפכים באמצעות הטפטוף מעלה את יעילות קליטת החנקן ע"י הצמחים בצורה משמעותית בהשוואה להצפה, וזאת בשל כך שהשפכים ניתנים במנות קטנות לאורך כל עונת הגידול, בניגוד למנות הגדולות שניתנות בהצפה. כתוצאה מכך, גם ריכוז החנקן בקרקע נמוך יותר כאשר הפיזור נעשה באמצעות הטפטוף בהשוואה להצפה, ובכך למעשה מקטין את הסיכוי לשיטת חנקות לעומק הקרקע ולמי התהום (תמונה 3). בנוסף לכך, נמצא כי בפיזור השפכים באמצעות הטפטוף, קיימת פליטה נמוכה יותר של גזי פחמן (CO₂) ותחמוצות חנקן (NO_x) בהשוואה לשיטת ההצפה, מה שהופך את השיטה לידידותית יותר לסביבה מהפרקטיקה הקיימת.

תוצאות הניסוי הראו עליה של כ-47% ביעילות השימוש בחנקן ע"י הצמח, לצד הפחתה של כ-45% ביישום חנקן מינרלי כדשן ביישום השפכים דרך הטפטוף, בהשוואה ליישום השפכים בהשקיה בהצפה. כצפוי, גם יעילות השימוש במים להשקיה עלתה ב-38% וכמות המים ירדה ב-35%, כתוצאה מהשקיה בטפטוף בהשוואה להצפה וכן עליה ביבול. האתגר הבא בו אנו עומדים כיום הוא שיכפול ההצלחה ברפתות בקליפורניה למדינות נוספות ובע"ח נוספים בארה"ב. אחד התעשיות החקלאיות המזהמות ביותר בארה"ב היא תעשיית גידול החזירים לבשר, במרכז ארה"ב ומזרחה. בתעשייה זו ישנם אלפי דירים מפוזרים ברחבי ארה"ב, לעיתים באזורים מאוכלסים בצפיפות, אשר יוצרים מפגעים סביבתיים נרחבים של זיהום מי תהום ומים עליים, וכן מטרדי ריח חריפים. האתגר בשפכים אלו שהם מרוכזים יותר ובעלי ריכוז גבוה יותר של מוצקים מרחפים אשר מקשים על תהליך הסינון ומקטינים את אחוז המיחול של השפכים במים.

מהנעשה בארץ

כיום התקנות בארץ אינן מאפשרות יישום השיטה של מיהול שפכים במי ההשקיה בשל התקנה של איסור השקיה בשפכים. התקנות בישראל מחייבות טיפול במים להרחקת מזהמים, חומר אורגני ונוטריינטים לפני שימושם להשקיה, גם כאשר מדובר בגידולים שאינם גידולי מאכל אדם. בעבר היה ניסיון להקים פילוט של מהיול שפכי רפת אפיקים להשקיה של עצי תמר בשיתוף משרד החקלאות, אך משרד הבריאות לא איפשר את קיום הפיילוט ללא השמדת היבול, מה שהפך את הנושא ללא רלוונטי. כיום, ישנן מספר חלופות הנבחנות על מנת לפזר את שפכי הרפתות במקום הזרמתם למטש"ם ותשלום עבור כל קוב שפכים וקנסות על חריגות מהתקן. אחת החלופות שנבחנו ע"י משרד החקלאות, היא הצנעה ישירה של השפכים לקרקע באמצעות מיכלית יעודית (תמונה 4). שפכי הרפתות, ותעשיית בע"ח מהווים אתגר תפעולי וסביבתי רב בשל הצורך לפנות את השפכים וכן בגלל פוטנציאל הזיהום הסביבתי הטמון בכך. עם זאת, ביישום נכון ומושל, יכולים השפכים להוות משאב המביא לחיסכון ביישום דשן מינרלי וכן כתוספת חומר אורגני המטיב את מבנה הקרקעות. דרוש מחקר נוסף וחשיבה נוספת על אופן הטיפול בשפכים כדי למנוע זיהום סביבתי מחד, ותפעול נוח וכלכלי לחקלאים מאידך. ▲

מפריד מוצקים אנכי ומזרמים למאגר תפעולי שני, והחומר היבש משמש לפיזור כמצע רביצה או קומפוסטציה. באופן הפיזור הקונבנציונלי בקליפורניה, השפכים מהמאגר השני היו משמשים להשקיה בהצפה (אופן ההשקיה הנפוץ) של שדות המספוא הסמוכים. במערכת המיחול שפותחה ע"י נטפים ארה"ב, השפכים מהמאגר השני עוברים דרך מסנן מוצקים נוסף, ולאחריו נמהלים במי השקיה ביחס של 10-20%. המים המהולים עוברים דרך מערכת סינון מצע, עוברים חיטוי בכלור או מי חמצן, ומזרמים למערכת הטפטוף הטמון להשקיה.

קליפורניה תחילה

המערכת הראשונה הותקנה בקליפורניה, ארה"ב, בשנת 2014 כמערכת ניסיונית בשיתוף ה-NCRS שהיא מחלקת שימור משאבי טבע של משרד החקלאות האמריקאי (USDA). עיקר המחקר נועד כדי להוכיח התכונות של השיטה כמערכת פיזור שפכים, וכן כדי להראות יתרונות תפעוליים וסביבתיים

צוות שילד מאחל לשותפינו לדרך
חג אביב שמח

שילד
פרויקטים ביולוגיים בע"מ

פתרון חדש בהשבחת תזונה לחיות משק

חברת שילד עוברת לקדמת הבמה
בהזנת בעלי חיים. לקוחותינו עוברים
למוצר שפותח ומיוצר בישראל,
כנגד מזהמי מזון רבים.

»
גרם של מניעה
שווה ק"ג של טיפול
בנג'מין פרנקלין

השבחה תזנתית

RUMENSHIELD לא רק רעלני פטריות

פתרון מס. 1 לניהול סיכונים כנגד
רעלני סביבה המזהמים את המספוא

RUMENSHIELD פועל ב4 אסטרטגיות:

- תערובת לספיחה מיטבית של רעלנים
- תמיכה בהתפתחות מחסום המעי
- השבחת המיקרוביוטה - פרהביוטיקה חזקה מפרוביוטיקה
- שלמות מערכת החיסון של המעי והכרס

שילד פרויקטים ביולוגיים בע"מ

מפעלי העמק, מגדל העמק, טל: 072.2635300, דוא"ל: office@shieldbiologics.com
לכל המוצרים והפתרונות בקרו באתרינו: www.shieldbiologics.com

הגנה מפני קרינת שמש ישירה ועקיפה גורם חשוב עבור פרות חלב קיץ

עובדה ידועה היא שהפרה חייבת שייצור החום שלה יהיה זהה להפסד החום שלה. קרינת השמש "תורמת" לפרה חום חיצוני, כך שייצור החום העצמי שלה, בתוספת החום מקרינת השמש עולה על כושר הפגת החום של הפרות. מאמר זה מצביע על החשיבות הגבוהה של מניעת החשיפה לקרינת השמש ומתן צל ברפת •

ישראל פלמנבאום
פתרונות צינון לבקר, בע"מ

למה חשוב להגן על הפרות מקרינת השמש בקיץ?

במאמר זה, ברצוני לעסוק בגורם אקלימי שאני רואה כבעל חשיבות רבה בהתמודדות הפרות עם חום הקיץ. מדובר בצל, או במילים אחרות, מניעת החשיפה של הפרות לקרינת שמש ישירה ועקיפה בקיץ. כדי להבין את התשובה לשאלה זו, יש ראשית להכיר את "מאזן החום" של הפרה. כדי לתפקד באופן נורמלי, חייבת הפרה שייצור החום שלה יהיה זהה להפסד החום שלה. אחרת, הפרה תיכנס ל"עקת חום" שתתבטא בעליית חום גופה ולסדרת אירועים התנהגותיים ופיסיולוגיים שתוצאתם, פגיעה בביצועים. פרה שמייצרת 45 ליטר חלב ביום מייצרת כ-2,000 וואט חום, אותו היא צריכה להפיג לסביבה. בחורף, כאשר טמפרטורת הסביבה נמוכה מחום הגוף של הפרה, החום המיוצר נפסד באופן ספונטאני ואין כל בעיה. בקיץ, כאשר טמפרטורה הסביבה משתווה או גבוהה מזו של גוף הפרה, לא מתאפשר אותו "הפסד ספונטאני" וגם מנגנון ההלחטה, היחיד שעוד יכול לסייע לה, אינו מספיק כדי להפיג את החום המיוצר. אם נוסיף לכך עכשיו את קרינת השמש. זו "תורמת" לפרה חום חיצוני, בהיקף שקרוב ל-1,600 וואט, מה שמביא את הפרה לצורך להפיג 3,600 וואט, משימה בלתי אפשרית לחלוטין. מחקרים שנעשו בפרות במרעה באזורים ממוזגים, הראו שהפרות נכנסות ל"עקת חום" כבר בטמפרטורות של 18 מעלות. כלומר, ייצור החום שלהן בתוספת החום מקרינת השמש עולה על כושר הפגת החום שלהן. המסקנה מכך היא שלפרות גבוהות תנובה בקיץ אין

כדי לתפקד באופן נורמלי, חייבת הפרה שייצור החום שלה יהיה זהה להפסד החום שלה. אחרת, הפרה תיכנס ל"עקת חום" שתתבטא בעליית חום גופה ולסדרת אירועים התנהגותיים ופיסיולוגיים שתוצאתם, פגיעה בביצועים

תמונה 2 - וילון למניעת חדירת שמש לאבוס ברפת משפחתית בצפון איטליה

תמונה 1 - רשת צל כמגן מפני חדירת קרינת שמש אל האבוס ברפת גדולה בדרום איטליה

תמונה 3 - הצללה של האבוס באמצעות וילון "מצחייה" ברפת בצפון איטליה

סיכוי לשמור על חום גופן ללא "התערבות חיצונית", ומכאן החשיבות של מניעת החשיפה לקרינת השמש ומתן הצל.

ההיחשפות לשמש

במאמר זה אעסוק רק בפרות שנמצאות בתנאי שיכון מלא, עם אפשרות להימצא בצל במהלך שעות היום. אם כך, איפה בכל זאת יכולה הפרה להיחשף לקרינת השמש? ובכן, יש מספר אתרים שבהם עלולה הפרה להיחשף לקרינת שמש ישירה או עקיפה במהלך היממה ואתם בכוונתי להציג במלל ובתמונות במאמר זה. האתר הראשון הוא סככות הרביצה עצמן. לכוון ההצבה של סככות הרביצה קשר הדוק עם היקף חדירת השמש אל תוך במבנה. כוון ההצבה המיטבי בהמיספרה הצפונית הוא כאשר ציר האורך של המבנה הוא בכוון מזרח - מערב, ובציר זה היקף החדירה של קרינת שמש לתוך מבנה הוא הנמוך ביותר. במרשתת קיימות כיום אפליקציות, חלקן חינומיות, שמאפשרות

**מלאי ענק של
תאורדי הרקולס**
מאחורי כל תרות

בס"ד

א.ל.

איורוד וצינון

מכירה, שירות והתקנה של כל פתרונות האיורוד, צינון ועידפול
לחקלאות ותעשייה, מוסדות, גני אירועים וכו', תיקון ושיקום מערכות ניפוף, חצרות צינון
התקנת תאורת פנסי לד, שידרוג מאוורדים, צידים, מייסבים, מנועים
גידים, כל סוגי הרצועות, גלגלי שינוע,
מתזים וכל סוגי המערפלים, כל סוגי הכנפיים
שירות אמין ומקצועי!

ליאוד: 053-2296563 איתי: 050-6376222
E-mail: lior120986@gmail.com

תמונה 6 - הצללה של שביל ההולכה ברפת גדולה בצפון מקסיקו

תמונה 7 - שקתות בשבילי ההולכה למכון החליבה ברפת צאלים

תמונה 8 - וילונות פלסטיים להצללה ומניעת חדירת קרינת שמש לחצר ההמתנה ברפת גדולה בדרום איטליה

האתר האחרון בו ראוי להגן על הפרות מקרינת שמש (בעיקר עקיפה), היא חצר ההמתנה (ולחליפין, חצר צינון). בחצרות אילה חדירת קרינת השמש בעייתית במיוחד, מאחר והפרות דחוסות בתוך החצר מבלי יכולת רבה לזוז. כפי שניתן לראות מהתמונה הבאה שלקוחה מרפת בדרום איטליה, ניתן למתוח וילון או רשת צל משני צדי חצר המתנה, באופן שימנעו חדירת קרינת שמש אל תוכה. לוילונות אילה עשויה להיות תרומה גם במניעת החדירה של רוח טבעית שמגיעה בניצב לכוון המאווררים בתוכה, שעלולה לפגוע בעוצמת ומהירות הרוח שהם מיצרים.

לסיכום, למתן הצל ומניעת חשיפת הפרות לקרינת שמש ישירה ועקיפה, חשיבות רבה בהבטחת הנוחות התרמית של הפרות וע"כ, הבטחת היכולת של הפרות לממש את היצור שלהן. לפני שאנו בוחנים איך להפיג את החום שמייצרות הפרות באמצעות צינון, ראוי שנבטיח שלא יתחממו מהשמש. ▲

תמונה 4 - הצללה של שקתות ברפת בית אלפא

תמונה 5 - הצללה של שביל ההולכה למכון החליבה ברפת בדרום טורקיה

למתכנני רפת חדשה לבחון את כוון ההצבה המיטבי, בהתייחס למיקום הגיאוגרפי של הרפת. מומלץ למתכנני הקמה של רפת חדשה, לעשות שימוש בתוכנות אילה. האתר השני הוא האבוס. פרות מבלות מספר שעות ביממה באבוס לצורך אכילה וצינון, כשלעתים, הן גם נקשרות במהלך הזמן הזה. באבוסים הפונים למזרח צפויה חדירת שמש בשעות הבוקר, באילה הפונים למערב החדירה תהיה אחר הצהריים ובאילה הפונים לדרום, החדירה עלולה להיות למשך מספר שעות רב באמצע היום. ובכן, מה ניתן לעשות? כפי שניתן לראות בתמונות הבאות, ניתן להשתמש בוילונות שימנעו את חדירת הקרינה. מוצגים וילונות ברפתות גולות, כמו גם רפת משפחתית קטנה בצפון איטליה.

אתר שלישי להצללה הן השקתות. אמנם משך הזמן ביממה שבו מבלות הפרות באתר זה קצר, אך לקרינת שמש באתר זה, מעבר להשפעה הישירה על הפרות, גם השפעה על התחממות המים והתפתחות אצות בהם. מתן הצל באזור השקתות צריך לכלול את השוקת עצמה, כמו גם את אזור קרבת השוקת, בו צריכות הפרות לעמוד.

אתר רביעי להצללה הם שבילי ההולכה אל מכון החליבה, או אל החצרות הייעודיות לצינון. הבעיה היא בעיקר ברפתות גדולות שבהן מרחק ההליכה גדול, ומכאן גם משך החשיפה של הפרות לשמש בעת ההליכה והחזרה מאתרים אילה. בתמונות הבאות ניתן לראות שימוש ברשת צל לשם הצללת שביל ההולכה למכון החליבה ברפתות בטורקיה ומקסיקו, ניתן ואף רצוי להוסיף שקתות מים לאורך שבילים אילה, פרות מעדיפות לשתות מים מיד לאחר החליבה ושקתות אילה, יאפשרו את צמצום התחרות על הנגישות למים בקבוצה ולאפשר ליותר פרות לצרוך מים במועד שבו הן מעוניינות בכך ביותר. בתמונה בהמשך, אנו רואים שקתות כאלה שהותקנו בשבילי ההולכה המוצלים של רפת צאלים שבנגב.

חיסונים למערכת הנשימה והרבייה:

תרכיב חי מוחלש למניעה של מחלות נשימה בבקר הנגרמות על ידי הנגיפים: BVD, IBR (מסוג 1 ו-2), PI3, BRSV ודלקת ריאות כתוצאה מחיידק *Mannheimia Haemolytica*.

BOVI-SHIELD GOLD
ONE SHOT

תרכיב חי מוחלש בריסוס תוך אפי לחיסון בקר בריא מגיל 3 ימים, כולל פרות הרות, למניעת מחלת נשימה הנגרמת על ידי הנגיף BRSV וכסיוע במניעת מחלת נשימה הנגרמת על ידי הנגיפים IBR ו-PI3.

INFORCE™ 3

תרכיב מומת לחיסון בקר בריא, כולל פרות בהריון ועגלות מגיל 4 שבועות ומעלה למניעה של מחלת הלפטוספירוזיס (עכברת) בבקר.

Spirovac™ L5

חיסונים למערכת העיכול:

תרכיב בקטרין טוקסואיד מומת. לחיסון של פרות ומבכירות הרות לסיוע במניעה של שלשול בעגליהן, הנובע מנגיף רוטה, נגיף קורונה וזנים אנטרו-טוקסיגניים של *E. Coli* בעלי גורם הצמדות K99 ו-*Clostridium perfringens* מטיפוס C.

ScourGuard™ 4KC

חיסוני קלוסטריוידים:

תרכיב מומת לשימוש בבקר וכבשים המיועד למניעה של שחור השוק (blackleg) הנגרם ע"י *C. chauvoei*, malignant edema הנגרמת ע"י *C. septicum*, bacillary hemoglobinuria, הנגרמת ע"י *C. haemolyticum*, black disease הנגרמת ע"י *C. novyi*, gas-gangrene, הנגרמת ע"י *C. sordellii* וסימום מעיים (enterotoxemia) ודלקת מעי (enteritis) הנגרמים ע"י *C. perfringens* מטיפוס C, B ו-D.

Ultrachoice™ 8

התרכיב מכיל אנטיגנים מומתים של *C. chauvoei*, *C. septicum*, *C. haemolyticum*, *C. novyi* ו-*C. perfringens* מטיפוס C ו-D (המקנים הגנה צולבת גם כנגד טיפוס B).

תרכיב מומת לחיסון של כבשים, עיזים, טלאים וגדיים, מגיל 3 שבועות ומעלה לסיוע במניעה של CLA (מחלת האבצסים) הנגרם על ידי *Corynebacterium pseudotuberculosis*, סימום מעיים הנגרם על ידי *Clostridium perfringens* מטיפוס D וטטנוס הנגרם על ידי *Clostridium tetani*.

Glanvac 3

חיסונים נוספים:

תרכיב חי מוחלש לסיוע במניעה של קדחת קיקיונית/קדחת שלושת הימים הנגרמת על ידי *Bovine Ephemeral Fever Virus* בבקר מגיל 6 חודשים ומעלה.

Ultravac BEF

יש להתייעץ עם הוטרניר המטפל

שיווק דרך המפיצים המורשים: החקלאית / וטמרקט

למידע נוסף ניתן לפנות לד"ר דודי ריש - טלפון: 054-4428254 | מייל: david.rish@zoetis.com

רפתות כביש פרויקט זרכים

פרויקט כביש 90, פרק אחרון

90 - סוף! מיוחד

כתיבה וצילום: ראובן זלץ

הגענו לסוף המסע שלנו, הקטע האחרון של הפרויקט שאנו גאים בו כל כך. למעלה מ-500 ק"מ של כביש 90, הכביש הארוך בישראל. מגבול הצפון, דרך, הכנרת, גבול ירדן, בואכה מפרץ אילת. ביקרנו ב-18 רפתות, משפחתיות וקיבוציות, ראיינו, צילמנו, חויינו ובעיקר למדנו את והתרגשנו מארץ ישראל שלנו. החקלאות לאורך כביש 90 סובלת, מטרור חקלאי, גניבות, חוסר אכפתיות ממסדית, ריחוק מהמרכז, מחסור בתשתיות ועוד. אך עדיין, שדות אין סופיים, חלקי ארץ נהדרים שאינם מככבים בתקשורת והאנשים שם פשוט עובדים, מתפרנסים, חיים את חייהם. פרויקט רפתות כביש 90, פרק אחרון, אך הדרך עדיין רחוקה מלהסתיים. כי אם חפצי חיים אנחנו, הרי שחייבים לוודא כי הפריפריה תצמח, תתפתח, שאנשיה יתפרנסו בכבוד, כי שם שוכנת הרוח הציונית וביטחון המזון שלנו, כי אין אופציה אחרת, אין לנו ארץ אחרת.

בקעת הירדן ים המלח

גילוי נאות, יש לי פינה חמה בלב לאזור הבקעה, ים המלח, כבן גרעין לקיבוץ קליה וכמי שהיה ממקימי היאחזות אלמוג, שלימים הפך לקיבוץ, האזור הזה אהוב עלי במיוחד, כולל ים המלח ההולך ונעלם לצערי הרב. משהו שם משקיט אותי, מרגיע את הנשמה, השקט, המרחבים, הקיץ הבלתי נגמר, בקיצור, חבל ארץ אהוב במיוחד.

רפת קיבוץ גלגל

קיבוץ גלגל הוקם בשנת 1973 וכעת חברי הקיבוץ נמצאים ממש בשיא חגיגות ה-50. קיבוץ מתחדש, משק קטן אי שם באמצע המדבר בלב בקעת הירדן. 64 חברים, מתפרנסים בעיקר מחקלאות, רפת, לול, תמרים, בית אריזה גדול. לצד החקלאות, פועל בית דפוס קטן. ומה עם הרפת אתם שואלים, לא בטוח שהיא תשרוד •

ציפי שמאע מנהלת הרפת המיתולוגית של גלגל פוגשת אותי בחיך ענק למרות הסיטואציה המורכבת (בלשון המעטה) במציאות העכשווית. ציפי עובדת ברפת גלגל משנת 98 מכירה כל אבן ברפת וידעה ימים טובים יותר ופחות. ציפי "ראשית אנחנו קיבוץ החי רק על חקלאות והמיקום שלנו בעייתי, לצערי. בעשור וחצי האחרונים הפכנו לפתע פתאום ל"מתנחלים" ולכן החלב שאנחנו מייצרים הוא רק חלב ניגר והוא מתנייד עד מחלבת רחובות ובלתי אפשרי לייצר ממנו גבינות אינו משמש לייצור גבינות מחשש שאי אפשר יהיה לייצא לחו"ל".

אני מבין כי אותה בעיה יש עם התמרים שזה הענף העיקרי שלכם?

ציפי "נכון מאוד, זו הבעיה שלנו גם בתמרים, קשה מאוד לייצא לחו"ל בגלל שאנחנו נמצאים "בשטחים". בשנים האחרונות קשה יותר להיות קיבוצניקים בגלגל, הן בגלל מצב החקלאות והן בגלל המצב הפוליטי".

מודעת למצב ומקווה לטוב. ציפי, מנהלת רפת גלגל

DEUTZ

FAHR

**הטרקטור המוביל בעולם לרפתות
עכשיו בהטבה חסרת תקדים**

- **אחריות 3 שנים/4000 שעות**
- **טיפולים עד 2400 שעות**

* המוקדם מביניהם

**הבחירה של
החקלאים!**

לפרטים נוספים - טל': 077-8049235 | כתובת: האורגים 27, חולון.

כפוף לתקנון, התקנון המלא מופיע במשרדי החברה

הרבה ברירות ועדיף לך לעשות את המזון לבד. צריך לקחת בחשבון את עלות ההובלות לרפת וממנה, דבר המייקר את כל הסיפור. אנחנו רפת מבודדת על כל המשתמע וזה לעיתים יוצר לא מעט בעיות”.

המכון מאוד ישן, יש כוונה לשרדו, לבנות חדש?

”כן, נכון, מכון החליבה ישן משנת 85 שדירת דג, 10 עמדות בכל צד, מכון של אפיומילק ואני מאוד אוהבת לעבוד איתם, אוהבת את הציוד שלהם, את העבודה מולם, את השירות שלהם. כרגע לצערי אין כוונה להשקיע במכון חליבה”.

ומה עם השקעות לעתיד?

”כמו שציינתי, בנינו סככה לפרות המבוגרות, שדרגנו את חצר ההמתנה, ממתנים לראות כיצד ממשיכים עם הפרויקט הסולרי, הקיבוץ מעוניין ברפת אבל יש חשיבה על המשך הדרך, מקווה שלכולנו תהיה סבלנות ואורך רוח, לעבור את המשבר הנוכחי ולצאת מחוזקים יותר. תראה, בגדול אני מאוד גאה ברפת שלנו, עם כל הבעיות שיש, אבל לא הכל שחור, ממש לא. זוהי רפת מתפקדת, עם כוח אדם חרוץ, אני מאוד אוהבת את העבודה שלי ומאמינה שיהיה טוב, חייב להיות טוב”.

ליווי וצוות מקצועי?

”תראה, אני מאוד מרוצה מהסביבה החיצונית התומכת, שה”מ, החקלאית, שיאון, התאחדות, כולם ממש בסדר, מקצועיים, מראים נכונות, רצון”.

את יכולה לשים את האצבע על הבעיות?

”בגדול, בעיה של ממשק הרפת, זוהי רפת ישנה שאיננה מותאמת לזמן, נשארנו מאחור מבחינת השקעות והתחדשות. חלק מהסככות אינן מותאמות למקום, לצפיפות ולממשק צינור איכותי. אמנם הרפת נקיה, מטופחת אך אין לי ספק שאם ירצו את רפת גלגל, יצטרכו להרים כאן סככות חדשות, ממשק צינור חדש יותר, כי פשוט אין ברירה. אני מודעת למצבי ומייחלת לטוב” מסיימת ציפי בפתחות ובחיוך גדול.

את במקום החם בעולם, איך הצינור בקיץ?

”הקיץ כאן קשוח, יש לנו יום אחד של אביב” צוחקת ציפי וממשיכה ”אנחנו נחשבים לאחד המקומות החמים בארץ ויכולים להגיע עד ל-48 מעלות בקיץ. בשנים האחרונות גם הלחות עלתה בגלל מטעי התמרים, אז עומס החום קצת יותר גבוה. אמנם זו לא הלחות של תל אביב אבל עדיין, היא מורגשת. באשר לצינור, יש צינור בזמן החליבות, לפני ואחרי, וגם באבוסים. הירידה בקיץ היא בין 4 ל-6 ק”ג לפרה, הכל תלוי בקיץ ומזג האוויר, רצף חום. בוא נגיד שלבנות רפת בבקעת הירדן, זו משימה מאוד מורכבת”.

ומי עם כוח אדם?

”4 קיבוצניקים מגלגל, שני עובדים זרים ושני בני דודים פלסטינאים, תושבי האזור. לשמחתי אין לנו בעיות כוח אדם כמו במרכז הארץ, אך הצעירים לא רוצים לעבוד בחקלאות או ברפת, הם רוצים היי טק, תל אביב”.

אז איך פתאום הפכתם למתנחלים?

ציפי מחייכת בעצב ”האמת, לא יודעת, כל החיים שלי ידעתי שאני מתיישבת, הייתי חברה תנועת נוער המחנות העולים שפתאום בגלל מצב פוליטי הפכה למתנחלת. זה ממש הזוי וזה משפיע על החיים שלנו כאן, כי כשהגענו הנה היינו חלוצים, ציוניים והיום מתנחלים, באסה”.

מכון ישן החייב שדרוג. רפת גלגל

בשנים האחרונות גם הלחות עלתה בגלל מטעי התמרים, אז עומס החום קצת יותר גבוה. אמנם זו לא הלחות של תל אביב אבל עדיין, היא מורגשת. באשר לצינור, יש צינור בזמן החליבות, לפני ואחרי, וגם באבוסים

מרגישים את המתח ביום יום?

”אנחנו לא מרגישים שום מתח ביום יום, תושבי האזור הערבים, עובדים איתנו, עובדים בחקלאות, ברפת ובדר”כ מאוד רגוע כאן. זה אזור חקלאי, מרוחק ובדר”כ מחוץ לכותרות העיתוניים שזה טוב ולעיתים קשה, תלוי בפוזיציה, אך אנחנו חיים מחוץ לרדאר עם כל החסרונות והיתרונות”.

ימים של חוסר וודאות

רפת גלגל הוקמה בשנת 1985 וכיום מונה כ-330 פרות, עם מכסה של 3.680 מיליון ליטר לשנה 3 חליבות ביום, מרכז מזון עצמאי. אך בשנים האחרונות הרפת עומדת במקום, לא מתפתחת, לא משודרגת ועם מכון חליבה ענתיקה שאיננו עומד בסטנדרטים העכשוויים. במציאות הזו, עננים שחורים מכסים את שמי הרפת ועתידה לוט בערפל. ציפי ”לצערי לא שיפצנו את הרפת כבר שנים רבות וזה נותן את אותותיו, גם ביכולת שלנו להגיע למכסה. היו לנו בעיות קשות של סומאטיים וממשק הרפת אך כעת אנחנו במגמת שיפור, רואים את האור אבל לצערי עדיין לא את הגענו למכסת החלב שלנו. כשאתה נמצא במקום מבודד ומנותק כמו גלגל אין לך

LANDINBOARD

בטיחות היא לא משחק.
הולכים על הגג הכי חזק

רפת קיבוץ שובל

רפת קיבוץ כפר מנחם

רפת קיבוץ בית קמה

גיל: 054-2993388 • 08-9447012
info@altecno.co.il • www.altecno.co.il

אלטכנו RGL
גג אחד ולתמיד

קבלן רשום מורשה לאסבסט • מבצעים חיפוי גגות וקירות, פירוק אסבסט, הכנה לפאנלים סולאריים

רפת קיבוץ קליה

קיבוץ קליה הוקם ב-74 מתחת למערות קומראן על שפת ים המלח, על כביש 90. כיום מתגוררים בקיבוץ כ-90 חברים, קיבוץ מופרט שחבריו עוסקים, בתיירות וחקלאות. התיירות מחולקת לשלושה סקטורים, חוף קליה, כפר נופש בתוך הקיבוץ וקומראן, חנות מזכרות ומסעדה. ענפי החקלאות, מטע תמרים מהגדולים במזרח התיכון, גידולי שדה, מלפפונים, עגבניות שרי, בצל, שום, אבטיחים מלונים ועוד וענפי החי, לול הודים וכמובן הרפת, הנמוכה בעולם. הרפת יציבה, מרוויחה והעתיד עבודה נראה בהיר •

בטחון מזון זו אסטרטגיה קיומית ומדינת ישראל, כמדינה קטנה ומבודדת חייבת לחשוב טוב טוב כיצד לשמור על ייצור המזון בישראל

הייתי גרעין ד' לקיבוץ קליה, אפילו עבדתי קצת ברפת ואז גם הכרתי את דודי, האיש והאגדה. אז קבלו את דודי לניאדו המיתולוגי מנהל את הרפת, כבר כ-40 שנה, איש צבעוני, רפתן בנשמה. דודי פותח ואומר "אם אתה לא חולה על העבודה אז חבל לך על הזמן. אני קם בבוקר ובא להובי שלי. זאת רפת מאוד מאתגרת, בכלל המקום הוא מאוד מאתגר בהרבה בחינות ואני מת עליו".

אבל בטח התרגלת כבר לחום ולמורכבות?

"אני כן, הפרות פחות" מחייך דודי וממשיך "פרה חיה באופן אופטימלי ב-4-5 מעלות ופה היא חיה ב-52 מעלות בצל אז אתה מבין את הקונספט כאן. כך שבלי אהבה, התמדה, מסירות והרבה שיעון אי אפשר לתפקד כאן ובטח שלא לנהל ולעבוד עם בעלי חיים בכלל ועם פרות בפרט. לשמחתי יש כאן רפת לתפארת אבל אני לא אובייקטיבי. אמנם הרפת לא שוברת שיאים, אך בהחלט רפת ממוצעת בין 11 וחצי ל-12 אלף ליטר לפרה. 4.2 אחוז שומן ו-3.5 חלבון, תאים סומטיים נורמלי, חיידיקים נורמלי, ככה שיש כאן רפת חיה, מכניסה כסף למשק וזה הכי טוב ולא פחות, גם חשוב מאוד".

המלחמה באוקראינה, הוכיחה עד כמה חשוב ייצור מזון כחול לבן. דודי

צינון מסביב לשעון. רפת קליה

מכון ישן אך ציוד ברמה הגבוהה ביותר. קליה

דודי מפרגן לתנובה

הרפת בעלת מכסה של 3.800 מיליון לשנה, החלב משווק לתנובה, לניאדו "חשוב לי לציין כי אני מאוד מרוצה מתנובה, למרות הגוף הענק הזה, הקשר שלי עם תנובה הוא קשר מועיל וחם בעיקר מול אפרי, יחיאל, אנשים היודעים לתת כתף ברגעים קשים, דואגים גם לרפת הקטנה ועל כך אני מודה להם מאוד".

נו אז תזכיר לי איך זה לגור בסוף העולם?

"תשמע, כאן זה סוף העולם, אין פקקים, שקט, רוגע, כשאני נוסע לתל אביב, זה כמו שאתה טס לניו יורק. טוב לי כאן, ככה אני לא כועס על אף אחד. לא מעניין אותי פוליטיקה, חילונים, דתיים, שמאלנים, ימניים. ככה יותר טוב לי ללב ורגוע לי".

וממשק הצינון?

"בגלל המיקום של הרפת ומשטר הרוחות ומזג האויר הקשוח, בקליה כבר 40 שנה אנחנו מצננים פרות, אולי הרפת הראשונה בעולם המצננת פרות. כמעט 7 חודשים בשנה, הפרות נכנסות למקלחות אינטנסיביות בשתי חצרות צינון, בממוצע של 8 פעמים ביום, כולל חליבות כמובן. מאווררים העובדים נון סטופ, כולל מתזים וזאת בכדי להוריד קצת את הטמפרטורה הסביבתית ולהקל על הפרות את עומס החום. אמנם יש ירידה בתפוקת החלב בקיץ אך זה לא קיצוני".

מזון ומרכז מזון?

"עצמאי, מרכז מזון שלנו, התזונאי ערן סלומון, התזונאי הראשי של מעלי הגירה בחברת אמבר. מאמבר אני קונה את החליפות והתערובות ליונקים ולפרות היבשות. תחמיצים קונה מקיבוץ נען, הם מגדלים לי לתחמיץ. ואת השחתות אני קונה מאזור הדרום".

מכון חליבה?

"כל ציוד החליבה והגיבוי מחשב שייך לחברת scf חברה מאוד מקצועית וברמה גבוהה המאפשרת לרפתן הפשוט שליטה מקסימלית בכל מה שקורה עם הפרה, בריאותי, גופני, ייחומים ועוד. זה כלי שאתה יכול לשלוט בעדר מכל מקום בעולם

ובאיכות גבוהה, אתה יכול להעלות על בעיות עוד לפני שזה מגיע לפרה. המכון עצמו ישן, שדירת דג, 12 על 12, זמן חליבה כ-3 וחצי שעות ל-320 פרות".

כוח אדם?

"צוות של 7 אנשים, 2 פלסטינאים, ערבי ישראלי שהוא מספר 2 שלי שלמד ברופין שארץ מוחמד, תותח על. מאביס שהוא חייל משוחרר, יונקיסטית, חיילת משוחררת ו-3 תאילנדים. כולל מרכז מזון, מפטמה לעגלים".

איך אתה רואה הענף?

"דעותיי השתנו בחודשים האחרונים, בהתחלה חשבתי שאפשר לסגור את הרפת אם אין לה הצדקה כלכלית. אך בעקבות המלחמה באוקראינה ובגלל כל בעיות האקלים בעולם ובעיית השינוע של מזון וחומרים, מדינות החלו לשמור על מקורות המזון שלהן. אז מעבר למקור אסטרטגיה כלכלית, הרי שבטחון מזון זו אסטרטגיה קיומית ומדינת ישראל, כמדינה קטנה ומבודדת חייבת לחשוב טוב טוב כיצד לשמור על ייצור המזון בישראל. מה גם שהיבוא לא הוריד את יוקר המחיה, נהפוך הוא, רק הוסיף להתייקרויות. מדינה חפצת חיים, חייבת לשמור על עצמאות ייצור המזון. הייבוא הוא ממש לא פתרון".

והענף לאן?

"להשאיר את המצב הקיים, לשמור על הענף ועל התכנון ולקוות שאף אחד לא יפגע בו וכמובן בלי שינויים דרמטיים בענף. מה שכן, הרפתנים חייבים להבין את המציאות המשתנה, חייבים להתייעל, להשתמש בטכנולוגיה ולהמשיך לייצר חלב איכותי". ▲

ערבה ערבה אין קץ

כביש 90 נמתח בערבה כמו מתאמץ לקראת סוף הדרך. ארוך ומתפתל, משני צידיו שדות ירוקים, הרים בצבעים משגעים, נוף מדבר שקשה להישאר אליו אדיש. האזור המרוחק ביותר ממרכז הארץ, הקצה הדרומי של ישראל. 15 רפתות פועלות באזור הערבה, כולל מושבים ושותפויות, כולן על כביש 90, מלבד רפת נווה חריף. ושם בקצה השמים, כמעט בסוף המדבר פועלות הרפתות, בניגוד לכל היגיון כלכלי. פרויקט כביש 90, הגענו לתחנה הסופית!

לא צריך להיות כלכלן מומחה, בכדי להבין את הקשיים האובייקטיביים של רפתות בערבה. המרחק, מחירי המזון, ההובלה, החום הכבד, הקושי בגיוס כוח אדם ועוד ועוד. נתוני הפתיחה של רפתות הערבה לא פשוטים ויעידו על כך ההתלבטות של לפחות 2 קיבוצים באשר לעתיד ענף רפת החלב. בקיבוצים גרופית ואליפז, שוקלים את שאלת המשך הפעלת הרפתות. שאר הרפתות, מתמודדות עם שחיקת רווחיות, רווח זעום או הפסדים תפעוליים. היו בעבר ניסיונות של מועצת החלב והתאחדות יצרני החלב, לסייע לרפתות, נכון לעכשיו, ללא הועיל. הכדאיות הולכת ונעלמת ויהיה נכון לומר כי מחלבת יוטבתה היא אולי המחסום האחרון מסגירת ענף החלב בערבה. ואם לא די בכך, לאחרונה התגלה, עגל חולה בקטרת העור בתחנת ההסגר בצופר והרופאים הווטרנריים החלו כבר במבצע חיסונים בכל רפתות הערבה. אך למרות הכל, הרפתנים הם עם מיוחד, אופטימיים חסרי גבולות והיגיון כלכלי ופגשנו בערבה חקלאים מחייכים, שמחים, אך חוששים, מאוד חוששים.

מושב עידן, ערבה תיכונה, המושב הצפוני ביותר על כביש הערבה, כ-90 משפחות, כ-50 אחוז מהם מתפרנסים מחקלאות, קצת תיירות ועבודות חוץ שונות. שותפות רפת חלב עידן במושב עידן, ערבה תיכונה, המושב הצפוני על כביש הערבה. כ-90 משפחות, כ-50 אחוז מתפרנסים מחקלאות, קצת תיירות ועוד עבודות שונות וכמובן רפת אחת •

שותפות רפת חלב עידן

ברפת החלב במושב, יש 6 שותפים, 6 מכסות, 3.700 מיליון ליטר מכסה לשנה, מכון חליבה אפימילק 9 על 9 שדירת דג. 350 חולבות, כ-250 עגלות, לפני כשנה וחצי הקימו מרכז מזון עצמאי. 3 עובדים זרים, בני נוער מהמושבים בסביבה, 3 חליבות ביום, החלב משווק ליוטבתה כמו כל החלב של רפתות ערבה.

את הרפת מנהלת ענת אביגד, אישה חייכנית, שקשה שלא להתחבר להתנהלותה השקטה, הנעימה. אישה שלאחר 6 שנים ברפת, מאז פתיחתה, למדה שיעורים רבים, חלקם

לא מתחרטת לרגע. ענת אביגד

הייתי הולכת על הקמת הרפת גם היום. תשמע, בדיעבד, היינו בונים את הסככות אחרת, בעצם הכל הייתי מתכננת אחרת, בהתאם לקצב גדילה. כיום אם אנחנו רוצים לגדול דרושה השקעה גדולה יותר. אך המצב באמת לא רע בכלל, השנה, לראשונה אנחנו מייצרים את כל המכסה שלנו וזו שמחה גדולה, זה ממש מרגש".

מוכנים לקבלת תוספת מכסה?

"מבחינת שטח אין לי בעיה, אך יש לנו בעיה מבחינה תזרימית לבנות עוד מכלאה וכל מה שקשור לכך".

המצב הכלכלי משפיע מגיע עד הערבה ובגלל הריחוק הכל מקצין?

"כן, ברור, כל ההתייקרויות המטורפות של המזונות, הסולר, הכל התייקר, כמובן שזה פוגע ברווחיות".

העתיד?

"בגדול שהרפת תמשיך כך, מבחינת הרפת, הגנטיקה, שומן חלבון ואיכות חלב אנחנו במקום טוב. שהמדינה תדאג לשמור על החקלאים שלה, מכל הקשת".

החקלאות עוברת תקופה קשה, איפה זה פוגש אותך, כמשפחה חקלאית בפריפריה מרוחקת?

"מדינה חייבת תוצרת מקומית, בטח מדינה כמונו בשכונה כזו המוקפת באויבים. המדינה חייבת להבין כי חקלאות זה שווה ערך לביטחון. קודם כל אנחנו כאן על גדר הגבול, שומרים על הגדר, אם לא היינו כאן, היו פה הברחות ובלאגן. ושנית, אין כמו להיות חקלאי ולגדל את המזון שלנו, הכי כייף. החקלאים הם אנשי עבודה ערכיים, חשוב מאוד לשמור עליהם ואני מקווה שמישהו שם בממשלה יבין זאת כמה שיותר מהר". ▲

מייצרים את כל המכסה. רפת החלב במושב עידן

מורכבים וקשים על רפת החלב, אך עדיין ענת שמחה על כל רגע ולא מצטערת אפילו לא לדקה. ענת נשואה למתן אביגד, לזוג 4 ילדים, 19 שנים בעידן, הגיעו מעמק הירדן. המשפחה מתפרנסת מחקלאות, גידולי ירקות אורגניים, פלפלים, עגבניות, מלפפונים, קולורבי, שומר, עגבניות שרי, ועוד וכמובן הרפת. לכנות את הזוג אביגד מלח הארץ, זו קלישאה שבימים אלו נשמעת כשחוקה. אך אם מישהו מחברת הממשלה הנוכחית, רוצים להיזכר מה זו ציונות אמיתית, עבודת כפיים קשה, התנדבות ותרומה לקהילה. שיכנס לרכב הממוחג שלו, וייסע דרומה. לצד כל העבודה האין סופית, ענת מוצאת זמן להתנדב פעם בשבוע בעמותת הלב, התומכת בנערות בסיכון. כששואלים אותה למה, היא מחייכת ועונה, עזוב, זה לנשמה.

6 שנים חלפו מאז הקמת הרפת במושב עידן, היינו בפיחה החגיגית, בגזירת הסרט, הרפת האחרונה שהוקמה בערבה וכמו שנראה עכשיו, היא תהיה גם האחרונה.

6 שנים אחרי, עשית דרך?

"כן, לגמרי עשינו דרך, קודם כל יש המון תובנות, למדנו המון לאורך הדרך. כיום אני יכולה לומר בוודאות כי רפת הרבה יותר טובה, הן מבחינת איכות החלב, היעילות, הקמנו מרכז מזון חדש ועצמאי. בסה"כ אין חרטות, אני מאוד מרוצה למרות שכרגע אני בעייפות של אחרי חליבת בוקר. זו לא עבודה קלה אך אני שמחה על הרפת ועל זה שהוספנו עוד ענף למשק החקלאי שלנו, לא מתחרטת לרגע".

הבעיות?

ענת מחייכת "שנדבר על הבעיות? העלויות הגבוהות של השינוע, המייקרות את ליטר החלב ב-15 עד 20 אגורות לליטר. וכמובן החום הכבד, חוץ מזה אני גרה במקום הכי מדהים בעולם ואני מאושרת. יש כאן אחלה אנשים, לא חסר לנו כלום. נכון שחיי הלילה לא זוהרים כאן אבל זה טוב, ככה אני אוהבת ומקווה שרק ימשיך כך. אני לא בעניין של התקרבות או קיטורים, זו הבחירה שלי ואני שלמה איתה".

אז תני לנו תובנות אחרי 6 שנים?

"אני מאוד מרוצה, באמת, השנה הכנסנו לעבודה נוער וזה עושה לי טוב. בגדול הייתי עושה את אותו דבר, ללא ספק

רפת מושב פארן

מושב פארן, עלה לקרקע בשנת 73, כ-130 משפחות, מושב הנחשב כיציב מהבחינה הכלכלית שחלק גדול מהמשפחות עדיין המתפרנסות בעיקר מחקלאות, ירקות, פרחים, מטעי תמרים וכמה רפתות כולל רפת אחת גדולה של כמה מכסות. פעם, בתקופה שבה חקלאות לא היתה מילה גסה, נהנה מושב פארן משפע כלכלי, היום, המאבק לקיום והישרדות כלכלי הוא כמעט יום יומי •

”יש עתיד ובתנאי שהרפת תגיע לנפח כלכלי שיספיק להוצאות השוטפות שלה וכמובן רווח כלכלי. כשאני השקעתי ברפת, רציתי לראות סוג של עוגן כלכלי, לא היו לי מחשבות השקעה, אקזיט או התעשרות. וכיום אני שמח בחלקי

רפת בוצ'ני ורפת שחר, זוהי רפת בעלת 2 מכסות, הנחלבות במכון אחד, 2 חליבות ביום, מרכז מזון באר טוביה, שחר יהודה נשוי לאפרת, לזוג 4 ילדים, המשפחה הגיע לפארן בשנת 2001. יהודה "זה מעבר שבא מבחירה ולא מכורח". ליהודה יש מטע מנגו בחממות, ענף חדש ומתפתח ורפת בעלת בעל מכסה של 1.250 לשנה ורפת בוצ'ני מכסה של 750 אלף ליטר לשנה. מכון שדירת דג של 2 scr עובדים זרים, חלב כשר למהדרין, משווק כמובן ליוטבתה. שחר "יש מחשבה להגדיל את המכון, נראה מה יהיה".

איך התגלגלת לרפת?

”בזמנו הודיעו לי שאני יכול לקבל מכסה, אז הלכתי על זה ללא היסוס ואין בי שום חרטות על המעשה. אני איש עסקים, עדיין לא הפסדתי ברפת, אפשר להרוויח, רק צריך לדעת איך לעבוד, להתייעל, אני מאמין בחקלאות, למרות שקשה להתפרנס מזה”.

למרות המצב הלא ברור?

”כן, אך מבחינתי המצב מאוד ברור, לנו יש הרבה מה להשתפר ולהתייעל ולעשות דרך עם הגופים המלווים אותנו. אני מקווה כי בסוף יבינו שלא אנחנו הבעיה בנושא יוקר המחיה. יותר קל לתקוף אותנו, העסוקים בעשייה ובעבודה. אנחנו כרפתנים לא יכולים לשבות, או לצאת למחאות ארוכות, אין לנו את הפריבילגיה הזו. בסוף רפת וחקלאות זה כמו ביטחון צבאי, מעבר לביטחון תזונתי, אנחנו כרפתנים לא פקטור ביוקר המחיה. החלב שלנו יקר יותר בגלל דרישות המוסדות, רבנים וכו'. והגיעה הזמן שיגידו באומץ וביושר, נכון, החלב שלנו יקר כי יש לנו דרישות של כשרות, מזון, התנהלות במכון ועוד”.

כל הזמן עם הפנים קדימה. יהודה שחר

דרך לעשות. בסוף, אם אתה עושה את הדברים נכון, מרווח הטעויות שלך מצטמצם ובחלקאות זה מאוד חשוב. חקלאים הם בדר"כ אנשים שמרנים, לא ממהרים ללכת לשינוי".

איך הצינון בקיץ?

"יש לנו מערכות ערפול ומעבר לזה אנחנו מביאים את הפרות לצינון בחצר החליבה וזה מביא למחשבה אולי הקיץ הזה נעבור ל-3 חליבות ביום. מזג האוויר נעשה יותר ויותר קיצון, על פניו, למרות שאין לי סימוכין לטענה, נראה לי שהעדדים בערבה בריאים יותר, ככה, בתחושה שלי וממה שאני שומע".

מחשבות לעתיד?

"מעסיקה אותי המחשבה לאן להתפתח עם המוצר הזה הנקרא חלב ומצד שני תרבות הצריכה של הלקוח משתנה והוא יותר ויותר מעדיף את התחליפים. צריך לראות איך נתמודד עם המציאות, צריך כל הזמן להיות עם הפנים קדימה". ▲

בעיות מיוחדות בערבה?

"זמינות של חומרים ועלויות השינוע, מתשתיות ועד רמת התחזוקה הטכנית. לשמחתי יש לנו מעטפת טובה, גם טכנולוגית וגם מקצועית. אני למזל, לא הייתי נכנס לרפתנות אם לא הייתי משוכנע שאקבל תמיכה, סיוע ומעטפת מקצועית טובה. החקלאית, שיאון, מרכז המזון, scf ליווי טכני למכון, כל אלה גופים העוזרים לנו להצליח במה שאנחנו עושים".

יש וויכוח מתמשך על עתיד הרפתות המשפחתיות?

"יש עתיד ובתנאי שהרפת תגיע לנפח כלכלי שיספיק להוצאות השוטפות שלה וכמובן רווח כלכלי. כשאני השקעתי ברפת, רציתי לראות סוג של עוגן כלכלי, לא היו לי מחשבות השקעה, אקזיט או התעשרות. וכיום אני שמח בחלקי ואני אומר את זה מתוך הידיעה שיש לי המון לאן להשתפר ויש לי

מזור פרסומי

מו מהשטח...

שינויים מקרו-כלכליים במשק מביאים לעלייה מתמדת בתשומות הייצור בכל המגזרים. עניין זה אינו פוסח גם על משק הבקר והחלב. התנהלות כלכלית נכונה, משמעותה שיש לבחון כל פעולה שנעשית בתהליך הייצור ולבדוק חלופות טובות יותר, יעילות יותר וכלכליות יותר.

סוף של עידן היוד? לאחר שנים רבות של שליטה מוחלטת של מוצרים מבוססי יוד לחיטוי עטינים, בשנה האחרונה החלה מגמה שבה הרבה רפתות ודירים התחילו להשתמש בבלווט (BlueVet).

מה הסיבה? יש מספר גורמים ששינו את הכללים בשוק חיטוי העטינים. בלווט (BlueVet) אינו חומר חדש ומוכיח את עצמו כחומר חיטוי מצוין לאור התוצאות ברפתות שמשמשות בו בשנים רבות. בנוסף, יש יותר מודעות על בעייתיות של שימוש בIOD, בין אם זה בבחינת בריאות של החולב ובין אם מדובר בבריאות הציבור ששותה את החלב (היוד הוא חומר שאריתי בחלב).

על הסיבות האלו יש להוסיף את העלייה המתמדת במחיר של היוד, מה שהגדיל עוד יותר את הפער בין מחירו והמחיר של בלווט (BlueVet), והביא לכך שהחומר הרבה יותר אטרקטיבי מבחינה כלכלית.

בין היתרונות הרבים של בלווט (BlueVet) אפשר למנות:

- מגיע בצורת על טבילות תוססות במים ליצירת תמיסה כחולה המכילה טרוכלוסין הנתרן, מולקולה חצי אורגנית שמכילה כלור
- משמיד את הפתוגנים הגורמים לדלקת העטין בתוך פחות מחצי דקה
- סמן כחול שמקל את הזיהוי של הפרות שטופלו ומראה את רמת הכיסוי על הפטמה
- זול יותר ממרבית החומרים המתחרים
- אינו משאיר שאריות בחלב
- דרגת חומציות pH 5.5-6.0, אינו מגרה או מייבש את העור אפילו בתנאי מזג אוויר קיצוניים. אין צורך להוסיף גליצרין
- קל להכנה - ריכוז מדויק (טבלה אחת לכל ליטר מים). ניתן להכין כל כמות רצויה בקלות
- תאריך תפוגה ארוך בצורת טבילות
- אינו רעיל וידידותי לחולב ולסביבה
- לבלווט יש פעילות המשכית, ולאחר 2-3 שעות החומר עדיין נשאר פעיל על העטין
- חוסך במקום אחסון.

BlueVet®
בלווט

זה הזמן
לשינוי

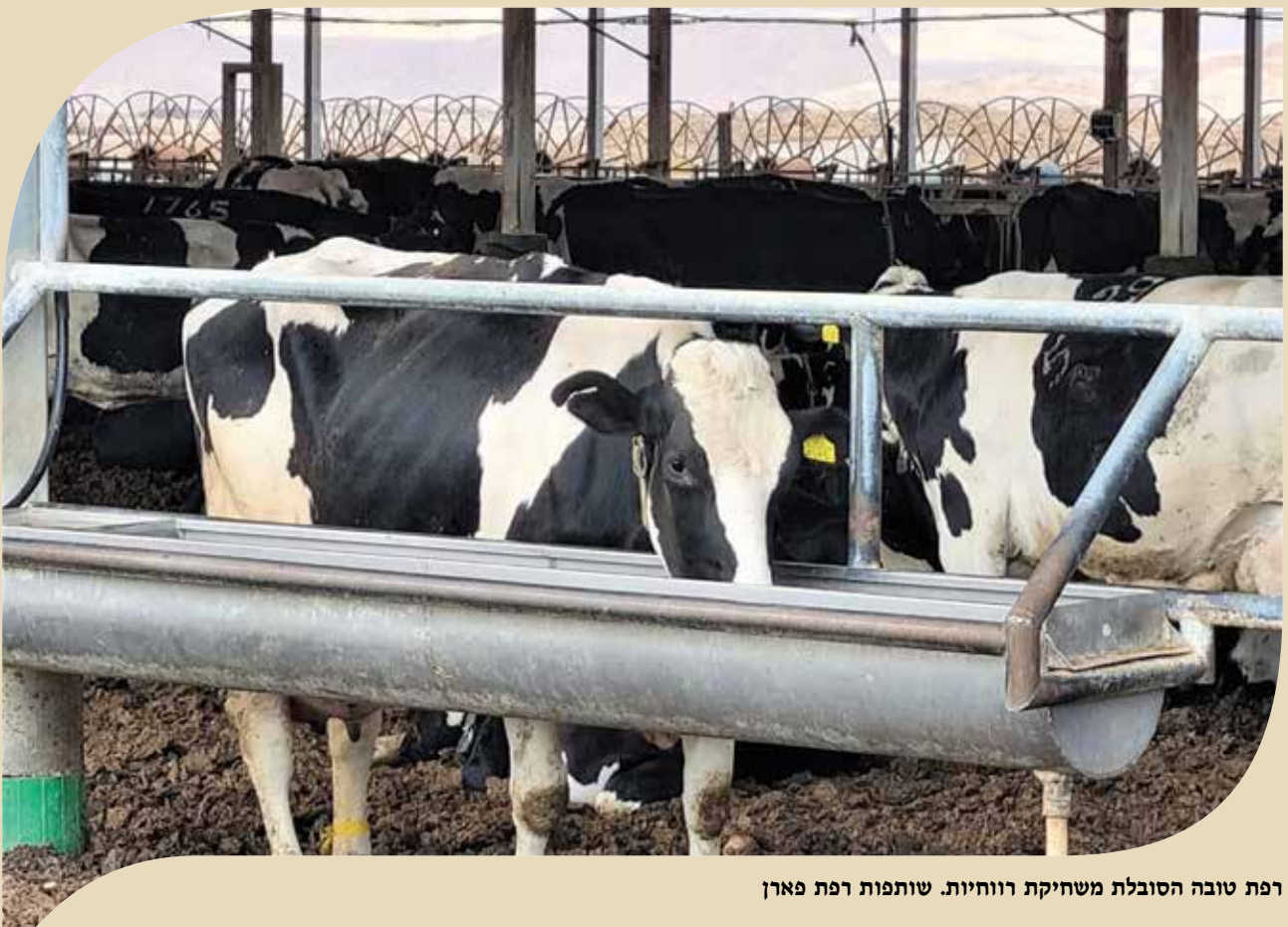
למידע נוסף על בלווט וחומרים נלווים:
concept-rx.co.il/veterinary
או לנייד 054-4972362 (הורציו) בדרום
052-2360951 (אלי) בצפון

שותפות רפת פארן

**שותפות רפת פארן, מהרפתות
הגדולות בערבה, מכסה של 4.7
מיליון ליטר לשנה, 6 שותפים
ועוד תושב פארן שמשכירים ממנו
את המכסה •**

לאסתר ולזוג 3 ילדים. בשנת 2011 הגיעו לערבה ממושב הבונים, ניהל את רפת רגלים בח"ן. אמנון "מיציתי את עצמי שם, הייתי איזה תקופה בווייטנאם להקמת הרפת שם על ידי צח"מ. הייתי אמור לנהל את הרפת שם אך לא הסתדר מבחינה משפחתית".

מכון חליבה צח"מ 16 על 16 פרלל, מרכז מזון עצמאי, 3 חליבות ביום, 7 עובדים קבועים, 450 חולבות וכ-300 עגלות, חלב מהדריין ליוטבתה. זו רפת משודרגת שהוקמה לפני 15 שנים, נכון לעכשיו אין צפי גדילה בגלל מחסור במקום. אמנון מליחי, רפתן וותיק ובעל מקצוע מוערך, מנהל הרפת ולאחרונה החל בניהול רפת גרופית. תושב צופר, נשוי

רפת טובה הסובלת משחיקת רווחיות. שותפות רפת פארן

מהיום, ניתן
לטפל גם בזמן
החליבה

הצטרפו גם אתם למהפכת ה-APT ברפת

עשרות רפתות, אלפי פרות, מאות אלפי ליטרים שהתווספו.

הגדילו את רווחיות הרפת באמצעות טיפולי APT

החלמה והתאוששות מדלקות
עטין טובה יותר ללא אנטיביוטיקה

שיפור ההתמדה והגדלת כמות
החלב בתחלובה

מהיר ונוח, פחות מ-2 דקות
לטיפול בפרה

מרכז מזון גדול

היה דו"ח סיכום שנה של שה"מ והנתונים לא טובים. אנחנו מדברים על זה כל הזמן, כל נושא השינוע, בינינו לבין שאר חלקי הארץ הוא 16 אגורות לליטר. אנחנו מתחילים את החליבה עם 16 אגורות פחות לליטר."

איך בכל זאת שורדים?

"בקושי רב, הרווחיות כאן מאוד נמוכה, 2022 היתה שנה נוראית, סיימנו עם 22 אגורות ב-9 חודשים. בכל שנה רגילה אחרת היינו מסיימים עם רווח של 60 אגורות. אני רואה את הרפתות בפריפריה, מצב לא טוב, השנה האחרונה גמרה אותנו. אנחנו עצרנו השקעות וירדנו מזה כרגע. בערבה זה הרבה יותר קיצוני בגלל המרחק והשינוע."

איך ממשק הצינון אצלכם?

"יש לנו בסככות מערכת ערפול ובנוסף הפרות מגיעות לתוספת של 3 פעמים. יש ירידה בחלב בקיץ אבל זה לא מה שהיה פעם. הצלחנו למצן את זה, היום אני מתייצב על 33 34 ק"ג לפרה. להערכתי יש לנו הפסד של כ-2500 ליטר לפרה על חלב קיץ."

יש שמועה כי בערבה הפרות פחות חולות?

"כן, אנחנו פחות חשופים למחלות, יש כאן יובש, פחות דלקות והן גם מבריאות מהר יותר, אבל זה הכסף הקטן."

מה אתה חוזה לענף החלב בערבה?

"לצערי הרב, הוא לא הולך לכיוונים טובים, ברמה האישית אני מרגיש לא טוב במדינה וההתנהלות שלה בתחום החקלאי. זה לא רק הרפת, זה כל החקלאות, תראה מה קורה לפלפלים. ענף מפואר שהיה מהמתקדמים בעולם, הן באיכות והן בייצור. בסוף כל התשומות יצטרכו לרדת, צריכים לחזור למחירים פרופורציונאליים. וכמובן כוח אדם, אין עובדים והישראלים לא רוצים לבוא ולא רוצים לעבוד. אני בקטע הזה לא אופטימי."

התחזית שלך ל-2023?

"נראית הרבה יותר טוב, התחלנו להניע את העסק יותר טוב, המחירים הרבה יותר טובים, הצפי שלי לרבעון הבא יש לי סגירת מלאי, תערובות, במחירים טובים. אני מאוד מקווה שהשנה הזו תפצה קצת על 2022." ▲

לא רק הרפת, כל החקלאות בבעיה. אמנון מליחי

מליחי "ברמה האישית אני מרגיש לא טוב במדינה וההתנהלות שלה בתחום החקלאי. זה לא רק הרפת, זה כל החקלאות, תראה מה קורה לפלפלים. ענף מפואר שהיה מהמתקדמים בעולם, הן באיכות והן בייצור."

קשה לנהל רפת עם 6 שותפים?

אמנון "השותפים לא מפריעים, עובדים כאן כחברת ניהול פרויקט בר' כך שהדברים ברורים ומנוהלים כראוי". הרפת נחשבת למבוססת וטובה וזכתה מספר פעמים כרפת המצטיינת של מחלבת יוטבתה.

בעצם מדובר ברפת מושבית בעלת מכסה קיבוצית?

"כן, עם החריגה אנחנו מגיעים ל-5 מיליון ליטר לשנה. זו רפת גדולה בכל קנה מידה."

הבעיות בערבה?

"אני ניהלתי את פרויקט ערבה כ-6 שנים. שהוקם בזמנו על ידי מועצת החלב והתאחדות יצרני החלב במטרה לעודד ולתמוך ברפתות החלשות בערבה. הפרויקט הסתיים לפני כשנתיים בהצלחה. אם ניקח את השנתיים האחרונות הרווחיות במגמת צניחה, בחלק ניכר מהמשקים. נושא מכירת בקר, שחזר לידיים של הרפתנים וכאן באה הנפילה. לא היו מכרזים, מכרו באופן עצמאי ובהתאם לזה נפגעו כלכלית."

חג פסח
כשר ושמח!

פרוייקטים

• החלפת גגות • שיפוץ מבנים
• הגבהת חצרות המתנה

עול בנוי מפרופילים עגולים
מחוזקים לרווחת הפרה

דגם אלון, חדש בשוק הישראלי

Tene Agro
חושבים אחרת

טל. 04-6375252 | 054-492-1092 | 058-434-8671 | קיבוץ מענית 3785500

www.TENEAGRO.com | Marketing@teneagro.com

רפת קיבוץ גרופית

מכסה של 3.7 מיליון, מכון ישן בן למעלה מ-40 שנה, כ-350 חולבות. מצבה הכלכלי לא טוב. אמנון מליחי מנהל הרפת בחודשים האחרונים אומר לנו "המצב בכי רע". כלים ישנים, תשתיות ישנות, הובלה יקרה. הרפת בפרשת דרכים. על הפרק, או סגירה והחזרת המכסה, או מעבר ליהל •

מעולם לא היינו במצב כזה של רפתות שלא מרוויחות וכיום לצערי אנחנו במקום לא טוב

אמנון נכנס לניהול הרפת לפני כ-3 חודשים ומלווה אותה כבר שנים רבות "אני מאוד אוהב את הרפת הזו, אך יש לה קשיים תפעוליים קשים. בגרופית צריכים להחליט או להשקיע ברפת או למכור את המכסה או להתאחד. יש הסכם עם קיבוץ יהל על איחוד כרגע מחכים לאישורי בניה וכנראה יעשו חישוב מחדש בגלל יוקר התשומות. נראה מה יהיה".

הענף בארץ?

"ימים יגידו, תפסת אותי ברגע של יאוש, לא ברמה האישית אלא ברמה המדינית. מעולם לא היינו במצב כזה של רפתות שלא מרוויחות וכיום לצערי אנחנו במקום לא טוב. גם המדינה חייבת לבחון מסלול מחדש ולהחליט האם היא רוצה חקלאות כחול לבן".

מחלבת יוטבתה?

אם יש אור בקצה המנהרה זה הם, אני עדיין אופטימי רק בגללם. זה הבית שלי שם, הם עוזרים, תורמים ומשלמת הכי הרבה מכל שאר המחלבות. יש לי רק מילים טובות וחמות לומר על מחלבת יוטבתה. יש לנו מזל גדול שמחלבת יוטבתה קיימת, בזכותה יש כאן רפתות חלב. הם פשוט באים לקראת הרפתן, היא עוזרת לרפתות ברמה מטורפת, אני מפרגן להם מאוד". ▲

בצומת דרכים גורלית. רפת גרופית

הרמן פרוג'קט

(ח.צ.)

הרמן פרוג'קט משווקת ומפתחת תוספי מזון חדשניים מהארץ והעולם, המביאים למקסום התוצאות תוך הקפדה ושמירה על בריאות ורווחת בעלי החיים.

בשנים האחרונות זיהתה החברה צורך הולך וגובר בענף החלב, לשפר באמצעים תזונתיים פרמטרים של איכות חלב ובריאות הפרה, המשליכים ישירות על רווחי הרפת.

כתוצאה מכך, החברה ביצעה ומבצעת מחקרים בשיתוף גורמים מקצועיים ואקדמיים, בעזרתם הפיקה סל מוצרים של חומרי גלם ותוספי מזון ייחודיים.

שומן פלוס
תוסף תזונה ייחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז השומן בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

משמר בליל/תחמיץ
משמר בליל/תחמיץ standard Q הינה תערובת מאוזנת של חומצות אורגניות עם תמיסת מוגן (בופר). המשמר מכיל חומצה פורמית וחומצה פרופונית היעילות נגד עובשים, שמרים וחיידקים.

פרמיקס ויטמינים ומינרלים
פרמיקס ויטמינים של חברת Cargill לבקר, צאן ועופות.

חלבון פלוס
תוסף תזונה ייחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז החלבון בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

סופח רעלנים
סופח רעלנים SAFE של חברת NFT, סופח רעלנים רחב טווח אשר יודע להתמודד עם סוגים רבים של רעלנים DON | T2 | (Aflatoxin Zearalenone).

טורבו-ויו
תוסף מזון ייחודי שפותח על ידי חברת CCPA שמטרתו הזולת מחיר המנה תוך כדי שמירת הביצועים.

שמרים
מיוצרים בטכנולוגיה נזולית המאפשרת לייצר את המוצר בריכוזים שונים, לשיפור ניצולת המזון ועידוד אוכלוסיית חיידקים מועילים.

שומן מוגן
שומן דקלים מלחי סידן של חומצות שומן ממקור שמן דקלים מזוקק 84%, מהיצרן ללקוח. בנוסף משווקים, שומן מוגן 87% עם 70% פלמיטית.

Celmanax
תוסף מזון מולטי פונקציונלי, המשלב את היתרונות של תוספי מזון מרובים בפורמולה אחת באיכות גבוהה ובאופן עקבי כדי לתמוך בתסיסה ועיכול גירה מיטביים.

+Anion
מלחים אניונים למניעה של קדחות חלב והיפוקלצמיה תת-קלינית בפרות לאחר ההמלטה.

MAGOX
מגזיום אוקסיד בעל זמינות ביולוגית גבוהה ממקור יבשתי.

תחליפי חלב
המוגן של חברת Frabes המתמחה בייצור תחליפי חלב לרפת ולבקר בטכנולוגיה מתקדמת המכילה חומרים פרה ביזטים טבעיים.

הרמן פרוג'קט עושים כל שביכולתנו לעזור לחקלאים לצמות, ומחברים אותם לשווקים רחבים יותר.

הרמן פרוג'קט מפתחים ומשווקים מוצרים העונים לצרכים המדויקים של החקלאיים. הרמן פרוג'קט מקדמים תזונה חדשנית ומדויקת, רווחיות וקיימות

רפת קיבוץ אליפז

קיבוץ אליפז, כ-70 חברים, עיקר הפרנסה ענף התמרים, תיירות ורפת. בשנים האחרונות עתיד הרפת באליפז עולה לדיונים חוזרים ונשנים בקיבוץ. יהיה מי שיאמר כי לחברי הקיבוץ נמאס מהקשיים, מהריח וכי המשק החליט ללכת על תיירות בכל הכוח, דבר שלא מתיישב היטב עם רפת •

יש לומר מייד, עדיין, עם כל הקשיים, שחיקת הרווחיות והבעיות האובייקטיביות של ניהול והפעלת רפת חלב בערבה. הרי שרפת, היא עדיין, ענף יציב כלכלי ואם הוא מנוהל נכון, הרי שהוא ענף חקלאי אולי הבטוח ביותר, בעל תכנון והכנסה קבועה, בטח לקיבוצים בערבה. אך נדמה שאת הדבר הזה, לא ממש מבינים שם, בקיבוץ אליפז. רפת אליפז הוקמה בשנת 86 מכסה שנתית של 3.9 מיליון ליטר, 305 חולבות, מכוון חליבה ישן שדירת דג 124 על 14 ששודרג לפני כעשור, אז גם עברו למערכת של 3 scr חליבות ביום. משנת 2021 מרכז מזון עצמאי וכבר רואים את השיפור. כוח אדם, דורון ואורית, 3 עובדים זרים ושני סטודנטים, מתנדב ושני צעירים בשנת שירות. אורית ודורון משולם, זוג רפתנים המנהל ביחד את הרפת הקיבוצית כבר שנים רבות. דורון ממחר לומר אולי להבהיר "זה לא עסק משפחתי, בעבודה אנחנו לא זוג והרפת היא מקום עבודה לכל דבר" בחיוך. דורון מנהל את הרפת ואורית מס' 2 ואחראית בריאות. לראות את אורית מתנהלת עם הפרות זו חוויה בפני עצמה. היא מלטפת, מדברת, מתחבקת, הפרות באות אליה, יש שם אהבה אמיתית.

זה לא קשה לזוגיות?

אורית "לנו לא, קודם כל כי אנחנו חברים מאוד טובים ושנית, כל אחד יודע את מקומו, אני לא מתערבת לו בהחלטות שלו ואני עושה את שלי. דורון מתווה את הקו וההנחיות, יש כמובן שיח אבל הוא המנהל". אך אורית מחייכת ומוסיפה מייד "דברנו על העבודה נכון, בחיים הפרטיים זה חיים פרטיים".

הלוחשת לפרות. אורית משולם

מקווה לשנה טובה יותר. דורון

דורון "בכל הערבה יש את אותן בעיות, שינוע, מרחק, מזון וכוח אדם. בגדול יש קושי אצלנו להיפטר מהזבל פרות, דבר שמאוד מטריד את הקיבוץ. אנחנו מתמודדים עם מוצקים נמוכים, אנחנו מנסים בכל מיני אמצעים ומבלי לייקר את המזון יותר מדי.."

הבעיות?

דורון "בכל הערבה יש את אותן בעיות, שינוע, מרחק, מזון וכוח אדם. בגדול יש קושי אצלנו להיפטר מהזבל פרות, דבר שמאוד מטריד את הקיבוץ. אנחנו מתמודדים עם מוצקים נמוכים, אנחנו מנסים בכל מיני אמצעים ומבלי לייקר את המזון יותר מדי, אחרת אין טעם. וכמובן להוזיל את הייצור ומצד שני לשפר מוצקים".

איזו השקעה נדרשת כאן?

דורון "לא רואה משהו מיוחד, אולי קצת בתשתיות, בעיקר הוצאת זבל, בשנה שעברה סיימנו את ההשקעה במאווררים ובניית סככת עגלות".

צינון?

אורית "3 חצרות צינון ועובדים לפי גרף עומס החום של ser שתי חצרות צינון חצר המתנה".

שנת 2022 היתה שנה קשה?

דורון "תחילת השנה היתה קשה מאוד, המחירים היו גבוהים, מחיר המטרה לא נתן ביטוי לעליות במחירי המזון. אני מקווה שהשנה הזו תהיה טובה יותר, רואים ניצוצות כבר ברבעון האחרון".

אני מבין שעתיד הרפת על הפרק?

דורון "כן, יש שיחות, אך אין לי ספק שההיגיון יגבר ורפת אליפז תמשיך להתקיים, כי זה מה שנכון מכל הבחינות". ▲

רפת קיבוץ סמר

קיבוץ סמר, כ-110 חברים, מהקיבוצים היחידים בארץ שעדיין שיתופי באופן מלא, יש אמנם דיבורים על העתיד אך כרגע, המצב נותר כמות שהוא. קיבוץ ייחודי, הנאבק מול מציאות משתנה. עיקר הפרנסה, מטעי תמרים (ענף הנמצא בירידה עד קריסה) ועובדי חוץ עצמאיים, מקצועות חופשיים, הוראה, ריפוי ועיסוק וכמובן רפת הנחשבת ליציבה כלכלית •

קרלוס "אחרי שפתרנו את בעיות כוח האדם עם התאילנדים אז חוץ מהחום והקור אין הרבה בעיות רציניות. יש דור המשך ואני יכול לבשר לך כי אני יוצא מהרפת הקרוב, אולי לים, לאהבתי הישנה.."

קרלוס גרינגאוס, מנהל רפת סמר, כבר למעלה מ-25 שנים, בעל מקצוע היודע לנווט את הרפת בין הגלים הגבוהים ובזכותו הרפת של הקיבוץ הקטן היא עוגן כלכלי משמעותי מאוד בקיבוץ. רפת בעלת מכסה של כ-4 מיליון ליטר לשנה, 330 חולבות, כ-260 עגלות, מכון חליבה, scr 24 שדירת דג, השדרוג האחרון היה לפני כעשר שנים, כולל החלפת ציוד חליבה. 3 חליבות ביום, מחודש יולי 2022 חלב מהדרין המשווק כמובן למחלבת יוטבתה, לרפת מרכז מזון עצמאי, כוח אדם, 4 תאילנדים ו-5 חברי משק. קרלוס "עברנו שנה לא פשוטה, יש לנו התארגנות קניית מזונות משותפת של כמעט כל רפתות הערבה, היה לנו בתחילת השנה קניות קודמות עם מחירים זולים דבר שמיתן את עליית המחירים החזקה. גמרנו את השנה קצת יותר נמוכה מהשנה הקודמת אך לא קטסטרופה".

בעיות נקודתיות של רפת סמר?

"אחרי שפתרנו את בעיות כוח האדם עם התאילנדים אז חוץ מהחום והקור אין הרבה בעיות רציניות. יש דור המשך ואני יכול לבשר לך כי אני יוצא מהרפת הקרוב, אולי לים, לאהבתי הישנה, אני משיט בשכר, אולי קצת להרגיע את המוח אחרי 25 שנים. עמית שלומי, יהיה מנהל הרפת, אני אשאר בחצי משרה ואחראי על ניהול ההזנה".

זה סקופ גדול, קרלוס עוזב?

"לא עוזב, למה עשית עיתונות צהובה (מחייך קרלוס), מתחלף בקרוב ואשאר תמיד רפתן בנשמה".

אנחנו צריכים להוכיח כי אפשר לייצר חלב זול יותר וגם להרוויח. קרלוס

מקום כולל עודף מקום שנוכל לגדול עוד קצת. יש תוכנית אב ל-6-5 מיליון."

תובנות שלך על עתיד הענף ובכלל?

"הענף חי כל הזמן בהיכון לקראת השר החדש שיחליף את החדש וכל שר רוצה לעשות משהו ואנחנו באיום ובוויכוח תמידי על העתיד שלנו. בסוף אני חושב שאנחנו בצד הצודק ומקווה שהענף יישאר מתוכנן ואנחנו צריכים להוכיח שאפשר לייצר חלב זול יותר." ▲

הרפת יציבה בסמר?

"הרפת יציבה ולכן אני רגוע גם במהלך הזה, כיום הרפת היא ענף הרווחי בסמר, לדעתי כ-50 אחוז מסך הכנסות המשק."

בנויים לעוד מכסה?

"לא מתכננים על הגדלה או שותפות, אם תהיה אפשרות אז רק של הגדלה טבעית, באמצעות מכסה. אנחנו מתכננים כבר היום בניה עתידית בכדי להגיע למצב של רווחה מבחינת

רפת קיבוץ יוטבתה

- קיבוץ יוטבתה, נוסד בשנת 57 והוא עדיין קיבוץ שיתופי על מלא, כ-350 חברים, הקיבוץ הגדול בערבה. פרנסה, מחלבת יוטבתה, פונדק יוטבתה, גד"ש מטעי תמרים ורפת גדולה בשותפות עם קיבוץ אילות •

רפת יוטבתה, רפת חלב ערבה, נוסדה עם הקיבוץ כשהמטרה הראשונית היתה לספק חלב לאילת. בעלת מכסה כ-8 מיליון ליטר מכסה, כ-630 חולבות, כ-500 עגלות. מכון חליבה קרוסלה 48 scr עמדות. מרכז מזון עצמאי. 3 חליבות, חלב מהדרין ביום, החלב מוזרם בצינור ישירות למחלבה הנמצאת סמוך לרפת. כוח אדם מורכב מ-5 חברי קיבוץ, מתוכם 3 וותיקים, 5 חברים, 6 תאילנדים ושני שכירים מתוכם מנהל הרפת, תמיר אמיתי חבר קיבוץ גלאון. תמיר רפתן מגיל 16, ניהל בעבר את רפת גלאון במשך שנים, עבודה באפריקה בליווי וניהול רפת חלב באנגולה. לפני ההגעה ליוטבתה, מנהל תפעול ברפת יהודה והחליט לחזור לנהל רפת, רגע לפני הפנסיה.

איך ההתרשמות שלך כמנהל חדש ברפת יוטבתה?

תמיר "תראה, הגעתי לכאן לפני 3 חודשים ומצאתי רפת מסודרת מאוד, הייחוד ברפת כאן זה כוח האדם, צוות חברי משק וותיקים שעדיין עובדים ברפת, יש כאן גאוות יחידה אמיתית. הקשר מול המחלבה וכמובן המחלבה המשתמשת ונעזרת ברפת בכל נושא הקיימות, רווחת בעלי חיים, למעשה זו רפת הדגל של המחלבה".

צינונים בקיץ?

"מרכיב מאוד משמעותי כאן ומרכיב קריטי בקיץ, אנחנו מצננים למעשה לאורך כל היום בתקופת הקיץ, כ-7 חודשים בשנה. 7 פעמים ביום בנוסף לחליבות".

זו רפת מאוד מושקעת?

"בהחלט, ללא ספק, הנראות כאן מאוד חשובה כמו גם המקצועיות וכל הקשור לרווחת הפרה. הרפת חשובה מאוד

לרפת חשיבות רבה במרקם החיים בקיבוץ. גלי ברזלאי

רפת הדגל של מחלבת יוטבתה. תמיר אמיתי

תמיר "נושא הרווחיות הוא דבר שמעיק מאוד, על קיום הרפתות והטיפול בשפכים שמאוד הוחמר בשנים האחרונות מה שמחייב היערכות מאוד יקרה דבר הפוגע בקיום הרפתות כמו גם בהיתכנות קיומם. בתור רפתן ואיש מקצוע אני מאוד מיצר על כל העניין. אך זה מאבק ארוך שנים שלא החל עכשיו. תקרא לזה ציונות, אך אני בעד חקלאות ורפתנות..."

בפן הקיבוצי ואני מנסה לשמור על הקיים. נעשית כאן עבודה רצינית בכל נושא הסדר והניקיון ודגש על כל ממשק הרפת".

אך לצד הרפת הזו, מצב הרפתות בערבה לא יציב?

"נכון, נושא הרווחיות הוא דבר שמעיק מאוד, על קיום הרפתות והטיפול בשפכים שמאוד הוחמר בשנים האחרונות מה שמחייב היערכות מאוד יקרה דבר הפוגע בקיום הרפתות כמו גם בהיתכנות קיומם. בתור רפתן ואיש מקצוע אני מאוד מיצר על כל העניין. אך זה מאבק ארוך שנים שלא החל עכשיו. תקרא לזה ציונות, אך אני בעד חקלאות ורפתנות. משהו צריך לקרות כדי שהרפתות ימשיכו כמו שהן כיום. מה שהיה פעם מובן מאליו שלקיבוץ יש רפת, היום לצערי זה לא כך. הבעיה היא איננה ייחודית לערבה אך כאן בגלל הריחוק הבעיה אקוטית הרבה יותר".

ברזילאי "הרפת חשובה מאוד לחברי הקיבוץ"

גלי ברזילאי, חברת קיבוץ, היתה היונקיסטית ברפת וכעת נכנסת לתפקידה החדש כמנהלת עדר ואחראית בריאות. גלי "לפני שהגעתי לקיבוץ, עבדתי כטכנאית ווטרינרית של

סוסים, חיות תמיד היו אצלי בלב. לא כל כך רציתי להיכנס לרפת כי המחוייבות גדולה בעיסוק עם חיות. היום הילד גדל והגעתי לכאן ומאוד שמחה על ההחלטה. יש כאן אווירה מאוד טובה ואנשים אכפתיים".

כמה חשובה הרפת לקיבוץ?

"מאוד חשובה לקיבוץ, בעיקר בגלל הנושא התדמייתי זה גם מקום שמרוויח יפה. יש כאן פעילות של ילדים, מטפחים את הדור הבא, זה נושא שמאוד חשוב לנו. עניין הקהילה והשותפות מאוד חשובה לנו כחברים וכך אנחנו מתנהלים". ▲

רם סרוגו מנכ"ל מחלבת יוטבתה

"על כל ליטר חלב אנחנו משקיעים יותר"

חייבים לשמור על הרפתות בערבה.
רם סרוגו

ישקיעו אך לפעמים אין את היכולת של הקיבוץ להשקיע, או רצון. יש כל מיני שיקולים, מחלבת יוטבתה לא נכנסת לשיקוליהם אך במקומות שאנחנו יכולים לעזור, אני עוזר. גם יכולות ניהול הינן קריטיות בענף החלב, בטח בתקופה שכזו שבה המרווח לטעויות ניהול הוא כמעט אפסי".

אתם מרגישים בצמצום הרווחיות?

"הרווחיות המצטמצמת מורגשת גם אצלנו במחלבה, אך כשמסתכלים במצטבר, ענף החלב, יחסית הוא בעל בסיס טוב ואיתן ולכן לא הייתי ממחר לשפוך את החלב עם התינוק. אך זו בהחלט תקופה מאתגרת לכולנו.

אם חלילה יסגרו רפתות בערבה מה תעשה המחלבה בכדי לקבל את כמות החלב הדרושה לה?

"תראה, אנחנו מתמודדים, מעבר לזה שאנחנו גדלים כל שנה וצריכים להביא עוד חלב למחלבה. אנחנו נאלצים להביא חלב מרחוק, דבר הפוגע ברווחיות שלנו. אני יכול לומר כי אנחנו בסופו של דבר עבור כל ליטר חלב שלנו, משקיעים יותר יחד עם הרפתנים שלנו ע"מ לשמור את הענף חי בערבה. למדינה יש כל מיני כלים שבה היא יכולה לעזור אם הרווחיות נמוכה יותר, גם על ידי יצירת מקור להשקעות וגם לצ'פר את התמורה לליטר חלב. בסוף מדובר בפרנסה של יישובי ספר, בפריפריה והמדינה צריכה להיות בעלת אינטרס שהישובים יצליחו וישרדו כלכלית ואף מעבר לזה".

שנת 2023?

"השנה הקרובה קשה, עדיין לא רואים את הסוף של המשבר, אני מקווה שכל הרפתות תשרודנה את התקופה, זה אינטרס שלנו, של הקיבוצים וגם של המדינה וסליחה על המילה ציננות. הרפת בחלק גדול מהמקרים מהווה תשתית כלכלית ליישובים בערבה ובכלל. בהזדמנות זו אני רוצה לאחל חג שמח לכל יצרני החלב באשר הם ובפרט לכל היצרנים בערבה שלנו, מי ייתן שהשנה הקרובה תביא פרנסה טובה לכולנו". ▲

**מחלבת יוטבתה קולטת כ-40 מיליון ליטר חלב בשנה מהרפתות בערבה, כמות נכבדה של חלב המיוצר בקצה המדבר. המחלבה הדרומית היא בעצם הסיבה העיקרית, אם לא היחידה לקיום רפתות חלב בערבה והיא זו המחזיקה בחיים, תרתי משמע, את הרפתות בערבה ועוזרת לא מעט להישרדותן.
רם סרוגו, מנכ"ל המחלבה "גם היכולות שלנו להשקיע ברפתות הולכות ומתמעטות". תמונת מצב ●**

מחלבת יוטבתה, היא סוג של משפחה באמצע המדבר המתפקדת כאמא ואבא של ילדים, חלקם בוגרים ועצמאיים וחלקם מתקה עדיין ללכת לבד. וזה רק טבעי שבסיום כתבה על רפתות בערבה, נשוחח עם מנכ"ל מחלבת יוטבתה רם סרוגו. סרוגו בהחלט מודע למצב הכלכלי ולקשיים בהם פועלות הרפתות המספקות לו חלב בין השאר עבור ייצור השוקו המפורסם ביותר בעולם. רם "בעיקרון אנחנו מבינים שהשנים קשות, עלויות חומרי הגלם, מזון ועוד, מקשים על הענף כולו, המרווחים קטנים והיכולת להשקיע ברפתות הולך וקטן. גם היכולת שלנו הולכת וקטנה, אפרופו לוגיסטיקה, דלק. אנחנו בהחלט מבינים את המצב ומקווים לימים טובים יותר. היו ניסיונות לעזור לרפתות בערבה להגיע לרווחיות גדולה יותר, לצערי כרגע, הניסיונות לא צלחו. ההתמודדות קשה ומאוד לא פשוטה. זה המצב נכון לעכשיו. אנחנו מאוד רוצים שהרפתנים

ADAMA
אגן

עושים סדר לפסח

עם מוצרי התברואה באדמה אגן
לבית נקי מתיקנים וחצר ללא נמלים

גירית

תכשיר גרנולרי ייחודי להדברת נמלת האש ונמלים אחרות. התכשיר הינו גרנולות לא אחידות, עם יכולת משיכה מאוד טובה. מכיל את הטכנולוגיה Liquid Oil Phase Release המאפשרת את העברת החומר על ידי האכלה הדדית בדומה לגלים והן בנשיאה לקן בדומה למוצקים אחרים.

קוהינור ג'ל

קוהינור ג'ל הינו ג'ל להדברת תיקנים המכיל אימידקלופריד מקבוצת הניאוניקוטינוידים. קוהינור ג'ל מכיל פורמולציה ייחודית בעלת מספר מאפיינים: אטרקטיביות לאורך זמן, תערובת ייחודית של שומנים סוכרים וחלבונים, מרקם סמיך, הפיתיון נשאר יציב ולח לאורך זמן.

חיסון חי מוחלש לעזרה בהגנה כנגד קומפלקס מחלות נשימה בעגלים

INFORCE 3

מחלות נשימה הן מגורמי התחלואה והתמותה המובילים בעגלים יונקים. הן גורמות לנזקים כלכליים חמורים כתוצאה מתמותה, ירידה בקצב הגדילה, פגיעה ביצרנות העתידית, עלויות עבודה וטיפוליים תרופתיים.

BRD (Bovine Respiratory Disease) או קומפלקס מחלות נשימתי בבקר יכול להופיע כתוצאה מגורם מחלה בודד או כתוצאה משילוב של כמה גורמי מחלה.

BRD מתפתח כתוצאה ממגוון פתוגנים (מחוללי מחלה), הן נגיפיים (IBRV, BRSV, PI₃, IBR) והן חיידקיים (פסטורלה מולטיציידה, מנהמייה המוליטיקה, המופילוס סומני, מיקופלסמה בוביס). טפילים (תולעי ריאה - Dictyocaulus viviparus) ופטוריות כגון אספרגילוס יכולים גם הם להוות גורם הדבקה.

שילוב של פתוגנים שונים אחד עם השני ומעורבותם עם מערכת החיסון של בעל החיים גורם להיווצרות מחלה קלינית בדרגות שונות. לרוב, פגיעה ראשונית במערכת החיסון הנגרמת כתוצאה מחדירת וירוסים מובילה לזיהום חיידקי משני אשר עלול להתפתח למחלה אקוטית. חשיפה לעקה נוספת בזמן זה משפיעה ביותר על התפתחות המחלה. גורמי העקה העיקריים הם: גמילה, שינויים במנה, שינויים במזג האוויר ותנאי ממשק לא מיטביים.

שתי תקופות רגישות במיוחד בחיי העגלים הן:

- שלושת השבועות הראשונים לחייהם, בהם מערכת החיסון עדיין לא בשלה
- שלב הגמילה בו ההזנה ומערכת העיכול משתנה ורמת הנוגדנים האימהיים יורדת
- הסימנים הקליניים של המחלה תלויים בשלב המחלה, במחולל, בגיל בעל החיים ומצבו החיסוני.
- סימנים כלליים נפוצים הם עליה בחום הגוף, חוסר תאבון ודיכאון. הסימנים הנשימתיים כוללים נשימה מהירה ושטחית, שיעול אשר מתגבר ומתחזק עם הימשכות המחלה, ריור מוגבר והפרשות מהאף והעיניים.
- אבחון המחלה נעשה על פי סימנים קליניים, בידוד גורם המחלה (בקטריולוגיה, וירולוגיה וכו') ובדיקות דם.
- הטיפול מוכוון כנגד מחולל המחלה - אנטיביוטיקה לחיידקים, אנטיפרזיטיים לטפילים, וכן טיפול תומך ב: NSAIDs, מרחיבי דרכי נשימה, מכיחים, נוזלים ואלקטרוליטים בהתאם להנחיות הווטרנר המטפל.

מניעת המחלה נעשית באמצעות שימוש בחיסונים והקפדה על תנאי ממשק מיטביים בהם טמפרטורה, אורור, צפיפות, מרבץ נקי ויבש והגמעת קולסטרום איכותי בכמות מתאימה בשעות הראשונות לאחר ההמלטה.

Inforce 3 הוא החיסון התוך-אפי הראשון והיחיד אשר מוכר כמונע תחלואה מנגיף BRSV. כמו כן הוא מסייע במניעת מחלה נשימתית שנגרמת מנגיפי IBR ו-PI₃. החיסון הוכח כבטוח לשימוש מגיל 3 ימים ובכל שלב בחיי הבקר.

Inforce 3 הינו חיסון TS (Temperature Sensitive), קבוצה ספציפית של חיסונים חיים בהם זני נגיף החיסון רגישים לחום ומיועדים לגדול בתנאי טמפרטורה שונים מטמפרטורת הגוף הפנימית של בע"ח. נגיף החיסון מתפתחים רק בטמפרטורה נמוכה יותר מטמפרטורת הגוף הפנימית ובכך יוצרים תגובה חיסונית מקומית אשר מוגבלת למחילות האף, אך יוצרת מוכנות חיסונית לחשיפה עתידית מול נגיפי השדה.

יתרונות החיסון:

- ניתן לתת את החיסון החל מגיל 3 ימים
- יישום קל ופשוט בריסוס לנחיר
- מינון קבוע של 2 מ"ל ללא תלות בגודל בעל החיים
- יצירת חיסונית מקומית בחלל האף, מקום בו הנגיפים חודרים לגוף. ההגנה שנוצרת היא גם ספציפית (Ab) וגם כללית (IFN)
- בטוח לשימוש בכל הגילאים כולל בפרות בכל שלבי ההיריון
- התגובה המקומית המוגבלת מאפשרת יצירת הגנה בגיל צעיר ובנוכחות נוגדנים אימהיים
- בקבוקון החיסון מכיל 10 מנות (אחרי מיהול ב-20 מ"ל ממש).
- האריזה כוללת ממש סטרילי למיהול החיסון.
- בנוסף, לכל בקבוקון מסופקות 10 קנולות חד פעמיות לריסוס באף עבור כל מנת חיסון.
- יש להקפיד על החלפת קנולה בין חיה לחיה על מנת למנוע העברת מחלות.
- יש להקפיד על ריסון בעל החיים בעת מתן הריסוס ושמירה על צוואר מכופף בכדי למנוע את מעבר החיסון לדרכי הנשימה התחתונות.
- ניתן לרסס 2 מ"ל לנחיר אחד או 1 מ"ל לכל נחיר בנפרד.
- החיסון מיוצר בארה"ב ע"י חברת Zoetis, החברה הווטרנרית הגדולה והמובילה בעולם ומשווק בישראל ע"י החקלאית.

zoetis

IL02/23/02

להדרכה לגבי המוצר ויישומו ניתן לפנות אל חברת זואטיס:

• זוהר ילזו, נציג קשרי לקוחות - 052-5212070

• ד"ר דודי ריש, וטרנר טכני לחיות משק - 054-4428254

יש לקרוא בעיון את עלון המוצר לפני השימוש.

השימוש בחיסון יעשה על פי הוראת הווטרנר המטפל בלבד.

לשימוש וטרנרי בלבד

לדיווח על תופעות לוואי יש ליצור קשר עם חברת זואטיס

בטלפון: 09-7886640

איורור זה
Venta

תוצרת
איטליה

מאוררי ענק עבור חקלאות ובעלי חיים

רפתות • דירים • לולים

עד 500,000 מק"ש

שיפור תפוקת החלב

חיסכון באנרגיה
אורור בעלויות נמוכות בקיץ,
ייבוש המתחם בחורף

10 שנות אחריות
שירות מרחוק ובמקום

3000 התקנות בישראל

לפרטים: מוטי ניר 054-7912860 • www.venta.co.il • motin@venta.co.il
רח' העבודה 4, אזור התעשייה רמלה • טל. 08-9207004 • פקס: 08-9207005

הולכים על גג בטוח

קרן נגר

בשנים האחרונות נראה כי גגות אדומים צובעים את המרחב ומחליפים את האפור והלבן. פייברצמנט, לוח בטון חזק תופס תאוצה בקרב רפתנים וחוות חקלאיות, הבוחרים בזכות יתרונותיו הרבים והתאמתו לצרכים המיוחדים של הרפת: עמידות בפני תנאי חומציות ולחות קיצוניים, והתאמה מיטבית למערכת הסולארית מבחינת חוזק, כושר נשיאה ואורך חיים.

יונתן מידן, רפתן מוותיקי כפר ויתקין, החליף ב-4 השנים האחרונות כ-20 דונמים של סככות הכוללים מערכות סולאריות. את המערכת הסולארית הראשונה הוא התקין כבר בשנת 2010. היות ולא ניתן להתקין מערכת סולארית

על אסבסט, יונתן חיפש גג חדש. בתחילה הוא בחר בגגות איסכורית, בעיקר בגלל המחיר, אך לדבריו גילה די מהר כי גגות אלו מהווים פתרון זמני בלבד: "היתה לנו בעיה רצינית עם הפחים בגלל נזקי האמוניה. לפני חמש שנים קניתי גג ישר מהמפעל, והוא החזיק מעמד רק שנתיים למרות שהוא היה הגג הכי טוב בזמנו. בעבר היינו מחליפים איסכוריות כל יומיים, היום אף אחד לא הולך על איסכורית אלא רק על צמנטבורד, שמחליף גם את כל האסבסט. בקרב הרפתנים הפייברצמנט הוא קונצנזוס."

העלייה בביקוש לפייברצמנט הביאה סוגים שונים של לוחות לארץ, הדומים במראה אך שונים מאוד במהות. ההבדל העיקרי בין הלוחות השונים נעוץ בחוזק שלהם. לנדיניבורד הינו הפייברצמנט היחיד המיוצר בכבישה כפולה, ומוטבע בו פס פוליפרופילן בטיחותי ברוחב 13 מ"מ המקנה לו עמידות בפני פגיעות, זעזועים, מכות מכניות, נפילות על הגג ונזקים שמקורם ברוחות חזקות. הכבישה הכפולה מייצרת צפיפות גבוהה יותר של בטון, ומתקבל לוח דק בעל חוזק מבני הניתן להתקנה גם במפתחים גדולים של עד 1.50 מ' מבלי לפגוע בבטיחות (לעומת 1.20 מ' בגגות אחרים). **הפיזיקה פשוטה, לוח ששוקל יותר מאפשר העמסת משקל גבוהה יותר.**

גיל להט, מנכ"ל ובעלים של אלטכנו RGL, יבואנית בלעדית של "לנדיניבורד" מוסיף: "אנחנו מייבאים גגות לישראל כבר משנת 2005 והיינו הראשונים להיכנס לתחום הרפתות. בהתחלה היה ביקוש לכל סוגי הגגות והשיקול המוביל היה המחיר. היום המחיר למטר של פח ופייברצמנט הוא כמעט זהה, ואין סיבה להתפשר על חוזק ועמידות. בשנים הראשונות עבדנו עם מפעלים שונים בעולם וייבאנו ארצה לוחות פייברצמנט שונים, אבל לאורך השנים ראינו שאף אחד מהם לא עומד באיכות הגבוהה של חברת לנדיני איטליה ולכן 100% מהיבוא שלנו מאז שנת 2007 הם גגות לנדיניבורד."

מידן: "אחרי הפרויקט הראשון של אלטכנו פה בכפר, באו אלי לרפת כולם ונדהמו מהקו הישר ומהעבודה היפה. הגג הזה בטוח, היתה לי פה סככה ישנה שלא הייתי רגוע לגביה, אלטכנו חיברו אותי למהנדס שבדק והוספנו חיזוקים. **לדעת היום, הכי קל זה למכור, אחר כך לתת שירות אבל הכי קשה זה לשמור על רמת שירות גבוהה לאורך שנים, ובאלטכנו נותנים אחריות ל-25 שנה והשירות כולל באחריות.**"

אתגר	פתרון	תוצאה
גגות פח ברפתות נשחקים בתוך שנים בודדות בעקבות רמות חומציות גבוהה	לנדיניבורד עמיד בפני קורוזיה, חומציות, כימיקלים שונים ופטריות	אין חשש מקורוזיה
התקנת המערכת הסולארית מחייבת קדיחות רבות על הגג, דבר אשר פוגע בגיליון גגות פח וגורם לריקבון הגג.	גגות לנדיניבורד עשויים מבטון ולכן אינם מחלידים. החוזק לקריסה והתנגדות לסופות ברד של הלוחות נבדקו ומדורגים מעל התקן	אין צורך בתחזוקה של הגג
תחזוקת המערכת הסולארית מחייבת שטיפות רבות אשר עלולות לגרום לקורוזיה	לנדיניבורד מיוצר בכבישה כפולה ולכן עמיד במיוחד בפני עומסים גבוהים. עומס לשבר 8,940 ניוטון/מטר, חוזק לקריסה מעל התקן	מערכת סולארית ממוצעת שוקלת בין 360 ל-1400 ק"ג
תחזוקת המערכת הסולארית מחייבת המצאות של אדם על הגג פעמים רבות	לנדיניבורד עמיד בפני שבר, ועם זאת, במהלך ההתקנה אלטכנו משתמשים בשני מנופים בו זמנית כך שהעובדים רתומים תמיד למנוף למניעת נפילות	מבנים חקלאיים הם על פי רוב גבוהים מאוד, 8-10 מ' בממוצע, ולכן מהווים סכנה לנפילה מגובה
החלפת גג במהלך חיי המערכת הסולארית מעמיס עלות גבוהה של פירוק והרכבה מחדשת של המערכת	לנדיניבורד אחריות ל-25 שנה כך שאין צורך בהחלפת הגג במהלך חיי המערכת הסולארית	חסכון בעלויות

לפרטים נוספים:

גיל: 08-9447012 | 054-2993388

info@altecno.co.il | www.altecno.co.il

ICE COFFEE

תנובה

קפה קר מפולי קפה ברזילאים עם חלב טרי

הטרקטור הטלסקופי הייחודי של מרלו

סדרת הטרקטורים האקסקלוסיבית **MULTIFARMER** של יצרנית המעמיסים הטלסקופיים הוותיקה **MERLO** נולדה מתוך קונספט חדשני ורצון לענות על צורך חסר של השוק לשלב את יכולות ההפעלה של טרקטור עם הרבגוניות של מפעיל טלסקופי.

שילוב זה הוביל ליצירת

ה-**MULTIFARMER** הראשון, המעמיס הטלסקופי היחיד בשוק המצויד ב-PTO ו-3 נקודות מאחור. וכך החקלאי יכול לקבל את הטוב משני העולמות - טרקטור ומעמיס טלסקופי.

ביצועים נדירים

ה-**Multifarmer** המקורי מציע את כל הביצועים של מעמיס טלסקופי בעל כושר הרמה של 3.4 טון ומעלה (ישנם מס' דגמים) בשילוב עם התכונות של טרקטור עם 140 כ"ס. הסוד הגדול של הצלחתו הוא היכולת לפעול בשני מצבים נפרדים. במצב טרקטור, הסרן האחורי נעול, בדיוק כמו טרקטור, בעוד החזית נעה בחופשיות. תכונה ייחודית נוספת היא שניתן לפלס את הסרן האחורי הנעול בצורה הידראולית, בניגוד לטרקטור, מה שיכול להיות במקרים מסוימים יתרון מובהק.

במצב מעמיס טלסקופי, הסרן הקדמי ננעל ליציבות מירבית. זו הסיבה שביצועי ההרמה של ה-**MULTIFARMER** טובים בהרבה משילוב טרקטור/מעמיס רגיל. כמו כן ניתן גם לפלס את הסרן הקדמי, מה שמאפשר ל-**MULTIFARMER** להתרומם באופן אנכי ולמקסם את ביצועי ההרמה כמו מעמיס טלסקופי רגיל. למולטי פארמר יש שלושה מצבי היגוי:

- סרטני - כל הגלגלים לאותו כוון יתרון: סיבוב מלא במקום
- קדמי - היגוי לצדדים של הגלגלים הקדמיים והאחוריים מכוונים קדימה (כמו ברכב)

- משולב - הגוי הקדמיים לכיוון אחד והאחוריים לכיוון הנגדי

למולטי פארמר הנעה של 4x4 זהו שילוב המביא ביצועים טובים בשני התפקידים. פשוט חייבים לנסות את זה או לראות את הטרקטור בביצועים בשטח - זה תמיד מדהים!

גובה הרמה

למשפחת **MULTIFARMER** המקורית יש אפשרות לשני מכלולי בום על אותה שלדה. שניהם יכולים להרים 3.4 טון ומעלה בקלות. הבום הדו-שלבי מתרומם ל-6 מ' ומעלה, בעוד שחלופת התלת-שלבי מגיעה ל-9 מ', תוך שימוש בבום ייחודי בעל שלושה שלבים שנפתחים ונסגרים עם מנגנון כבל, המציע מהירות רבה ועבודה חלקה, תוך מזעור המשקל של המבנה. שני סגנונות הבום מוגנים על המנגנון מבפנים.

הצמדה שלוש נקודות

מצמד שלוש נקודות מקטגוריה 2 מותקן מאחור. שלא כמו הסבות מזדמנות של מעמיסים טלסקופיים אחרים, ה-**MULTIFARMER** תוכנן מלכתחילה כטרקטור, כך שהצמדת שלוש הנקודות אינה רק 'מוברגת' לאחור. משמעות הדבר היא איזון טוב יותר של הקישור מאשר המרות פשוטות. ה-**MULTIFARMER**, בעל יכולת הרמה מלאה של 4300 ק"ג. ל-**Compact Multifarmer** קיבולת מעט נמוכה יותר ב-4000 ק"ג. במילים אחרות מדובר בפנט ייחודי למרלו שהשלדה היא המשקולת של הכלי ואין משקולת אחורית כמו במעמיסים אחרים בזכות הפנט הזה הכלי לעולם לא יכול להתהפך

הנחת כוח (PTO)

PTO אחורי הוא סטנדרטי והוא מונע באופן מכני וישיר על ידי המנוע. גל ההנעה עובר דרך משאבת ההנעה

ההידרוסטטית, באמצעות מצמד לחץ המגן על המנוע והחיבור. יש לו את מתקן הטרקטור הרגיל של 540/1000 סל"ד. ישנה אפשרות ל-PTO קדמי, המופעל על ידי גל הינע הפועל מתחת לשלדה.

כוח מנוע

ה-**MULTIFARMER** המקוריים מצוידים במנוע **Deutz Tier III** מגדש טורבו של 140HP.

ה-**Compact Multifarmers** מצוידים במנוע מגדש טורבו **HP102 Perkins Tier III**

יתרונות לרפת

ברפתות משתמשים לפחות בשני כלים האחד שופל לטובת ההעמסה והשני טרקטור לטובת קילטור, קירוב מזון וגרירת עגלות מערבולות. ואילו המולטי פארמר אשר חזק כמו שופל נותן מענה לשני הכלים יחד בכלי אחד ואפילו נותן מענה לכלי שלישי לעבודה בגובה (החלפת נורות, תיקוני גג, צנרת וכן הלאה)

חשוב לציין!!!

כל איזורים אשר משתמשים בהם ברפת מתחברים בחיבור מהיר למולטי פארמר, כגון: כף, כף נפח, מקרב מזון, מקלטרת, סל, דוקני חציר וכו'. המולטי פארמר הינו כלי מאוד זריז וחסכוני בשונה מהשופל שהוא כבד וצורך המון סולר. למולטי פארמר יש יתרון, שהוא גם פטנט רשום, שדה הראייה מהקבינה של המפעיל, הוא פנורמי ויש ראות מלאה (קדימה, ימין ושמאל) משלושת צדדיו של הכלי.

www.shaimagen.com

הטרקטורים המובילים של יצרן הטרקטורים דויטש עכשיו במבצע אביב חסר תקדים!

הטרקטורים המובילים מבית דויטש לרפתות ועבודות כלליות ממשיכים להוביל את הסגמנט, לאחרונה הושק מבצע אביב לזמן מוגבל, אשר מעניק הטבה בלעדית של עד 100% מימון לפריסה של 12 תשלומים ללא ריבית. עוד ועוד חקלאים ממשיכים לתת את אמונם ביצרן הטרקטורים הגרמני אשר נמצא בחוד החנית בתעשייה. טכנולוגיה גבוהה, אמינות ופשטות לתפעול הופכות אותו ליצרן בין הנמכרים ביותר במערב אירופה.

חן לוי, מנהל מותג | נייד: 050-5302929 | chenle@freesbe.com

הדברת זבובים ברפת

חברת לוכסמבורג ויכולת הלכידה ההמונית שלו הופכים את **האמריליו** לאטרקטיבי במיוחד. אין ספק שלא נצליח ללכוד את כולם אבל בהחלט נדלל משמעותית את האוכלוסייה של הזבובים למיניהם. בכל נקבת זבוב שלכדנו מנענו הטלה של עד 1000 ביצים!!! מחזור חיי הזבוב בקיץ הוא 8-10 ימים.

ובעל כושר הדבקה ארוך טווח. הגוון הנכון של הצהוב מושך אליו את הזבובים בהמוניהם והם נדבקים אליו ללא יכולת להשתחרר. היותו של הדבק צהוב מאפשר למשתמש למרוח או לרסס אותו על משטחים (לא סופגים) שונים הנמצאים בסביבה וכשהמשטח מלא בזבובים, פשוט מרעננים את הדבק ע"י ריסוס חוזר של **אמריליו** על הזבובים הלכודים, כל זאת מבלי להחליף את המשטח עצמו. הגמישות והקלות ביישום **האמריליו** של

זבובים ברפת הן מן מטרד ידוע מזה שנים רבות. מזון זמין בכל מקום כל הזמן, כושר התפתחות בכל תנאי מזג אוויר ויכולת תעופה למרחק, הופכים את הזבוב לבעייתי להדברה. יכולתו של הזבוב להעביר מחלות שונות לבני האדם ולפגוע בבריאותן ובהתפתחותן של חיות המשק, בתנובת החלב הבשר והביצים, גורמים לנו "להלחם" בהם על מנת להגן על בריאותנו ועל בריאות המשק החי שלנו. במשך השנים פותחו חומרים ומלכודות שונות ללכידת זבוב הבית חבוב השוקיים - המזיקים העיקריים של הבקר, חלק מחומר ההדברה הם רעילים והיכולת להשתמש בהם מוגבלת גם לנו כמשתמשים וגם לחי. לאחר לימוד ממושך של דרכי התנהגות הזבוב וניסויים רבים פותח בישראל לפני כעשר שנים דבק בצבע צהוב - **אמריליו** - לא רעיל! על בסיס מים, עמיד בגשם ובהמטרה

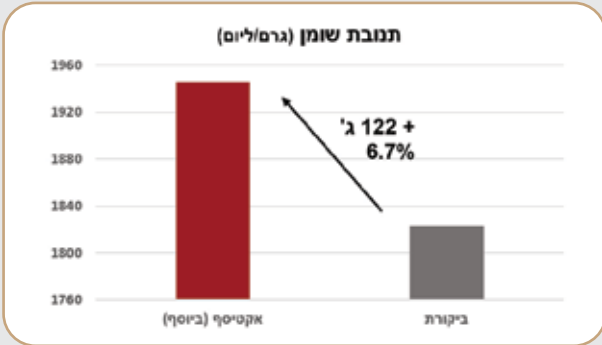

לוקסמבורג תעשיות בע"מ
 www.luxembourg.co.il 03-796 4300 טל:

לפרטים נוספים: דניאל 050-2933326 gdaniel@luxembourg.co.il

השפעת ActiSaf^{sc47} (אקטיסאף) על יעילות המזון ויצרנות בתקופה שלאחר ההמלטה*

- **תנובות השומן והחלבון** היו גבוהות יותר בקבוצת האקטיסאף, כאשר השומן היה גבוה יותר ב-6.7%.

- **יעילות השימוש במזון הייתה גבוהה יותר בקבוצת האקטיסאף ב-5.5%**. כאשר נראתה רמת נעכלות גבוהה יותר בקבוצת האקטיסאף, בעיקר במקטע ה-NDF.

נעכלות	ביקורת	אקטיסאף	> P
ח"י	0.773	0.798	0.034
NDF	0.665	0.706	0.020
חנקן	0.759	0.786	0.052

- בחישוב לפי מחיר המטרה הישראלי, הרווח לליטר בקבוצת האקטיסאף גבוה יותר בכ-3.2 אגורות לאחר הורדת עלויות המזון, החוזר ההשקעה הוא כ-1.8.

לסיכום, תוספת ActiSaf^{sc47} (אקטיסאף) למנה של פרות חלב בתחילת התחלובה הובילה לעלייה בתנובת החלב לאחר ההמלטה ולאורך התחלובה, לשיפור ביעילות השימוש במזון ב-5.5%, בדגש על מקטע ה-NDF ולעלייה ברווח לליטר של 3.2 אגורות.

השיפור ביעילות השימוש במזון בקבוצת האקטיסאף נגרם, ככל הנראה, בגלל שיפור בנעכלות המנה בדגש על המזון הגס. עובדה זו הוכחה בניסוי זה, עליה זו הובילה לעלייה באנרגיה הזמינה לפרה ליצור חלב ושומן, ככל הנראה הייתה גם השפעה על הבריאות והפוריות, נושאים בעלי חשיבות בתקופה הרגילה שלאחר ההמלטה.

מקור*

Garnsworthy, P. and Mann, G. (2019). Effects of Actisaf live yeast on performance and fertility of high-yielding dairy cows. University of Nottingham.

חא פסח כלר וסאה אלא אקוחותנו!

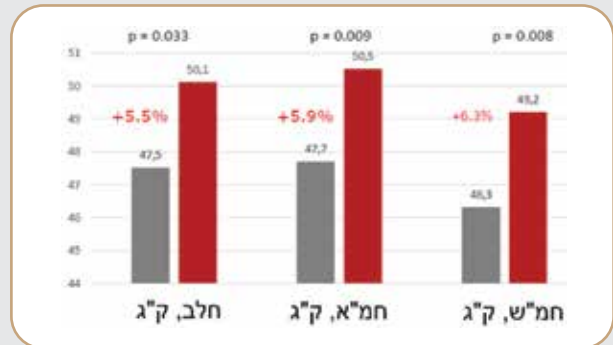
המזון הוא המרכיב העיקרי של ההוצאות ברפת. לכן ניצולת המזון היא מרכיב חשוב ברווחיות הרפת. ניצולת המזון חשובה בעיקר בפרות לאחר ההמלטה להן דרישות אנרגטיות גבוהות ליצור חלב, אם הפרות הללו לא יקבלו את האנרגיה הדרושה, הן עלולות להיכנס למאזן אנרגיה שלילי. שמירה על בריאות הפרה לאחר ההמלטה ואספקת הדרישות שלהן יעזרו בשמירה על הבריאות ובמיצוי פוטנציאל היצור של הפרה בהמשך התחלובה. הזנה ב-ActiSaf^{sc47} (אקטיסאף) שמרים חיים משפרת את יעילות השימוש במזון בדגש על פירוק הסיב וזמינות האנרגיה ממנו, עובדה המובילה לעלייה בתנובת החלב והשומן. בפרות לאחר המלטה, אקטיסאף גם מסייע בהרגלת הפרה והכרס למזון העשיר בתחלובה, מוריד את הצטברות גופיפי הקטו (BHB) ומסייע לשיפור היצרנות והפוריות.

לפניכם תוצאות ממחקר בפרות חלב לאחר המלטה (תנובה שנתית ממוצעת של כ-12,500 ק"ג), שנערך באוניברסיטת נוטינגהאם עם פרות מהיום ה-7 לאחר ההמלטה ועד 128 ימים לאחר ההמלטה. קבוצות הניסוי-

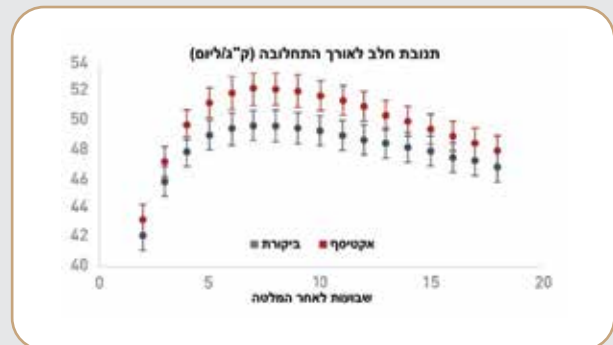
- ביקורת - 25 פרות שקיבלו את המנה הרגילה ברפת.
- ActiSaf^{sc47} (אקטיסאף) - 25 פרות שקיבלו מנה זהה למנת הביקורת עם תוספת של אקטיסאף לפי המלצות היצרן.

תוצאות

- **תנובת החלב** בקבוצת האקטיסאף הייתה גבוהה ב-2.6 ק"ג ליום, **חלב מושווה שומן וחלב מושווה אנרגיה** ב-2.9 ק"ג ליום. שיפור של יותר מ-5.5% בכל התנובות.

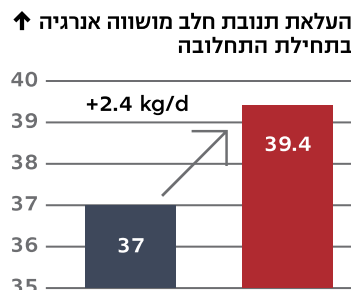
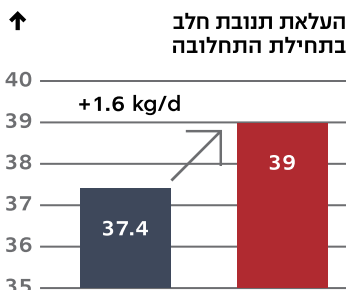

- לא נראה שינוי בצריכת המזון בין הקבוצות (כ-24 ק"ג בשתי הקבוצות).

רוצה תקופת המלטות עם פחות אנרגיות שליליות?

חברת השמרים המובילה בעולם מאפשרת לך לשנות את כללי המשחק עם השמרים החיים של ActiSaf

שיפור ביצועי פרות חלב בתנאים של מאזן אנרגיה שלילי

על ידי שימוש בשמרים החיים של ActiSaf לשיפור תנובת החלב, המוצקים, בריאות הפרה וסביבת הכרס

Kumprechtová, D. et al. 2019.

phileo-lesaffre.com/heat-stress/dairy cows

ליצירת קשר:
מעין וסר, מנהל ביתוח עסקי,
תחום הזנת בע"ח, סורפול
maian@sorpol.com, 054-7916263

הגבן 2, א.ת. קלה אשדוד WWW.SORPOL.COM

חג אביב שמח

- שיפור תפקוד מערכת החיסון
- שיפור הבריאות והפחתה בתחלואה
- התמודדות טובה עם עומסי חום
- תנובת חלב גבוהה ויציבה
- שיפור בניצולת המזון
- תוספות משקל גבוהות יותר
- איכות בשר גבוהה יותר

Animate

לשמירה על רמת סידן תקינה בדם
אחרי ההמלטה

רמת סידן תקינה מסייעת
בהפחתת אירועי קדחות חלב
קליניות ותת-קליניות
(היפוקלמציה), לבריאות הפרה
ולרווחיות גבוהה יותר

חטיבת השיווק של פיברו ישראל

טל' 073-2700322 | מרכז הזמנות: 073-2700319 | www.phibroisrael.com